

semnalul unei adevărate bombardări asupra lui. Cu pietre, bulgări și cu tot ce aceste figuri hidoase puteau avea la îndemână, îl loveau.

Martin sângera din mai multe răni ce căpătase la cap, dar fu silit să îndure totul. Când fu închis într'un cort și pus la adăpostul acestui bombardament, se simți fericit.

Obosit, adormi într'un somn adânc și se deșteptă noaptea târziu.

Foamea și setea îl făceau să sufere, căci timp de 30 de ceasuri nu pusese nimic în gură. Se simțea nenorocit și dorea moartea.

Un gemăt sfâșietor se auzi. Omul care îl păzea fu doborât la pământ. Îndată după aceasta ușa cortului se deschise și Martin zări o figură întunecată care se apleca asupra lui; simți cum indianul îi tăia legăturile, mai întâi cele dela mâini apoi fu liberat și la picioare. Martin își frecă mâinile și picioarele spre a-și pune în circulație sângele. Indianul apucă pe Martin de mână și părăsiri încet cortul. La o depărtare oare-care de lagăr erau legați caii. Vacahu—căci el era—deslegă două cai și făcu semn lui Martin să încalce pe unul, iar el încalce pe celălalt și amândoi călăreți dădură pînteni cailor cari porniră în galop.

Cei doi călăreți făcură mai bine de o jumătate de oră în galopul cailor, apoi încetinară mersul.

— Fratele meu alb e în siguranță — zise el — căci căinii de Cayeteros nu ne vor mai putea ajunge; Vacahu a călărit în jurul lagărului lor în semi-cerc și noaptea ei nu vor putea descoperi urmele sale. Când Martin află numele salvatorului său el își aminti scena din cârciuma minerilor.

Vacahu era deci salvatorul său Martin strânse mâna indianului.

— Vacahu — zise el — a găsit erii pe camarazii fratelui alb, cari se rătăciseră la vânatoare. A văzut pe Cayeteros ducându-se cu fratele alb la bivouac. De la apusul soarelui a stat Vacahu în apropiere de satul de Cayeteros. El a descoperit cortul unde era fratele său alb și când Cayeteros îi adormiră, Vacahu se repezi ucise pe paznic și liberă pe fratele alb.

Când se revărsa de ziua, cei doi călăreți văzură înaintea lor în depărtare pădurea întunecoasă de pe marginele râului Sauchio și peste cât-va timp ajunseră acolo.

Pe când cei 2 drumeți se pregătiră să intre cu caii lor în apă, Vacahu opri pe al său și dădu semn companionului său să fie cu băgare de seamă. Martin avu timpul să vadă la câte-va sute de pași în susul râului o ceată de indieni ce se apropiaseră să-și adape caii pe malul opus al râului.

Descălcără și goniră caii în tufiș.

— Sunt Cayeteros, șopti Vacahu, care se apropiase până la marginea râului spre a observa pe inamic.

Banda de Cayeteros trecu apoi și Vacahu luă caii și traversă apa. Când ajunseră în partea cea-laltă el goni caii în prerie.

— De ce ai gonit caii? — întrebă Martin.

— Am făcut-o din precauțiune. Când Cayeteros se vor întoarce vor vedea urmele cailor, pe când apa va face să dispară ale noastre și ast-fel vom fi scăpați.

Cei doi călăreți (prieteni acum) meraseră prin albia râului până unde malul se ridica înalt și stâncos. Aci părăsiră apa și Vacahu trebui să acopere cu pietre urmele picioarelor.

Un nechezat se auzi, și apărură caii pe cari îi goniră. Încălecară și într'un galop teribil trecură prin pădure, câmpie, și în fine ajunseră la locuri mai populate, căci în depărtare se vedeau niște corturi.

— Sunt ale albilor căutători de aur, spuse Martin.

Se îndreptară în spre acolo. Era chiar ceata de Gambuzinos de care se despărțiseră. Găsiră pe cei doi prieteni al lui Martin, Diego spaniolul și Mac-Donald, scoțianul. Vacahu îl luă pe Paul Martin de o parte.

— Șii — zise el — că fratele meu alb n'are de cât puțin metal galben. Vacahu, însă, are îngropat mult, foarte mult și rog pe fratele meu alb să primească o mică parte de la mine.

Paul Martin se gândi, Văzu că nu-i de refuzat și primi. Ieșiră din lagăr și după ce umblară vre-o 2 ceasuri, ajunseră la marginea unei păduri. Vacahu se opri. Se apropiă de un copac și începu să sape. După câte-va minute începu să scoată niște superbe bucăți de aur.

— Iacă darul meu de amicitie — zise el — și strângând vre-o 10 bucăți le agătă de șeaua calului lui Martin.

Se întoarseră înapoi. Când sosiră, aflară că caravana de Gambuzinos plecase spre Saint Luiz.

La despărțire se îmbrățișară — Paul și Vacahu, albul și indianul ca doi frați.

Astăzi Paul Martin e unul dintre cei mai de frunte comercianți din San Francisco.

De multe ori seara, el povestește copiilor săi recunoștința lui Vacahu, «Șeful Toncavilor».

A. Bensim

AVENTURI CELEBRE

Pătăniile unor români în America

Veniseră în America niște timpuri când creșterea repede a orașelor se opri de o dată și chiar regresă. Un asemenea lucru avea mai multe cauze. Sau că Pieile-Roșii năvăleau prin ele și nu dădeau pace orașenilor, sau că un oraș vecin începea să înflorească mai mult, — descoperirea unor metale prețioase în alte părți și alte cauze diferite.

Mai târziu construirea drumurilor de fer dădu un nou impuls creșterii lor, care apoi nu se mai opri de loc.

O asemenea perioadă venise și pentru statele Omaha și Dakota.

Pe vremea aceea drumul de fier transatlantic nu trecea încă de la San Francisco peste preeriile și munții sălbatecului Far West spre New-York, prin orașul mormonilor, Salt Lake City, care pe vremea aceea d'abea se clădise. Mormoni obosiți de incomoditățile din West, se strămutară departe pe podișurile din spre Est, până ce, Brigham Joug, șeful sectei, — urmând unei porunci divine, ordonă să se oprească la mările întinsului Lac Sărat. Acolo clădiră un oraș numit Salt Lake City (orașul lacului sărat), unde orânduiră marea lor comunitate, după prescripțiile divine (cum pretindeau) și trăind cu obiceiurile lor ciudate, cărora aparținea și poligamia.

În Omaha, în acest timp de decadentă se desfășură mai multe orașe mici. Rămaseră fără lucru pe lângă mulți alții și doi tineri institutori, Ion și Vasile Munteanu, de origină români, cari emigraseră pe vremea revoluției de la 1848 și cari se susțineau spălând... pahare și sticle într'o berărie. Stăpânul acestei berării fusese mai întâi cismar, apoi intrase ca lucrător într'o fabrică de bere unde — învățând bine această bransă, cu banii economisiți instală și el o mică fabrică într'un local luat cu chirie. Fiind că treburile începură să-i meargă rău, el concediă pe lucrătorii cei mai noi.

Deci John și Williams (așa au fost numiți în America) — ne mai putând găsi de lucru în Omaha, hotărâră să străbată Far Westul până la Salt Lake City.

Deci, foarte curând, bine înarmați și cu muniții destule, cei doi frați porniră prin preerie, bine dispuși, lăsând în urmă puținele ferme situate la marginea orașului. Toate tablourile vieții vânătoarești din câmpie și păduri le apărură în imaginația lor și voioși, pășiră înainte, hotărâți a începe lupta cu toate neajunsurile și pericolele unei atari călătorii, lupta cu fiarele sălbatice și cu Indienii chiar. Ei posedau puști bune, destule cartușe și fie care câte un revolver și câte un cuțit. În Omaha ei auziseră vorbindu-se de Indieni, lucruri cari te înfiorau și deci

ABONAMENT

LA

„ZIARUL CALĂTORIILOR”

Pentru 1 an 5 lei; jum. an 2.60

se hotărâra a evita pe cât va fi posibil, locurile populate de ei și a fi prudenți la întâlniri eventuale.

La amiază ajunseră într-o parte a preriei acoperită cu niște erbură care întreceau cu mult înălțimea unui om. Isbutiră să vâneze câte-va găinușe după care se hotărâra să facă popas și aprinseră un foc spre a frige vânatul. Găinușele fripte pe țepușe de lemn aveau un miros greu, de rășină de brad, dar erau gustoase. Rămaseră noaptea acolo și când se revărsă de ziua ei își centiruară drumul. Cărând ajunseră la marginea unui râu al cărui nume le era necunoscut. Aci drumul devenea obositor, trunchiuri de arbori colosali erau trântiți în drum, bălți mlăștinoase se întindeau și pe deasupra lor bâzâiau roiuri de moschitos (muște mari înțepătoare) și alte piedici, cari îi siliră să facă ocoluri mari. Totuși, ei nu pierdură curajul.

În timpul zilei isbutiră să vâneze vre o câțiva curcani sălbatici; cari le înmulțiră proviziile.

Erau oare cum mulțumiți; în Omaha fuseseră axpuși foamei, pe când aici aveau peste trebuință.

Merseră încă câte-va ore mai departe trecând mereu prin pădurici, peste râuri, și văzură că înaintaseră o bună bucată de drum.

Noaptea veni și când cei doi frați obosiți, adormiră învâluit în mantalele lor, le păru că nici odată nu s'au simțit mai fericiți. Noaptea trecu fără nici un incident. Numai odată fură treziți din somn de mugetul unui jaguar, care răsuna din depărtare, ajungând pînă la ei. Ingrozitorul animal simțise oamenii.; — totuși ei nu pățiră nimic.

Dimineața, porniră înainte; dar înaintau cu o mai mare precauțiune.

Trecură mai multe zile fără să le fie ieșit înainte vre un jaguar, ori alt animal sălbatic.

Pădurea se isprăvisse de mult și mergeau pe o câmpie întinsă, dealungul râului.

Plate-River. Ei vedeau deja în zare, munții, unde trebuiau să părăsească cursul râului pentru a ajunge la Salt Lake City, care era la poalele munților Stâncoși. Era prima seară când inoptau într-o peșteră a munților.

În timpul zilei nimeriră un vânat însemnat: era un bivol sălbatic pe care Iohn îl doborâse cu un glonte bine îndreptat. Fumul focului se înălță vesel spre cer și cei doi frați, tocmai își pregăteau cina; de-o dată săriră în sus speriați de un mormăit furios și răsunător. Mormăitul — gândiră ei — trebuia să fie al unui urs, și nu se înșelara, căci în acel moment apărură ursul la intrarea văgăunei, mărâind cu turbare, de oare-ce observase violarea culcușului său. Cei doi frați se refugiara în fundul peșterii și isbutiră să impuște mortal, animalul, înainte de a face vre-unuia din ei vreun rău. William voia tocmai să-și exprime

bucuria de succesul dobândit, când de-o dată se simți apucat de la spate și trântit la pământ. Un strigăt de groază eși din pieptul său. Ursoaica se apropiase în tăcere de intrarea peșterii și când văzu moartea soțului său, ea se repezi cu labele pe umerii lui William și-și întoarse botul cu dinții ascuțiți spre Iohn care descărcă pușca și nimeri dihania drept în gură.

Aci se observă cât e de justă vechea regulă de vânătoare, ca pușcașul după slobozirea armei trebuie înainte de toate să o încarce din nou, momentan. La armele cu repetiție lucrul era de la sine înțeles, dar românii noștri nu aveau ast-fel de arme. Descărcătura nu avu deocamdată altă urmare decât că ursoaica lăsă pe William și se aruncă asupra lui Iohn; acesta descărcă din nou arma. Acest glonte răni bestia numai la piept. Ea sări la trăgător îl cuprinse cu labele sale și-l trânti la pământ, dar căzu și ea în același timp de oarece era greu rănită și horecâia înfricoșător.

Iohn scăpându-și o mână apucă și repezi cuțitul, cu toată puterea, în pieptul ursoaicei care și svârcoli membrele doar o clipă și apoi expiră. Cei doi prieteni alergară la râu unde-și spălară rănile și le pansară cu batista, căci începeau să devie dureroase și trebuiau mereu răcorite din cauza arsurilor pricinuite. Restul nopții pe care au petrecut-o în văgăună fu foarte turburat.

Ei întreținură focul toată noaptea pentru a înspăimânta pe șacalii cari se adunaseră, setoși de sânge, în fața văgăunei. Ast-fel veniră zorile.

Cei doi frați nu puteau să miște brațele de cât cu greutate. Din fericire la mers rănile nu-i împiedicau mai de loc. (Va urma).

H. Chamaraud.

Lupta unui elefant cu un rinocer

Sir Harrison era de vre-o 12 ani subdirector al finanțelor indiene. Când în sfârșit ajunse director general, el dădu un mare banchet la care luară parte cele mai însemnate fețe din Calcutta. Fusesem și eu invitat în calitate de prieten. Cu cea mai mare complezență, Sir Harrison întâmpina pe fie care invitat. Valetul anunță mereu: Lord de Gosbery și lady, etc., etc.

După desert aprinserăm cu toții câte o havană. Sir Harrison era foarte vesel.

„Gentlemen și Lady, zise el, cred că veți avea bună-voința să ascultați o teribilă aventură ce mi s'a întâmplat acum 16 ani când, ca reprezentant al guvernului încasam dădiile de la locuitorii provinciei Pandjab.

Toți aprobară.

Sir Harrison începu:

După cum v'am spus, eram comisar al guvernului, însărcinat cu primirea dădiilor. Cum am isprăvit cu încasarea m'am îndreptat în fuga elefantului meu anume

Ogiali, pe care-l aveam de la socrul meu cadoș, spre gară. Dar am ajuns prea târziu. Căci când am sosit la gară trenul plecase de vre o 10 minute. Supărat m'am întors îndărăt în bengaloul — ori hotelul, cum vreți să-l numiți — în care trăsesem, iar a doua zi dis de dimineață, am plecat la vânătoare de rațe și bătlani pe lacul Orih. Acest lac e așezat la poalele munților Himalaya și e foarte adânc. Rațe multe și la primul foc slobozit în ele au căzut mai mult de o duzină. Vesel de norocul meu mi-am adunat rațele cele mai apropiate de mal și m'am îndreptat spre marginea pădurei unde lăsasem pe Ogiali în paza a doi indieni.

Când de o dată cerul se întunecă și o ploaie torențială începu. Tunetele și trăsnetele bubuiau de răsuna pădurea și fulgerile luminau cerul. Toate aceste parcă mă înfiorau. M'am adăpostit într-o scobitură adâncă a muntelui așteptând să se sfârșească ploaia. Am auzit o tropăitură la intrarea peșterii. Am crezut că-i Ogiali și cei doi hinduși cari au plecat în căutarea mea și voiam a le striga să vie. Când m'am dat înapoi și strigătul ce năvăli din pieptul meu imi rămase pe buze: la intrarea peșterii era un enorm rinocer care căuta să intre înăuntru spre a se adăposti. La vederea mea el deveni furios și se repezi asupra-mi. Dar intrarea peșterii fiind prea îngustă el rămase prins acolo ca într-o minghie. Acum, dacă nu eram ucis de rinocer, eram în pericol să mor acolo de foame. Numai gândul acesta mă înfiora. Începu să strig cu disperare: „ajutor! ajutor!“

Rinocerul căuta acum să scape din strânsoare, când o altă tropăitură se auzi afară. Rinocerul se sforță de odată și eșind afară se repezi furios înainte. Curios să văd de ce a fugit rinocerul, am eșit la intrarea peșterii.

Afară mi se arătă un spectacol cum n'am mai văzut nici odată în viața mea.

Ogiali, elefantul meu, era în luptă cu bestia care-și repezi furioasă cornul în pantecele elefantului, dar Ogiali, care era învățat cu toate șiretlicurile, se detașă la o parte și repezindu-și colții în rinocer, îl străpunse cu furie. Cioenitura fu teribilă, căci am văzut pe rinocer căzând mort.

Ogiali îl pisăgea totuși cu picioarele...

M'am îndreptat în urmă cu elefantul spre oraș. Prin pădure m'am întâlnit cu unul dintre Hinduși. Mi-a spus că pe când stăteau cu Ogiali așteptându-mă, elefantul deveni furios și se repezi de o dată în pădure, spre lac.

Pe Ogiali îl mai am și acum, dacă doriți să-l vedeți, e în curte.

Când am plecat Sir Harrison mă întrebă: Cum ți-a părut aventura mea?

—O s'o public în „Ziarul Calătoriilor“.

Sir Harrison, îi răspunsei eu răsând.

Cum vedeți, m'am ținut eu de cuvânt.

A Bensim.

VÂNĂTOAREA DE HIPOPOTAMI

Prințesa Elena de Orleans, un pasionat vânător, a fost în toamna anulului trecut în Estul Africei, unde

Gonit însă bine, de la întâia descărcare a armei, el — de și nu moare de cât foarte greu, e pus în trista poziție de-a nu se mai putea apăra de fel, contra împunsăturilor necurmate ale lăncilor și cângilor escortei

piele — viu încă, și să i se scoată câțiva dinți principali.

Reproducem aici — în primul rând — o ilustrație care reprezintă scena mută a unui sfârșit de goană, scenă

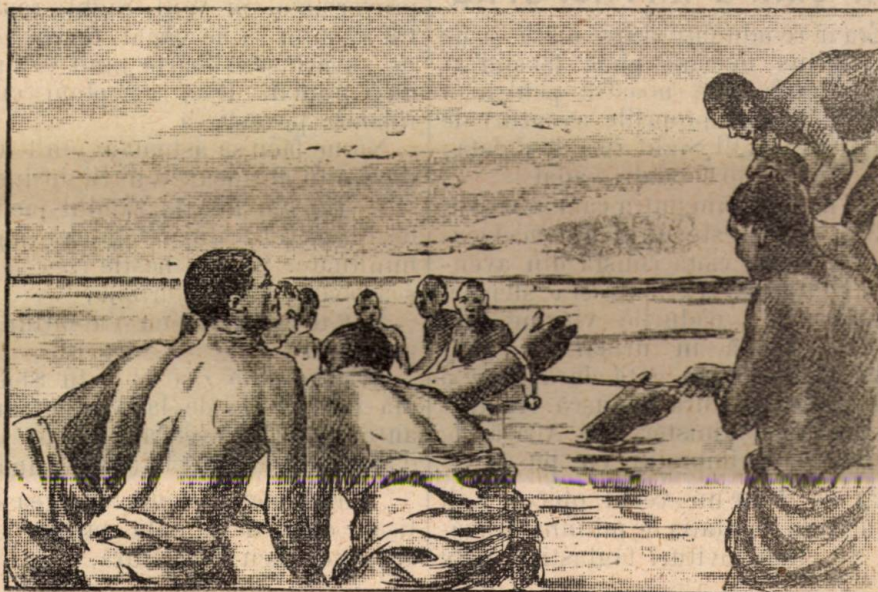

a organizat o vânătoare monstră de hipopotamă, care a durat mai multe săptămâni.

După mărturisirea acestei doamne, precum și după ale mai multor alți vânători cari au ucis vre-unul din acești pachidermi, vânătoarea acestui animal e și foarte ușoară și foarte grea... Ușoară însă, în cele mai multe cazuri, nu e.

Pentru o astfel de vânătoare trebuie risipiți mult bani, răbdare, și curaj: trebuie să ȳ o trupă de cel puțin 50 negri înarmați cu lănci, funii și cu cângi puternice. Numai astfel, bine pregătit, se poate aventura într-o asemenea întreprindere plină de pericole nebanuite, cum e vânătoarea de hipopotamă, — chiar cel mai iscusit și mai experimentat vânător. Animalul acesta greoi și leneș, atacat — devine ca prin farmec de-o sprinteneală de necrezut la el, sălbatic și îngrozitor de temut.

vânătorului. Se întâmplă chiar uneori ca hipopotamul să fie jupuit de de la vânătoarea prințesei de Orleans: Pachidermul — urmărit și a-

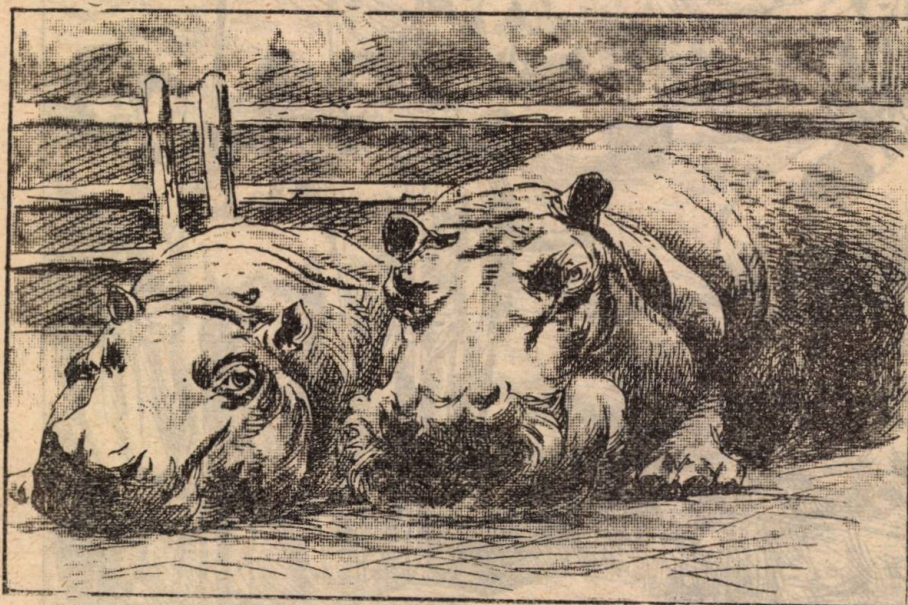

tins de două «oțeluri» slobozite de minunata armă a princesei, a rupt-o la fugă din mlaștina în care — dormitând, — a fost găsit, — spre câmpia largă, acoperită de burueni și de stufiguri ocrotitoare, — dar a fost ajuns de excentricul vânător, și culcat pentru vecie la pământ, cu alte două gloanțe — de data aceasta mai bine îndreptate: — scena e mai elocventă!

În a doua ilustrație reprodusă, se poate vedea o ceată de negri trăgând

ciudata și îndrăzneată idee de-a făgădui grădinei zoologice din Paris, două din acești pachidermi, — unul mai mic, altul mai mare. Și pentru capturarea vre-unuia din aceste animale ai o neapărată nevoie de o mulțime mare de negri tari și iscușiți, pe cari să-i plătești bine.

Femeia-vânător a isbutit să-și țină făgăduiala dată. — Ba ceva mai mult, pe unul din acești două pachidermi, din ultima ilustrație — ambii oaspeți,

afară la mal, dintr-o imensă întindere de apă foarte puțin adâncă, corpul aproape neînsuflețit, al unui enorm hipopotam.

Uitam să menționez la ce servesc — în primul rând — nenumărații negri necesari unei vânătorii de hipopotami. Ei sunt luați de regulă pentru o trebuință saă mai multe, cari se deosebesc cu totul. De pildă d-na princesă Elena de Orleans a avut

— actualmente, pe viață, ai grădinei zoologice din Paris, l'a fotografiat în mijlocul bălței din care a fost gonit apoi de negri și capturat — cu multă greutate de sigur, — pe marginea bălței cu ajutorul unor «lasso» anume confecționate.

Prințesa de Orleans a ucis și capturat la această vânătoare șapte hipopotami superbi.

R.

UN ȘARPE ANTROPOFAG

Eram re-adunați după masă și ne am aprins fie-care pipa, făcând apel la amintirile noastre pentru a povesti fie-care propriile aventuri de vânătoare. Will Sight zise de-o dată:

— Eu am fost odată vânat!

Noi ne privirăm puțin cam intrigati.

Will Sight este unul din acei oameni a căror viață consta din aventuri continue. El cutreera stepele, pampasurile, pădurile virgine, cu pușca în mână, în urmărirea vânatului și tot-d'auna gata de a trage o frumoasă lovitură de pușcă. Australia, America și misterioasa Africă, le străbătuse jur împrejur, cu pușca pe umăr, ca dintr'un vechi obicei. Will Sight avea reputația de minunat trăgător. Se cita lovitură fantastice, date

de el. Indemânarea și norocul lui erau proverbiale. Și Will Sight, renumitul vânător să fie vânat, lucrul acesta ne surprinsese foarte mult — auzindu-l numai. Deci așteptam cu nerăbdare povestirea.

Nu ne făcu să așteptăm mult. Când pipa îi fu aprinsă, Will Sight începu:

— Eu am fost la rândul meu vâdat de o bestie... după atâtea vânătorii minunate. Și ce bestie?... cea mai scârboasă și mai teribilă.

Noi îl ascultam cu o atențiune respectuoasă.

„Eram — ne zise el — în Senegal. Mă întorsesem de la o vânătoare de antilope. După ce alergasem mult, d'abia am reușit să împuşc una.

„Calul meu, ostenit, mergea încet-încet, când de-o dată printre niște stufiguri făcu o săritură,

„Înainte de a-l în acel moment apără un șarpe enorm. Șarpele nu era umflat și se înălța mereu spre mine. Văzui că era tânăr și voia să mă atace. În acest caz știam că șarpele este teribil. Eu însă pornii calul în galop dar șarpele care mă atacase, ne urmărea. Lua antilopa de la șea și o arunca monstrului, crezând că va înghiți animalul și mă va lăsa în pace. Șarpele însă nu mănăcă stârvul...

El se uită la antilopă, văzu că e moartă o lăsa și începu să mă urmărească iar.

„Calul meu din ce în ce mai ostenit nu mai înainta de cât foarte încet.

„Vedeam șarpele apropiindu-se de mine și mă hotărâi deci să sacrific calul pentru a mă salva.

„Sări de pe șea... calul era acum de sigur prada șarpelui, care putea să fie mulțumit.

„Dar nu... el se apropie de cal, se aștă, îl examină. Își zicea poate, că e o pradă prea grosolană pentru corpul său elastic, căci lăsând calul, începu iarăși să mă urmărească. El mă voia pe mine.

„Era poate un șarpe antropofag.

„Șarpele era aproape să mă ajungă.

„La câți-va pași se înălța un copac care mi s'a părut ușor accesibil și numai de cât începui să mă urc în el. Am ajuns la primele crăci în stare de a mă ținea; dar șarpele încolăcindu-se în jurul copacului se urca mereu.

„Pentru a fugi eu n'aveam altă cale de cât a mă ridica pe crăcile de mai sus și chiar aceasta nu folosea nimic, căci acest ophidian antropofag nu era ca un simplu șarpe.

„Eu aveam pușca pe umăr, și calul meu privea acest duel cu interes. Și ca ori-ce cal bun englez ar fi făcut probabil un pariu asupra sfârșitului acestui match original. „Eu nu puteam trage în șarpe fără a risca să-mi lovesc calul. Dar mai de preferat să sacrific calul de cât să servesc de dejun oribilului șarpe. Când șarpele își ridică capul pe primele crăci, am slobozit primul foc. Lovit mortal, șarpele se desfăcu de copac și căzu la pământ svârcolindu-se. Era lung de vre-o 7 metri, — murise...

„Acum din vânat am devenit iarăși vânător, și sper că o să rămân mereu așa! isprăvi amicul Will Sight.

A. B.

DIN TIBET

În vecinătatea Lhassei, capitala acestei țări bogate în aur și pietre prețioase și ceva mai mult în mistere fenomenale, am poposit după o lungă și anevoioasă călătorie de aproape două săptămâni, făcută pe jos în tovărășia unui budhist înfocat, și a unui câine inteligent. Ne-am oprit toți trei la o pagodă bizar de strălucitoare și de romantică, în care slujeau trei bonzi (preoți) prieteni ai înflăcăratului budhist care mă însoțea. Această pagodă era cea mai căutată din întreg lanțul de pagode care înconjoară capitala de departe, închizând-o ca un zid puternic și original. La ea veneau credincioșii în fie-care dimineață la răsăritul soarelui și aduceau daruri zeului lor, prosternându-se și făcând anumite mișcări cabalistice.

Eu veneam din Calcuta și cu intenția de a pătrunde în Lhasa — metropola budhismului lamaile, — spre a cere o audiență lui Dalai-Lama. Scopul principal al călătoriei mele însă, de sigur, era cu totul de altă natură! Eu cutreeram această parte foarte puțin cunoscută a Asiei — India și Tibetul — de aproape un an, cu intenția de a face unele cercetări savante de biologie, botanică și paleontologie, pentru cari aveam multă dragoste și interes și pentru cari — trebuia să mărturisesc — căpătăsese și câte-va mișoare de la o Academie din Germania, care sumă — vrând nevrând — mă îndemna la muncă.

Tovarășul meu de drum un budhist înfocat după cum am spus, mă întâlnise la granița Indiei și Tibetului, singur și foarte necăjit că nu-mi găseam o călăuză care să-mi îndrepte pașii înspre ținta la care voiam să ajung.

La plecarea mea din Calcuta angajasem doi hinduși foarte umblați și foarte puternici, pentru a mă însoți în drumul meu. Mă bucurasem mult de acești doi indienți, credincioși celor cari le plătesc, căci puteam dormi sub cerul liber, ori unde, fără nici o teamă, fiind că noaptea — așa erau obicinuiți pe semne, unul din ei sta de pază și altul dormea — o jumătate de noapte. În tot decursul drumului străbătut prin India n'am avut a mă plânge cătuși de puțin de acești tovarășii. Dar la graniță — ce să vezi, — ei refuzară cu nestrămutată hotărâre să mă continue drumul meu. Fui nevoit să le plătesc, și ei se inapoieră spre Calcuta.

Și atunci, acest bun tovarăș și prea credincios budhist, se oferă să mă însoțească, căci se întâmplă să aibă aproape aceeași țintă.

De atâtea zile de când mergeam, mâncam și dormeam alături, el nu mi-a inspirat nici cel mai străveziu sentiment de neplăcere sau de teamă. Emană parcă din toată ființa lui, ceva ca o pace, ca o iubire cu totul armonică, în cât îți-ar fi fost greu să-ți găsești măcar un cusur cât de mic; — hotărât era un suflet

rar, un om cum nu mai cunoscusem și îi dădui — spre surprinderea mea — foarte curând, întreaga-mi amicitie; — eram în sfârșit, ca doi frați. De aceea nu e de mirare faptul că nu mai aveam nici gând de a ne mai despărți unul de altul.

În fine — ca să voibesc câte-va cuvinte și de al treilea tovarăș de drum, câinele era de o inteligență uimitoare. Il aveam de la un fiu de radjab, pe care l'cunoscusem în Bombay, și care ținuse cu ori ce chip să-mi facă un dar.

Era un câine indian de o rasă comună, însă un specimen rar. Ori de câte ori doream să chem pe cineva din jurul meu, sau aveam nevoie de vre-unul din hindușii cari m'au însoțit pe drum și care n'ar fi fost lângă mine, el înțelegea și începea să latre și să fugă în direcția în care se dusese hindusul sau în care era cineva, și lătra și chema cu atâta elocvență în cât eram servit numai de cât — prin acest câine. Apoi mai avea o calitate, aceea că nu-mi cerea nimic, nici odată. Hrana și-o procura singur; de la mine nu cerea și nu primea de cât rar, și după multe insistențe. Avea un spirit de abnegație și de fidelitate cum rar se găsește — chiar la oameni.

Dar să venim la popasul făcut în preajma Lhassei, căci mi-au rămas multe fapte, vii ca nealtele, în memorie.

Prietenii prietenului meu, cei trei bonzi ne-au primit cu ceremonialul exagerat cunoscut doar prin aceste părți ale lumii. Ne-au ospătat în fine cum nici că se poate mai bine și cum nici n'ași fi îndrăznit să visez.

Ceea ce m'a impresionat mai mult a fost însă serviciul religios care se oficia în toate diminețile (serviciu public) și în toate serile (serviciu tainic) — la care am asistat printr-o deosebită excepție; slujba religioasă pe care o îndeplineau acești bonzi a rămas până azi — cu toate lămuririle cerute și căpătate — inexplicabilă și învăluită de ceață, pentru mine.

Și mai cu seamă aniversarea unei zi mari — în calendarul lor, — la care am avut fericitul prilej să asist de asemenea, m'a impresionat într-un mod extraordinar. Șapte bayadere (la Romani — Vestale) cu mantii de borangic galben, cari stău câte-va zile pe an la fie-care pagodă, veniră în acea zi memorabilă în pagoda care avea să mă mai găzduiască vre-o săptămână. Nu le-am putut vorbi aproape două zile. Dar a doua zi seara avea să fie ospățul sacru al bonzilor — un fel de cina cea de taină — la care aveam să particip și ele și la care am avut norocul să iau și eu parte... Pot spune mai înainte de toate că erau foarte ignorante — deși acest amănunt nu m'a nemulțumit de cât în clipa când l'am constatat, — însă erau cu o singură excepție, — minunat de seducătoare și de voluptuoase.

Am sfârșit seara prin a mă îndrăgosti de două din ele, din care cauză n'am

adormit de cât în zori. A doua zi am întâlnit pe unul din bonzi, tânăr și mai vorbăreț, care — întrebându-l, mi-a răspuns că bayaderele din pagodele lor pot uneori fi și femei — nu numai virgine.

M'a surprins seriozitatea și aerul naiv cu care mi-a spus aceste lucruri, dar i-am mulțumit, mai cu seamă pentru că mi-a spus o veste minunat de plăcută:

— Spre seară, imediat după asfințitul soarelui, o parte din ele [va eși să se plimbe prin poiana din spatele pagodei, unde și vor face și rugăciunea de seară.

Mi-am pus încă odată mâinile cruce — în semn de mulțumire — și m'am despărțit de el vesel și nerăbdător la ideea unei aventuri de dragoste.

Spre seară am eșit cu tovarășul meu de drum, sau mai bine zis cu tovarășii mei — căci luasem și câinele, și afară i-am spus gândurile cari imi cutreerau capul, prietenului meu, curios să afle ce mi va răspunde și ce atitudine va improviza în fața unor asemenea intențiuni... frauduloase.

Cu mirare l'am auzit că aprobă până la un punct pornirea mea, de oare-ce « firese lucru pentru mine care am o educație „anormală“ și care n'am o virtute reală, etc., »; făcea însă oare-cari rezerve în ce privește moralitatea bayaderelor, ceea-ce mi-a întărit convingerea că ori-ce act ași face, nu poate căpăta numele de sacrilegiu.

După câte-va clipe m'am despărțit de el, căci zărisem printre ramurile unor arbuști siluetele mlădioase și zvelte a trei bayadere. Cu multă codeală și ceremonie — după circumstanță, — le întâmpina, urându-le ca și a doua zi soarele să le scalde chipurile lor frumoase în valurile lui de rază, — și alte nimicuri convenționale. Ele nu părură nici surprinse nici stingerite de întâlnirea aceasta și imi dădură chiar voie să mă plimb cu ele.

Ne-am depărtat binișor de pagodă, vorbind alene despre slujba lor religioasă. Le-am laudat mișcările pline de grație din timpul slujbei, le-am examinat, îmbătându-mă de admirație, în fața lor, până ce m'am hotărât... Și am apucat brațul celei mai zvelte spre a-i arăta cum se estompau ultimile pălpări roșcate ale amurgului, și spre a-i pune în deget un inel frumos de aur, cu un scântecor rubin roșu ca para — pe care îl cumpărasem în Calcuta. Mișcarea nu-mi fu, sau păru că nu e observată, căci se făcuse noapte de-abinelea și aleasa — după ce mă privi odată cu strălucitorii și adâncii ei ochi negri, imi strânse la rândul ei — în semn de mulțumire, brațul... — mă simțeam într'al nouăsprezecelea cer.

De odată însă se opriră toate și mi spuseră că — în conformitate cu uzul lor, trebuia să se despartă — mai întâi de mine și apoi toate, una de alta, spre a-și face rugăciunile, având ca în urmă să se inapoieze la culcare.

Era tocmai minunatul prilej pe care nici nu îndrăznisem să-l visez, și deci mă depărta în direcția pagodei spre care o pornise și aleasa mea.

Aventura dorită și neașteptată era a-vea și trebuia deci să merg până la capăt. Ne-am plimbat în preajma pagodei pînă noaptea târziu, când—spre a nu-și neliniști tovarășele, amica se retrase cu făgăduială solemnă de a mă întâlni și a doua seară, la un loc pe care mi-l desemnă. Am dormit, după aceea noaptea dintr-o mie și una, un somn nespus de rar.

În serile următoare numai știu dacă am trăit a-vea, sau în vis. Auzisem că sunt unele indiene—bayadere mai ales, a căror patimă aprinsă de un bărbat rafinat,

nu mai are margini. Atunci m'am putut convinge de temeiul solid al acestei versiuni.

De groază dulce, de spaimă copilărească, de frică de viitor, a trebuit să fug după 10 zile, dimineața, pe ascuns, în capitală, împreună cu tovarășii mei de drum—foarte îngrijiți; dar acolo în Lhasa mă așteptau noi aventuri, noi primejdii și ciudățenii, cari merită să fie împărtășite tuturor celor cari n'au avut fericitele și nefastele (!) mele prilejuri.

Deci voi continua curînd descrierea șederii mele în Tibet, și mai cu seamă în metropola budhismului lamaic: Lhasa.

N. FLINȚ

Un Balon la Polul Nord

— Urmare —

Acesta de altfel nu aștepta răspuns; era obișnuit să vorbească fără să fie ascultat și de aceea continuă:

— Înțelegeți așa dar emoțiunea?... Această verificare supremă și decisivă a observațiilor mele precedente, a calculelor mele de paralaxe... De sigur, atunci când ilustrul d-tale compatriot Leverrier, scumpul meu comandant, își îndreptă telescopul spre punctul cerului unde aștepta să vadă pe «Neptun» a cărui existență o ghicise prin calculul perturbațiilor lui «Uranus», el n'a avut o emoțiune care să se compare cu a mea. Gîndește-te că...

— Mă gîndesc, maestre, zise George Durtal, continuându-și mereu instalarea aparatului salvator, mă gîndesc că nu o să mai ai timp de cât spre a-ți transporta aparatul în peșteră, dacă voești ca el să fie găsit într-o zi.

— Dar calculele mele...

— Păstrează-le spre a le verifica în altă parte... Dar, crede-mă, nu trebuie să ne gîndim de cât la faptul de a ne înălța cât mai repede de aci.

Tot vorbind ast-fel, tînărul ofițer scoase dintr'un cufăraș un pachet gălbui de mătase impermeabilizată, se urcă pe frînghiile spre a-l adapta la o gaură de aceeași diametru, practică în balon și terminată printr'un sul la fel. După ce sfârși aceasta, fixă la cea-laltă extremitate a pachetului de mătase tubul anticamerei, cum îi zicea doctorul Petersen...

— Acum fiți atenți! zise el, deschid. Preparați cele-lalte tuburi și urcați-le pe toate mai dinainte în nacelă.

Și cu cea mai mare băgare de seamă, învîrti roata de aramă,

O sforăitură teribilă se produse. Era cu adevărat, după comparația savantului, o uzină care se pune în mișcare. După câte-va momente, acul manometrului se urcă de la 0 la 75 și un alt arătător, care nu fusese remarcat la extremitatea opusă, încep să sară dealungul graduărilor paralele.

— Trebuie să așteptăm până va ajunge la gradul $2\frac{1}{4}$ subliniat cu roșu, zise ofițerul.

Și încet el deschise robinetul gradat.

Manometrul și arătătorul dispăreau văzînd cu ochii sub stratul gros de promoroacă ce se formase la suprafața aparatului arătînd că înăuntru e un frig spăimîntător.

Dar în curînd pachetul de mătase se umflă, și stofa se întinse cu atîta violență că lui George îi fu teamă să nu se rupă. Era o presiune foarte mare.

Dar rezistă, și gazul eșind din aceeași închisoare unde de 13 ani fusese ținut captiv, trecea în *Patria* cu o repeziciune de necrezut.

În curînd învelișul balonului începu să se întindă și, spre a permite hidrogenului să ia locul aerului care se introdusese în mare cantitate spre a păstra permanent *Patriei* forma sa, locotenentul desfăcu una din cele două supape inferioare spre a înlesni evacuarea.

Această operațiune făcută, nu mai rămănea de cât să aștepte rezultatele.

— Dacă nu o să bată vîntul, zise George Durtal, apropiindu-se de Cristiana, suntem salvați.

— Salvați de Andrée, zise ea. Sărmanul Andrée! Parcă ar fi lăsat cu limbă de moarte să ne folosim de el!

Și ea și cum i-ar fi venit o idee subită:

— Dar cât timp crezi că ne trebuie spre a fi în stare să plecăm?...

— Pentru ca balonul să capete tot gazul de care are nevoie, ne-ar trebui multe ceasuri. Dar ca că ne ridicăm toți șeasă fără aparatul doctorului, fără sanie și numai cu o parte din proviziuni ne va trebui două ore, poate mai puțin...

— Sărmana sanie! lasă-mă să o conduc în peșteră. Îi datorim multe. Cine știe dacă nu va putea să aducă alte servicii celor cari vor veni după noi?...

Gura peșterii nu e de cât la o sută de metri, dar poate că va trebui să fie mărită spre a putea să treacă prețiosul vehicul. Și o vagă neliniște cuprinse pe tînărul ofițer.

Și se învinui că lăsase pe Cristiana să se ducă cu sania.

Dacă i-se va întîmpla ceva!...

Gazul continua să se producă. Un prim tub se epuizase; în locul lui fu adus un al doilea și operația continuă. Hidrogenul gonea aerul din balonase, și după întinderea cablurilor, se ghicea repede o creștere a forței ascensionale.

Depresiunea barometrică se oprise.

O ușoară oscilație se produse în masa aerostatului.

Această oscilație era un prim avertisment al vîntului.

Ofițerul inspectă mașina și privi marele zid de gheață.

— De nu s'ar lovi vre-o helice de zidul ăsta când ne vom înălța, se gîndi el.

Și se gîndi la precauțiunile pe cari le lua la Moissons, la Chalais, când scotea dirigiabilul din hangar. Văzu pe pilotul Juchnies supraveghiînd echipele aerostatierilor, pe inginerul Julliot consultînd anemometrul. Involuntar îi veni o reflecție:

— Dacă ne-ar vedea aci!

Totul depindea de direcțiunea pe care putea să o aibă acest vînt, al cărui suflu antemergător se anunța deja, căci o a doua oscilație, mai mare, mai lungă făcu să se incline nacela.

— Sir James, d-ta să prepari sacii cu lest și să fii gata cu cuțitul spre a-ți tăia când voi da semnalul... D-ta ești însărcinat cu aceasta. Cât despre doctor, d-lui să arunce tuburile goale, dar numai când voi spune eu... D-ta, d-nă Elliot — te rog să mă erți că-ți dau o însărcinare, — te conjur să cauți pe d-ra de Soignes și să o aduci cât mai repede...

Apoi, aplecându-se în afară, strigă:

— Doctore!... Repede, am nevoie de d-ta.

În vocea sa era un accent de autoritate pe care nimeni nu i-l văzuse până acum.

Apropierea pericolului deșteptase în el pe șeful răspunzător.

— Iată-mă, zise Petersen, dar voesc să duc instrumentul în peșteră: e lucru de un sfert de oră.

— Acest sfert de oră poate fi mai bine întrebuințat aci. Te rog observă din ce parte bate vântul?

Chestiunea era în adevăr însemnată și din nacelă era cu neputință să fie rezolvată.

Savantul se depărtă ca la vre-o cincî-zeci de metri, stătu un moment în observație și se întoarse declarând:

— Vântul bate din spre Groenlanda.

O încreștură adâncă se ivi pe fruntea tânărului ofițer. Direcția aceasta ca și aceea a Spitzbergului erau acelea de care se temea mai mult.

Era mai întâi greutatea de a trece zidul de gheață fără să se lovească și apoi imensele spații necunoscute care se întindeau până la strămtoarea de Behring...

— Doctore, vezi ridicându-se nacela?...

— Nu. Extremitatea trepidului de susținere a intrat în gheață. Nu constat nici o saltare.

Boabe de sudoare îmbrobonară fruntea lui George Durtal. Nacela nu se ridica și mai rămânea să se imbarce încă trei persoane... Forța ascensională era încă insuficientă.

Sir James golise al patrulea tub. Partea dinainte a balonului își relua profilul în formă de cioc.

De o dată George Durtal fu copleșit de neliniște.

Dacă se va ridica de o dată balonul, smulgând ancora pe care Bob Midy o vârase cu grije într-o scobitură a zidului de gheață!..

Era un lucru puțin probabil, dată fiind greutatea enormă a tuburilor pline și goale grămădite în nacelă și de care ofițerul spera să se servească ca prim leșt la plecare. Dar ceea ce forța ascensională n'ar fi putut încă să facă, ar fi putut să săvârșească o subită bătae de vânt. George Durtal strigă desperat:

— Cristiano!..

La rândul său americanul, înspăimântat de o nouă oscilație a aerostatului, strigă puternic pe soția sa.

Cele două femei însă nu apăreau. George Durtal escaladă marginea nacellei.

— Rămâi aci, comandante, mă duc să le caut...

— Nu, sir James: continuă să supraveghezi operațiunea. Mă întorc acum...

La piciorul scării George Durtal găsi pe Bob care aducea ultimul tub. Când negrul îl puse în nacelă, ofițerul rugă pe American să-i ordone să dea jos unul gol.

După aceasta, tânărul ofițer porni repede spre peșteră.

Cele două femei nu auziseră că fuseseră chemate: se rugau...

— Cristiano! haide, repede, te rog... Trebuie să ne imbarcăm.

Se ridică și mistress Elliot imitând-o arătă lui George Durtal un portofel în colțul căruia era o cifră în aur.

— Am găsit portofelul ăsta sub capul acestuia, zise ea arătând cadavrul cu barbă blondă. Uite-te la cele două litere F A. Nu cunosc pronumele lui Andrée, dar acel A nu mai lasă nici o îndoială... Acesta e de sigur Andrée.

Apoi după ce George Durtal, în urma dorinței stăruitoare a logodnicei sale de a grămădi cât mai multă zăpadă la intrarea peșterii spre a împiedica vre-un urs să intre și să distrugă toate urmele din acea groată, plecăru luându-și un emoționant „adio“ de la Andrée.

Acum aerul înghețat le biciuia obrajii, ceața se împrăștia și de după promontoriul de gheață pe care era înfipt drapelul lui Andrée, aerostatul le apărea în întregime. El se balansa și începuse să se ridice pe lângă zidul de gheață care nu-l mai adăpostea, fiindcă uraganul bătea din altă parte.

Din direcția Spitzbergului se văzu fulgerând, și după câte-va secunde se auzi un tunet asemănător unei pocnituri de pușcă îndepărtată.

Americanul făcea din nacelă gesturi desperate și strigătele sale, amestecate cu acelea ale d-nei Elliot și ale savantului, nu se mai sfârșiau.

Intr-o clipă cei doi tineri ajunseră la scara balonului și George Durtal lăsă pe tânăra fată să se sue înaintea lui.

Nacela se ridica și se lăsa în jos iar acoperișul ei la un moment se lovi puternic de zidul de gheață.

Sgomotul pe care îl producea gazul, arăta că, cu toată mărirea manifestă a forței ascensionale, Americanul nu intrerupsese operația umflării balonului.

— În sfârșit! ați venit, zise el, când George Durtal sări în nacelă. Suntem cu toții. Nu mai putem pierde nici o clipă. Ce e de făcut?

— Cu toții? zise ofițerul. Nu, Bob nu e aci, supraveghează ancora. Spune-i să se urce, sir James.

Acum, urmă el, să aruncăm succesiv tuburile goale. Câte mai sunt?

— Mai sunt șapte, iată-le...

— După ele vom arunca restul, și apoi, dacă va fi necesar, tuburile pline... ultimele...

— Rămân trei... Dar înclinările astea ale nacellei sunt oribil de periculoase... Ține-te bine, Cornelio!

— O să ne înălțăm destul de re-

pede, zise ofițerul, pentru ca nacela să nu se frece de zid, din cauza helicei. Sir James, d-ta o să tai frînghia ancorei, când ți-o spune. D-ta, doctore, ajută-mă să svârli afară aceste tuburi.

Succesiv, cele șapte tuburi goale fura asvârlite. În momentul când voia să arunce ultimul, un nou tunet se produse, mult mai aproape, și întreg orizontul fulgeră.

Uraganul sosea în galop.

Restul de ceață se împrăștie în câte-va minute și banchiza se întinse dinaintea ochilor aeronauților imensă și dungată de reflexe electrice.

Spre stânga, în partea opusă promontoriului lui Andrée, ghețarul se prelungea într-o linie care se pierdea în albeața depărtată.

— Văd «Sirius» cu ochiul liber! strigă doctorul. Iată și pe «Polux»! Ah! dacă aş avea instrumentul!

— Sacii de leșt acum!

Erau în număr de două-zeci, reprezentând o greutate de aproape 200 kgr. Americanul tăia pe rînd sforile cu care erau prinși de marginea nacellei și-i asvârli în zăpadă fără ca nacela să se ridice.

Or, atîta timp cât ea nu trăgea continuu de frînghia ancorei, nu se putea spera ca ascensiunea să se facă așa de repede în cât să se evite lovirea de zidul de gheață, de care se temea atîta George Durtal.

— Cristiano, zise el, te conjur, intră sub cort. O să se producă ciocniri care ar putea să te svârle afară. Nu pot să fiu liniștit, dacă trebuie să mă trem pentru tine.

Ea ascultă, se duse lângă Americană și ofițerul privi în jurul ei ceea ce-i mai rămânea să arunce.

Mai erau acolo trei tuburi de hidrogen solidificat; după astea, veneau materialul balonului și aprovizionările expedițiunii.

În timpul acesta doctorul era foarte mâhnit și-si manifesta părerile de rău prin vorbe spuse aparte.

— Steaua polară este acum vizibilă cu ochiul liber... colo, ascunsă de această masă stupidă. Mi-aș da toate diplomele să pot face o observație de un sfert de oră. E o fatalitate!

Dar se intrerupse. Un tunet de o putere neauzită izbucni la zenit și balonul fu luminat fosforescent. Un miros caracteristic, acela al ozonului, consecutiv căderii trăsnetului, umplu atmosfera.

Fulgerele urmară dese și George Durtal nu se putu opri să exclame înspăimântat:

— De n'ar lua foc balonul!

De odată nacela se ridică de la pământ lovind zidul de gheață.

Dar stofa balonului va rezista ea

oare la asemenea încercări? Gazul, comprimat prin aceste ciocniri repetate, nu va face el oare ca supapa să fie svârlită în aer? Și cablurile metalice, slăbite din cauza frigului, nu se vor rupe?

Erau atâtea întrebări neliniștitoare pe cari și le punea George Durtal în momentele acestea de spaimă.

— Dar ai tăiat frânghia? întrebă ofițerul.

— Trebuia, comandante.

— Dar Bob?.. Nu e acolo?..

Americanul nu răspunse nimic.

Acum nacela ajunsese în virful zidului. Dar în momentul când elicea era să se atingă de ghiață, George Durtal zări, acățat de una din brațele sale, un corp care se svârcolea cu putere.

Era nenorocitul negru care fiind lăsat să păzească ancora, fusese uitat acolo și care de frică să nu rămâie jos în momentul plecării, se agățase de tuburile de susținere ale aerostatului.

În timpul trecerii zidului de ghiață, prin lovitură de picior viguroase, el evitase ca elicea și axa *Patriei* să se lovească—lucru de care se temea atâta George Durtal.

Dar când nacela trecu de zid, se culcă și Bob Midy, nevoit să-și părăsească punctul de sprijin, dispăru.

George Durtal nu putu să-și rețină un strigăt de oroare.

— E greșala d-tale, sir James, dacă acest nenorocit a pierit. Trebuia să-l chemi înainte de a tăia frânghia ancorei; n'ai făcut aceasta!

Vocea tânărului tremura de mânie și emoțiune. Cristiana care eșise din cort auzind cele ce se întâmplaseră, adăogă:

— E rău, sir James, foarte rău!

Americanul ridică capul. Sensibilitatea acestor francezi îi părea cu totul ridiculă în asemenea momente.

El ținea la Bob ca la un câine bine dressat, dar nu i-acorda mai multă valoare de cât unui câine. În clipa aceasta de luptă pentru viață, viața acestui negru nu însemna nimic.

În sfârșit pierderea aceasta nu-l privea de cât pe el.

Nu era de alt-fel timpul acum să-și facă recriminări.

Dar forța ascensională era hotărât încă neîndestulătoare și, mai la urmă, ofițerul nu putu să nu se gândească că cruzimea anglo-saxonului era salvarea lor a tuturor, căci cu greutatea negrului în plus ar fi avut și mai multe neajunsuri.

Dar trebuia să mai ușureze nacela cu o sută de kilograme și fiindcă nu voise să sacrifice cele trei tuburi de hidrogen ce mai rămăseseră, mult mai prețioase de cât lucruri de ale hranei, George Durtal făcu semn

doctorului să i ajute să arunce una din cele trei lăzi cu mâncare.

— Asta nu se poate! strigă mistress Elliot.

Ca o bună Americană, dovedi că nu-și pierduse capul în momente critice, căci, grație ei, se aruncă o ladă de ustensile în loc de a se arunca o ladă cu de-ale mâncării.

Și în momentul acesta George Durtal își aruncă privirea spre aparatul de telegrafie fără fir.

La ce le-ar fi servit oare acesta în regiunile pustii în cari se afla acum *Patria*?

Și scoțând pe rând din alveolele lor mai mulți acumulatori grei, îi asvârli afară.

Era gata să procedeze la fel și cu aparatele de transmisiune și recepțiune, când doctorul îl apucă de braț și-i arătă barometrul:

— 90 metri... Ne urcăm...

— George Durtal se aplecă; peisagiul înghețat defila acum sub nacelă cu o viteză vertiginoasă.

Cu privirea pierdută spre orizontul care fugea, doctorul Petersen își simțea sufletul plin de păreri de rău. Ce de subiecte de studiu, ce de descoperiri îi scăpau!

Cum nu putea el să se oprească în mijlocul acestui haos, în care nenorocitul negru murea de foame și de frig, spre a surprinde secretele formațiunii *icefieldilor*—dezastre polare și sub-marine!..

(Va urma).

ATACAȚI DE CAIMANI

Un negustor francez cu soția lui, urcău Senegalul cu o barcă condusă de 3 negri.

Lovindu-se de un pom ce plutea deasupra apei barca se crăpă și negustorul cu soția sa se refugiară scăpând pe o mică insulă. În timp ce negrii reparau barca, fură atacați toți de o bandă de caimani. Un nefericit negru căzu prada monștrilor. Tipetele lui și ale soției negustorului atrase niște tiraliori francezi cari goniră oribili monștrii prin focuri de pușcă.

Negustorul francez scăpă împreună cu soția sa numai cu spaima. Trebuiră însă să plătească cu bani nenorocitul sfârșit al celui de al 3-lea negru.

N. Ionescu.

Poșta Redacției

D-lui A. Bensim. — Am primit aventurile celebre, dar ați face bine să ne spuneți de unde le-ați tradus. Ne mai puteți trimite.

D-lui Hagi-Istefan, din R.-Vâlcea. — Nu putem publica începutul până nu avem sfârșitul. Trimiteți toată bucata.

CĂTRE CITITORI

Anunțăm pe cititorii noștri că vom publica ori-ce articole interesante privitoare la călătorii sau vânători, în țară sau străinătate, ce ne vor fi trimise.

Articolele, scrise pe o singură parte a hârtiei, în scrisori francate, vor fi adresate direcțiunii «Ziarului Călătorilor», strada Brezoianu, 11, București.

Înainte și După
întrebuințarea
Cremei și Padrei «FLORA»

Pastă de **BUCOL** Apă de gură
dintii 1 leu 1 leu 50

SĂPUN de TOALETĂ

„FLORA”

de o calitate ireproșabilă, foarte bine parfumat, catifelează mâinile și tenul
— Bucata lei 1,25 —

BONBOANE

ORIENTALE

Parfumează admirabil gura și distrug ori-ce miros urât al gurii. Cutia 50 bani la drogerii și farmacia. A se observa marca: «Semiuna cu stea».

Tusea cea mai rebelă,
bronșitele acute
și cronice, tusea
măgărească vindecă sigur

PECTOSIN ITEANU

Sticla lei 3. Drogerii și farmacie

Anemia clorosa, neurastenii, histeria,
slăbiciunea generală combate.

HEMOFER ITEANU

— Sticla lei 4 —

DURERI

Reumatice

Nevralgii, migrenă, dureri de cap și de dinți, vindecă sigur **Nevralgine Jurist**. Un flacon 2,50 și o doză 50 bani la drogerii și farmacia.

LA 21 MARTIE

se va face tragerea frumoaselor premii ce oferim gratuit abonaților la

„Ziarul Călătoriilor“

Acest ziar care apare în fie-care Marți, în 16 pagini și se vinde cu 10 bani numărul, este singurul ziar din țară în acest gen.

În el se găsesc descrise toate întâmplările de pe mare și de pe uscat; aventurile cele mai îndrăznețe; curiozitățile cele mai interesante; în sfârșit,

„Ziarul Călătoriilor“

care publică în același timp și trei romane de senzație, este ziarul cel mai **instructiv și distractiv.**

La tragerea de la 21 Martie abonații participă la următoarele premii de valoare:

- 1) **Un elegant pat de bronz**, cumpărat de la cunoscutul magazin «Industria Metalică» Marcu, București, bulevardul Elisabeta No. 8, cel mai efin și bine asortat din toată țara în mobile de bronz și fier.
- 2) **Una pușcă de vânătoare**, foc central, cu două țevi, cal. 12, țeava din stânga choke-bore, cheia de deschidere între cocoase.
- 3) **Un pistol automat**, de buzunar cu 6 focuri, demontabil instantaneu cu mâna, în 3 bucăți, englezesc, de la renumita fabrică «Webley-Scott» care cântărește numai 300 grame și întrebuintează cartușe cu iarbă fără fum și glonț metalic, având un tir până la 200 metri.
- 4) **Una carabină de salon**, «Flobert» 6 m. m. pentru glonț și alicie. Toate acestea cumpărate de la cunoscutul magazin de arme și muniții din Capitală, B. D. Zisman, furnisorul curței regale, București, 44 calea Victoriei.
- 5) **Un gramofon perfecționat**, cu pavilion mare, mișcător, în formă de floare, braț acustic și diafragmă pneumatică de concert, împreună cu 6 plăci, cumpărat de la marele magazin de muzică «Jean Feder», București, calea Victoriei 54.
- 6) **Una mandolină de palisandru**, ornată cu sidef.
- 7) **Una vioară de paltin**, model Stradiwarius, complet montată cu abanos, adevărate instrumente de concert, ambele cumpărate de la magazinul general de muzică «La Harpa», București, str. Colței 5.
- 8) **Un prețios ceasornic remontuar**, de buzunar pentru bărbat, placat aur sistem american.
- 9) **Un frumos inel de aur**, pentru damă, cu un rubin și două diamante, cumpărate de la cunoscutul magazin de ceasornice și bijuterii «Ceasornicăria Colței», strada Colței 31.
- 10) **Una bicicletă Iolanda**, marca cea mai bună.
- 11) **Un biuroș de stejar**, cu 5 cutii, foarte elegant, cumpărat de la magazinul I. Wiedeman, bulevardul Elisabeta No. 7.
- 12) **Două lăzi cu sticle de lichioruri fine**, cumpărate de la renumita destilerie Ch. Bresson, str. Dr. L. Varnali 12 și 14.
- 13) **Un aparat de stins foc „Pluto“** recunoscut de toate autoritățile ca cel mai bun, cumpărat de la casa M. Carniol Fiul, din București strada Carol I No. 30.

Prețul abonamentului: 5 lei pe un an, 2 60 pe 6 luni

La această tragere participă toată lumea care se va abona până în ziua tragerii.

CU INCEPERE DE AZI
TOATE LUMEA CARE SA ABONEAZA LA ZIARUL
„UNIVERSUL“

Concurează la următoarele importante premii în valoare de peste

60.000 DE LEI
O CASA în BUCUREȘTI, strada 10 Maiu, No. 36

Postă proprietate a d-lui T. Teodorescu, liberă de orî-ee sarcine, construcție nouă, 5 încăperi.

UN DORMITOR DE BRONZ

Cumpărat de la cel mai bine asortat magazin în această branșă, „Industria metalică Marcu», Bd. Elisabeta, 8

Un salonaș stil Ludovic al XV-lea

Foarte elegant, aurit, formând o podoabă în casă

O MARE ȘI ELEGANTA OGLINDA VENOȚIANĂ

O GARNITURĂ DE MOBILA PENTRU GRADINA

Compusă din : o canapea, două fotoliuri, o masă și patru scaune.

UNA MAȘINĂ DE CUSUT

Toate acestea cumpărate de la primul magazin de mobile „La Centrala“ Marco Dattelkremer, strada Carol 62.

O pendulă modernă de biuro

care se întoarce la 400 zile, cumpărată dela cunoscutul magazin de ceasornicărie și bijuterie Smith et Stratulat, Calea Victoriei, No. 53

Un bogat serviciu de bucătărie

„Kosmos“ în valoare de 500 lei, cumpărat de la cel mai bine asortat magazin de fierărie și articole pentru menage A. Aritionovici et I. Paloșanu, calea Victoriei 144. Sucursala strada Colței No. 4.

Un bogat pedestal de marmură pentru flori, foarte elegant și de mare preț.

Un gramofon perfecționat

Una vioară sistem Stradivarius, cumpărată de la cunoscutul magazin de muzică Jean Feder.

Un flaut ornat cu fildeș, cumpărat dela magazinul „Harpa“, strada Colței No. 5.

Două stofe de mătase pentru roche, cumpărate din Paris, anume pentru premii în valoare de una mie lei.

Un ceasornic de aur pentru bărbat

Un ceasornic de aur pentru damă cu o mare piatră de briliant.

Un inel de aur pentru bărbat

Un inel de aur pentru damă

O ghebă națională de postav alb, cusută artistic cu găitane negre, pentru d-șoare.

Două paltonașe pentru fete

Patru artistice tablouri aquarele

Un binoclu

Două juguri de frunte pentru boi, cumpărate dela societatea pentru protecția animalelor.

Un vas elegant de salon

Trei tablouri artistice

20 abonamente pentru un an la „Veselia

10 „ p. un an la „Ziarul Călătoriilor“.

Cu toate că acordă aceste mari premii, „Universul“ menține aceleași prețuri de abonament, adică : Lei 18 p. un an; lei 9.15 p. 6 luni; lei 4.65 p. 3 luni.

Abonații primesc gratuit „Universul literar“, iar cei cari se abonează cu începere de azi, mai primesc și

Almanahul ziarului „Universul“

— Pe anul 1910 —

Spre a participa la premii, abonații pe un an primesc 30 de bonuri; pe șase luni 14 bonuri, iar pe trei luni 5 bonuri.

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

ȘI AL ÎNTÂMPLĂRIILOR DE PE MARE ȘI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI

Lei 5.—Pe un an în toată țara

« 2.60 » 1/2 « « « «

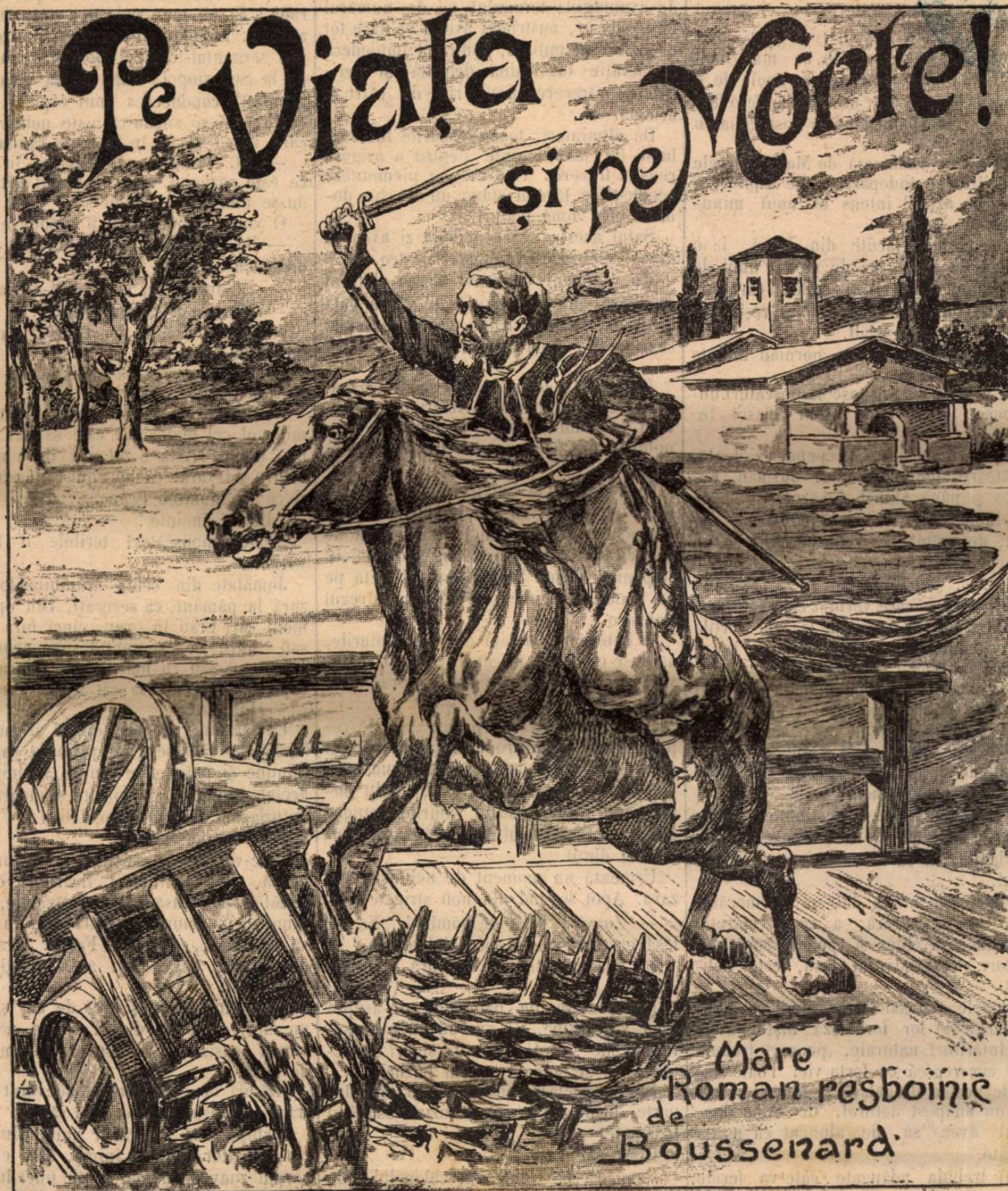
Redacția și Administrația

No. 11, Strada Brezoianu, No. 11.

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

Apare odată pe săptămână

— MARȚEA —

PE VIATĂ ȘI PE MOARTE!

ISPRĂVILE UNOR EROI

— Roman de aventuri războinice de L. BOUSSENARD

PARTEA I.

Finul Regelui

CAP. I.

Francezi și Piemontezii. — Lupta cu austriacii. — Caporalul Franc. — Copilul părăsit. — Asasinați!

Umflându-se din ce în ce mai mult din pricina topirei zăpezilor, apoi de o dată transformat într-un torent, de o furtună, un riș spumegând se rostogolia cu sgomot la vale.

Era într-o dimineață de Mai; soarele auria virfurile îndepărtate ale Alpilor, și licăria pe azurul intens al unui minunat cer de Italia.

Două poduri, făcute din bărci, la o distanță de cinci sute de metri unul de altul, tăiau riul, și niște soldați cari purtau bluze albastre și pantaloni roșii treceau pe țărmul celălalt.

Și odată ajunși acolo, porniau înainte în pas gimnastic.

De o dată se pornesc împușcături numeroase, și se aude chiar glasul tunului.

Lupta se pornește, repeze, violentă, ucigătoare, împotriva unui dușman numeros și până atunci nevăzut.

E lupta!.. E războiul monstruos dar sfânt, de vreme ce trebuie să salveze un popor oprimat.

Riul despre care vorbim este «Sesia», care străbate de la nord la sud fertila câmpie lombardă, înainte de a se arunca în Po. Soldații celor două armate, sunt francezi, aliați cu piemontezii, cari vin să se lupte împotriva Austriei pentru a delibera Italia.

E în ziua de 31 Mai 1859.

Trupele franceze iau poziție de luptă pe un sol jos și umed.

E un pământ de o fertilitate prodigioasă, străbătut de numeroase canale de irigație, în care se cultivă mai ales orezul.

Trupele se mișcă într-un fermecător decor de primăvară, a cărui măreție impresionează chiar și pe cei mai nepăsători; comandantul însă, este neliniștit.

Canalele, cu sălcii și ulmii plantați pe marginile lor formează niște puternice întărituri naturale, pe cari trebuia să le cucerească cu forța vie. Toate stușurile acelea dragălașe și înflorite, formau un adăpost natural, de unde dușmanul avea să fie alungat cu multă greutate.

Mai trebuia adăugate câte-va ferme izolate, ale cărora acoperișuri roșii lică-

riau ici și colo în mijlocul culturilor. Toate acestea deveniseră acum adevărate fortărețe din cari porniau fulgere și tunete.

Prin urmare lucrurile se anunțau destul de rău. Era evident că folosindu-se de avantajele terenului și de numărul lor superior, austriacii aveau să facă tot ce le sta în putință, pentru a împiedeca o operație tot-d'auna delicată și periculoasă: trecerea unui riș de către o armată.

De altminteri, toate măsurile fuseseră luate de mai înainte pentru a asigura reușita trecerii. O diviziune piemonteză ocupase pe țărmul stâng un sat care domina cele două poduri.

Satul acesta, care a doua zi avea să devie celebru, se numea Palestro.

Un regiment de zuavi fusese alăturat pe lângă această divizie și stătea gata de luptă. Acestor trupe era incredințată soarta celor două armate aliate.

În timpul acesta armata austriacă manevra cu repeziune. Austriacii cunoșteau de minune toate accidentele terenului și de aceea puteau înainta fără să fie zăriți.

Iată-i acum la Sartirona, un canal lateral important. Ei iau în stăpânire unicul pod al acestui canal, rău apărat de o barcadă slabă. În același timp iau în stăpânire ferma San Pietro, situată pe un platou, de unde poți domina întregul Palestro.

O baterie e instalată acolo și tunurile, ascunse cu multă pricepere, încep să reverse valurile lor de foc asupra celor două poduri.

Toate acestea se petrec așa de repede, încât Palestro e serios amenințat chiar din primul moment. Se aud strigăte de mânie și de durere; mulți oameni se rostogolesc în valurile spumegânde. Comandantul Duhamel e ucis printre cei dintii.

Urmează un moment de neliniște grozavă. Apoi se aud din nou strigăte:

— Zuavii!.. Mii de bombe!.. Ne vor lăsa oare să pierim în halul acesta?!

De odată austriacii apărură aproape de tot.

Era o mare de baionete, de-asupra unor veste albe. Se auzeau strigăte puternice de „ura”. Nemții, siguri de victorie, nu-și puteau stăpâni bucuria.

Dar în același moment, ceva mai departe, printre arbori, se auziră răsunând trompete.

Erau zuavii.

Nemișcat pe calul său, colonelul dădu câte-va ordine repezi. Trei companii

plecară înainte, în timp ce regimentul se formă în coloană de atac.

Trec trei momente. Colonelul strigă cu vocea răsunătoare:

— Înainte, bravi! din al treilea!

De odată zuavii, pe cari de un moment ofițerii lor nu-i mai puteau stăpâni, plecară drept înainte.

Fu un adevărat vârtej. Alergău de-a curmezișul câmpiei, fără să ție seamă de nici un accident.

Colonelul căuta să-și stăpânească:

— Aliniați-vă! — le striga dinsul.

Ei ași! Să atace zuavii în pas de paradă! Ei nu mai vedeau acum, nu mai auzeau; înaintău cu frenezie. În cap mergea sergentul-trompet Boudoin, un erou de la Sebastopol. După aceea venea un grup sub conducerea unui caporal.

Cu toții se sileau ca niște nebuni, fiecare voind să fie în primele rânduri.

— Ei, Tringlot, vei vedea și tu acum ce este războiul, zise caporalul adresându-se unuia din grupul său.

O voce tremurătoare îi răspunse:

— Da, caporale, dar nu mă prea mândresc cu asta...

— Ei drace, nu cum-va ți-e frică?

— Mor de frică, caporale!

— Băete, când poartă cine-va uniforma de zuav...

— Da, dar vezi că mie nu-mi prea plac loviturile...

— Pentru ca să nu primești nici una, mijlocul cel mai sigur este să dai tu cât mai multe. Asta e tot așa de adevărat cum e adevărat că eu sunt caporalul tău și că mă numesc Franc.

„Haide, înainte!”

Niște împușcături teribile îi tăiară vorba.

Jumătate din ceata trâmbișilor căzură la pământ, ca secerați. Din opt oameni câți erau în grup, cinci fură uciși sau răniți. Dar sergentul suna acum din trompetul său cu mai multă înfocare și caporalul Franc urla cât îl lua gura:

— Înainte!

Camaradul, pe care dinsul îl numise Tringlot, rămăsese în picioare ca prin minune și puțin câte puțin, în mijlocul acelei atmosfere de fulgere și moarte, se entuziasma. Alerga acum alături de Franc, fără să se mai teamă.

Câte-va fire de mustață, o umbră de barbă, niște ochi mari, licăritori, o față vânăta, cu trăsăturile neregulate, dar pline de vioiciune,—acesta era, în câte-va trăsături, caporalul Franc. Era mic de statură, dar totuși avea înfățișarea unui atlet.

Avea douăzeci și trei de ani și era un merit pentru dinsul că la această vârstă reușise să fie caporal într-un corp de elită.

Alături de el forma un adevărat contrast tovarășul și inferiorul său.

Inchipuiți-vă un tânăr naiv, bine făcut, temător, bun la inimă, care era în corpul zuavilor numai grație unei întâmplări.

Plecat cu șase luni mai înainte din satul său, Leon Sigaud fusese trimis mai întâi în Algeria într'un regiment de tren. Și fără ca cine-va să fi știut vre-odată pentru ce, fu detașat pe neașteptate în al treilea regiment de zuavi.

Acolo Leon Sigaud căpătă porecla de Tringlot. După cinci luni, cu toate că era încă zuav proaspăt și ar fi trebuit să rămâne în depozit, fu totuși trimis în Italia.

Și acum iată-l înaintând împotriva dușmanului, alături de bravul său caporal Franc.

... Detașamentul francez ajuse acum în fața unui canal larg.

Sergentul se opri un moment, se întoarse spre coloana sa și sună atacul.

— Afurisită țară de broaște! exclamă caporalul.

Tringlot făcu un pas îndărăt:

— N'am de loc poftă să mă înec! — murmură dinsul.

Dar o căutătură severă a caporalului îl hotărî.

Se aruncară cu toții în canal.

Apa le ajungea pînă la genunchi, dar cu toate aceste zuavii înaintau bărbătește.

De cealaltă parte a canalului, ascunși după niște stușuri, stăteau austriacii.

Sub îndemnul entuziast al trompetelor, zuavii străbătură canalul și ca un uragan căzură asupra soldaților austriaci.

Peste un moment se auzeau strigăte de durere, răcnete desperate, mugete de agonie.

Pe lungime de mai bine de o sută de metrii coloana austriacă fu ruptă în două, zdrobită.

Divizia Burbaki, îngrămădită pe țărmul drept al Sesiei, era acum în afară de ori-ce primejdie.

Din zece miș pe gură porniră strigăte entuziaste:

— Bravo! bravo!

În timpul acesta, Piemontezii din Palestro rămăneau mereu sub amenințarea celei de a doua coloană austriacă.

Din instinct, zuavii înțeleseseră că nu și făcuseră datoria de cât pe jumătate și că trebuiau să alerge acum în ajutorul aliaților.

Plecară prin urmare înainte cu frenezia pe care numai succesul le-o putuse da.

Caporalul Franc strigă sergentului:

— Știi că pentru ziua de azi vom putea reclama medalia!

— Numai de-am scăpa teferi până la sfârșit, fără indoiță că vom avea-o.

Mergând înainte dădură curind peste ferma de la San-Pietro. Ferma aceasta era ocupată de austriaci și valuri de foc distrugătoare porniau mereu din ea.

O luptă înverșunată se dăduse acolo; cadavrele zăceau în toate părțile.

— A! zise caporalul sunt bersaglierii, adică cum s'ar zice vînătorii din Piemont.

În adevăr, erau niște soldați de toată

frumusețea, îmbrăcați cu multă îngrijire; dar se pare că aceasta nu fusese de loc un motiv pentru austriaci, cari îi măcelăriseră fără nici un pic de milă.

Sosirea zuavilor cari se repeziseră ca niște tigri, provoca o panică de nedescris. Cât ai clipi din ochi, ferma fu înconjurată, și soldații sfîntului imperiu fură împrăstiați repede de tot.

Zgomotul infernal al luptei fu dominat de o voce puternică:

— Hei! voi de acolo! Să-mi dați foc colibe! acesteia! Repede!

Era căpitanul Laroche, comandantul companiei lui Franc.

— Indată, căpitane, răspunse caporalul.

În timp ce austriacii fugiau ca și cum le-ar fi fript cine-va picioarele, caporalul puse un mănunchi de paie aprins în vârful baiotetei, și îl aruncă într-o magazie. Cei-l'alți soldați îl imitară.

Peste cinci momente, întreaga clădire era în flăcări.

Numai clădirea care servia de locuință fermierilor rămase neatinsă.

Pentru ca să nu mai fie cu puțină o reîntoarcere ofensivă a dușmanului trebuia ca totul să fie distrus.

Caporalul Franc puse mîna pe un nou mănunchi de paie, și se îndreptă spre această clădire.

În toate încăperile acestei locuințe domnia o dezordine nemaipomenită. Totul era răsturnat, zdrobit, ca de trecerea unui ciclon. Toate acele obiecte intime, adunate cu răbdare ani de-a rândul, și cari constituie bucuria unei familii întregi, — nu mai formau acum de cât un amestec inform, sau mai bine zis, o grămadă de stărămături.

Fără de acest spectacol crud, care pentru un poet ar fi fost prilej de lungă reverie, caporalul rămase nepăsător.

— Așa e războiul! își spunea dinsul.

Camaradul său Leon Sigaud, zise și Tringlot, nu dădea semne de aceeași nepăsare.

— Oare oamenii n'au alt-ceva mai bun de făcut de cât să se masacreze în modul acesta? murmură dinsul.

— Spune, caporale, n'am dreptate?

Dar Franc nu-l asculta.

Îmbătat de mirosul prafului de pușcă, înebunit de lupta pe care o dusesse, se repezi înainte, spre odăile din fund.

Ajunse ast-fel într-o încăpere din care porniau niște strigăte ascuțite de copil mic.

Ca prin farmec mânia soldatului se potoli. Pe jumătate mișcat, pe jumătate ironic, Franc exclamă:

— Un copil în asemenea loc și în asemenea momente! Sărmanul copil! Aș vrea să-l văd și eu.

În mijlocul unei grămăzi de mobile distruse, era răsturnat și leagănul copilului.

Zuavul ridică repede leagănul; un copil, îmbrăcat în hăinuțe luxoase, striga cât îl lua gura.

Din instinct, zuavul îl ridică, — și acum, cu copilul într-o mână și în cealaltă cu carabina, rămase un moment nemiscat.

Dar nu putea rămâne multă vreme într-o situație care ar fi fost de un comic nebun, dacă n'ar fi fost așa de mișcătoare.

Copilul plîngea mereu.

— Hei, murmură zuavul, rele momente ți-ai ales, micuțule, pentru a face cunoștință cu mine... Eu nu sunt de merserie doică și nici n'am vocația de doică de copii!

„Drace!.. În mijlocul unei lupte!.. Nu, nu pot!..

„Și cu toate acestea, dacă te voi lăsa aici, de sigur că vei arde ca un șoricel sau vei fi zdrobit de obiectele care se vor rostogoli peste tine. Ce denaturată trebuie să fie părinții cari și-au părăsit ast-fel copilul!..

De-odată se opri, emoționat:

— La una ca asta nu mă așteptam!

„Cadavre!.. O femeie tânără!.. Un bărbat în haine civile!..

Și fără să părăsească copilul, înaintă și examină cadavrele:

— Niște oameni bine îmbrăcați, cu mutre distinse, niște oameni bogați, fără indoiță. Trebuie să fie părinții pe cari îi calomniam adineori.

„Spuneam adineori: așa e războiul! Dar acesta nu mai e război. E drept că femeia aceasta a primit un glonte în timp, dar nu e un glonte de calibrul!..

„Și bărbatul are un pumnal implantat în inimă pînă la mâner!..

„Aceasta nu este operă de soldați, ci operă de bandiți.

„Aș putea jura pe ochii mei că nenorocirii aceștia au fost asasinați.

„Dar atunci copilul acesta, care nu poate să aibă mai mult decît un an, a rămas singur pe lume, orfan.

— Ce naiba să fac cu el?.. Nici cu mine nu-l pot lua, în mijlocul a treizeci de miș de soldați cari se masacrează, nici aici nu-l pot lăsa.

„Trebuie să-l iau cu mine. Dar cum?

De-odată Franc avu o idee. Își desfăcu sacul pe care îl purta la spate, legă copilul bine cu o curea în acest sac și îl puse iar la loc, după cum cereau reglementele.

— Foarte bine! — murmură dinsul; — peste câte-va momente vei fi legănat în pas gimnastic și vei auzi o muzică care cred că va face să-ți treacă pofta de plîns!

„Voi spune căpitanului că am angajat un nou copil de trupă.

După aceea Franc dădu foc clădirei și alergă repede afară.

CAP. II

Copilul, adoptat de regiment, trecu repede în stăpînirea lui Tringlot, care era de mai înainte indicat pentru o asemenea sarcină.

I se dăduse numele de Victor Pales-

tro și avusese norocul să fie finul regelui, care voise să răsplătească curajul zuavilor.

În ziua aceea caporalul Franc, după ce se îngriji mai întâi de soarta copilășului, adică după ce observă cum îl îngrijea Tringlot, se adresa camarazilor săi:

— Acum să mergem la rege!

— O jumătate de oră după aceea, o delegație compusă din șase caporali, cei mai bătrâni din regiment, împreună cu Franc, cel mai tânăr, îmbrăcați în haine de paradă, se îndreptară spre cartierul general al armatei piemonteze și cerură favoarea de a vorbi cu regele.

Fură introduși într'un hangar, unde Victor Emanuel stătea pe o grămadă de pae și mânca cu poftă o farfurie de „polenta”.

Cei șapte caporali prezentară armele.

Regele se ridică și-i întrebă:

— Scumpi camarazi, ce doriți?

— Sire, răspunse Franc, după luptă, al treilea regiment de zuavi v'a numit caporal.

„Gradul acesta vi s'a dat ca mărturie de stimă pentru persoana d-tale și de admirație pentru curajul d-tale. Am venit, sire, în numele regimentului, să vă anunț această promoțiune.

Plăcut impresionat, regele salută și răspunse cu vocea gravă:

— Caporal în al treilea regiment de zuavi!.. Primesc cu recunoștință! Sunt mândru de această distincție, pentru că zuavii sunt cei dintâi soldați din lume.

„Și sunt cu atât mai fericit, cu cât există și în trecut un asemenea caz în familia mea.

„Odinioară, în Spania, tatăl meu, Carol Albert, lupta alături cu francezii. La asaltul de la Trocadero, tovarășii săi de arme, grenadirii din al 6-lea regiment de gardă, îi oferiră o pereche de epoleți de lână.

„Vă mulțumesc, camarazi, pentru onoarea ce mi faceți azi.

Regele făcu cinste caporalilor cu câte un pahar și după aceea delegația franceză fu condusă de o delegație din regimentele italiene.

(Va urma).

POMPIERI DIN RUSIA

Anglia e țara sporturilor, prin eselență. Copiii sunt pregătiți din cea mai fragedă tinerețe, spre a deveni—mai târziu, bărbați agili și puternici. În Franța sunt de asemenea foarte multe societăți care cuprind numeroși membri foarte tineri.

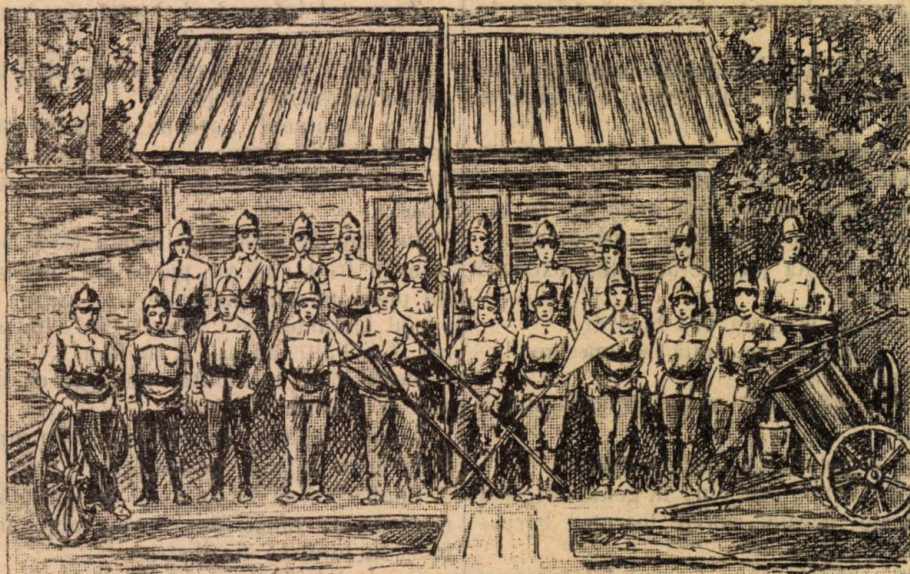
Rușii însă, numai de câte-va decenii, au atins un grad de progres surprinzător în ce privește educația fizică a tinerilor; gimnastica a luat la e un avânt neașteptat. Copiii de prin școli au înființat—sub conducerea unor profesori—special

pregătiți, numeroase societăți de gimnastică.

Ceva mai mult. În orașul Riga s'a format din 20de gimnastici—aleși dintre cei mai bine pregătiți, un corp de pompieri foarte respectabil. Acești pompieri—care sunt fie-care, în vârstă de 11—16 ani, ma-

tăi spre a stinge focul, — anume Ivan Rowsky, în vârstă de 13 ani și jum., cu o forță și cu un curaj surprinzătoare, a reușit să salveze din flăcări o tinăra femeie, care—fără ajutorul lui, era să fie desigur, arsă de vie.

După cum se vede, acest sport—gim-

Tinerii pompieri au un echipament complet

nevrează pompele, scările și tulumbele cu o abilitate și sprinteneală neîntrecute.

De curând, izbucnind un incendiu violent care a distrus completamente o uzină de cauciuc din cartierul Perasca, unul din acești pompieri—sosiți cei din-

nastica—a încuviințat unor spirite ingenioase să aibă pentru un scop practic, ajutorul chiar al unor copii de vârstă acelor care constituiesc acest interesant și capabil corp de pompieri din Riga.

— r —

AVENTURI CELEBRE

Pătăniile unor români în America

II

La mormoni

În ziua următoare ei înaintară foarte puțin, până ce rănilor li se vindecară din ce în ce mai mult. Merșeră prin Munții Stâncoși, trecând peste prăpăstii și văi.

Hrană găseau din belșug. În văile adânci creșteau stejari, fagi și tei; înălțimile erau acoperite cu brazi.

În seara a zecea a călătoriei, cei doi frați se aflau pe un vârf al muntelui. Poposiră acolo. Când se deșteptară dimineață, voiră a se scobori în vale, când un condor enorm se repezi la William și încep să-l lovească cu aripile sale puternice, în cât îl doborî la pământ, amețit. John se repezi cu cuțitul la vultur și începu să-l lovească cu disperare. Condorul îl lovi cu aripile și-l repezi ciocul asupra pieptului lui John, care părea pierdut. Dar William se deșteptase din ameteală și văzând pericolul în care era fratele său, scoase revolverul de la

brâu și-l descărcă asupra condorului. Din fericire lovitura nemeri bine, căci condorul căzu mort. Emoționați, cei doi frați se îmbrățișară.

Ziua trecu fără nici o altă peripeție. Seara se adăpostiră în o crăpătură a muntelui. În timpul zilei ei găsiseră o lance care aparținuse de sigur vre-unui indian; deci, temându-se, ei — ca precauțiune, nu aprinseră focul, după cum făcuseră până atunci. Înainte de-a adormi, auziră afară glasuri. După sunetele lor neînțelese, ei cunoscuseră că sunt indieni. Se sculară iute și pândiră la intrarea peșterii, gata de luptă. Respirară mai liniștiți când văzură că indienii au trecut mai departe. Rămaseră totuși deștepti și păzind până la ziua. Dimineața o porniră înainte, ținând direcțiunea spre Nord, pentru că indienii luaseră direcția spre Vest. Erau plini de grijă, căci se temeau mai mult de indienii de cât de toate câte au pățit până acum.

Spre amiază ajunseră, când urcând, când scoborând sușuri, la marginea unui pârâiaș, care era împrejmuit pe maluri cu tufșuri înalte. Aci hotărîră amândoi să poposească. Ca să vâneze se fereau, căci puteau atrage atenția vre-unor dușmani.

De odată un strigăt îi făcu să sară în sus. Strigătul venea dindărătul tufişului apropiat. Surprins, William şi John cercetară cu privirea printre ramuri şi frunze. Două indieni erau încăeraţi; unul mai tânăr, pe care celalt l'a surprins la pescuit era nearmat şi ameninţat de cel mai în vârstă, care avea în mână un tomahave sclipitor. Indianul cel tânăr ar fi fost de sigur pierdut dacă un glonţ al lui Will n'ar fi doborât la pământ pe duşmanul său. Cu mare uimire şi cu mare bucurie alergă cel salvat prin tufiş şi se află de odată în faţa celor două români, cărora le zise :

— Fraţii mei albi au scăpat de la moarte pe Mizopas, şeful Navayosilor. Maizopas n'are să uite aceasta—zise tânărul indian, ţintind cu recunoştinţă pe salvatorul său Will.

El aruncă încă o privire celor două albi, ca şi cum ar fi vrut să-şi întipărească bine figurile lor în memorie, apoi dispăru cu iuteală în tufiş.

John şi Will porniră îndată şi se grăbiră a lăsa în urma lor localitatea. În tot restul zilei, d'abia schimbăru între ei câte-va cuvinte, uitându-se mereu îndărăt, aşteptând în tot momentul să fie atacaţi de vre-o bandă de indieni. Ajunseră a doua zi fără, nici un accident, la Salt-Lake City, oraşul mormonilor.

Călătorii noştri credeau că au scăpat de ori-ce necaz. Dar vai, cât de mult se înşelau ! La început tinerii fură bine primiţi de bizarii credincioşi, al căror prim profet, Şmidt—ziceau ei—ar fi găsit că adevărata biblie nu se poate citi decât cu ochelari !

Mormonii credeau că cei două sosiţi au venit să treacă la credinţa lor «care conduce la D-zeu».

Dar când cei două români respinseră această pretenţie, fură priviţi cu răceală şi apoi cu ură. Negăsind la nimeni adăpost, fură nevoiţi a părăsi acest oraş şi a se îndrepta spre San Francisco.

— Ce ne vom face mai departe ?—se întrebă cei două fraţi când după amiază lăsară în urma lor oraşul Salt Lake City.

Li se părea aproape imposibil de a se întoarce îndărăt în Omaha, pe drumul atât de obositor pe care l'au parcurs, şi se îndreptară deci spre drumul ce duce la San Francisco. Pe când mergeau pe malul lacului, care era cu totul lipsit de vegetaţie şi avea o înfăţişare tristă, văzură vre-o două indieni cari dispăreau în câmpia de la marginea lacului. O luară deci spre Apus, pe drumul San Francisco-ului.

E straniu cum în acest mare lac, cu desăvârşire sărat, se varsă mulţi afluenţi cu apă dulce, fără ca apa lui să-şi schimbe gustul sărat. Dar pricina o fi că sunt într'insul foarte mari cantităţi de sare.

Când inopţ, Will şi John poposiră, ascunşi într-o văgăună de stâncă, unde petrecură toată noaptea.

III

O lume a minunilor

Cei două pribege prinseră a doua zi nişte păstrăvi, pe cari îi fripseră. Dar peştii aveau un miros particular şi le produsera dureri de cap—cum de obicei produc peştii râuleţelor din Ielowstone, unde se pot prinde cu mare uşurinţă foarte mulţi, dar pe cari totuşi nimeni nu vrea să-i mănânce.

Târziu, spre seară, ajunseră în apropierea mării; aci fură uimiţi văzând nişte coloane înalte de fum. Erau «geiseri», cari ţâsneau din terenul stâncos, la o înălţime de 40 de metri, pentru a dispărea apoi. Prin împrejurimi nu se zărea nici o vegetaţie, deşi localitatea nu era lipsită de vânat. Partea muntoasă de acolo a fost de mult declarată, din cauza frumuseţii sale, paradisul natural al Americii de nord, şi o ordonanţă strânică oprea chiar vânatul în acea parte.

Acolo sunt cruşaţi, pînă azi, bizonii, cari începuse să dispară, şi s'a înfiinţat nu de mult un parc pentru ei.

Seara se adăpostiră în una din multele peşteri ale muntelui. Din nou se sfătuiră spre ce parte să apuce, de oare-ce se aflau foarte depărtaţi de ori-ce locuinţă omenească.

Se hotărîră în sfârşit, în mod definitiv, să ia drumul Vestic, spre San Francisco. Aooruiră în sfârşit. Dar după câte-va ore se treziră speriaţi. Spre spaima lor, cei două fraţi văzură peştera viū luminată şi observară că dintr-o groapă din fundul peşterii iese o flacăra alburie, dreptă ca o luminare, iar crăpăturile peşterii erau iluminate ca de o vâpae electrică.

Asta dură cam vre-o zece minute, apoi flacăra dispăru. Cei două fraţi se convinseră că fusese un fenomen vulcanic. Căutară în întuneric să descopere malul mării, unde se simteau mai în siguranţă. D'abia se culcară, înveliţi în mantalele lor, când un muget neobişnuit le lovi urechile şi îi făcu iarăşi să se ridice speriaţi. Totuşi ei nu-şi dădură seama de unde provenea mugetul acela, care creştea mereu. Impejurul lor totul era confundat în întuneric. Observară că apa înainta spre culcuşurile lor şi le inundase chiar păturile. Văjiutul şi mugetul creştea într'una. Apa, care inundase malul, înainta spre ei caldă, fierbinte. Marea începuse să fiarbă în partea asta. Lucrul asta putea să omoare toţi peştii.

Părea că spiritele peşterilor şi ale mării se uniseră să dea un concert înfricoşător de minunat, de frumos, de oare-ce în acelaşi timp flacăra ce dispăruse, eşi din nou din diferite crăpături ale muntelui şi se înalţă la cer, luminând clar marea spumegândă. Cei două fraţi stăteau încă uimiţi şi înfricoşaţi, când deodată auziră un bubuit surd, care cutremură pământul de sub picioarele lor.

În acel moment o coloană de apă clocotindă ţâşni la o înălţime de vre-o 70

de metri. Will şi John abia avură timpul a se da în grabă la o parte, când coloana asvârlită în sus recăzu la pământ. În jurul lor se ridica uriaşi „geiseri“ ale căror ape erau colorate.

Pământul se cutremura mereu, iar Will şi John căzură în genunchi şi se rugară.

Peste un ceas bubuitul şi zgomotul mării scăzură şi în acelaşi timp secară şi „geiseri“.

Flăcările se ascunseră şi în cinci minute tot ce fusese mai înainte dispăru.

Cei două drumeţi respirară uşuraţi. Cu toate astea ei nu îndrăsniră să se mai culce; de alt-fel nici n'ar fi mai putut dormi atât de mult îi iritase şi-i emoţionase straniul, înfricoşătorul şi totodată frumosul fenomen.

În sfârşit se crăpă de ziuă şi cei două fraţi plecară repede din acest loc.

În timpul zilei coasta fu mai animată; pelicanii, pescarii şi bătlanii foiau prin toate părţile. Urmărind cursul lui Yellowstone-river spre a eşi din partea muntoasă, suiră munţi înalţi de 1500 până la 1600 metri şi abia în a doua zi la amiază putură da în câmpie. La şes, cursul râului Yellowstone se umflase, încărcat de mulţi afluenţi veniţi din Myo-ming. Impuşcară câte-va găşte sălbătice. Apoi întinzându-se pe iarbă, adormiră liniştiţi.

IV

O loptă cu indienii

Cât timp au dormit nu-şi putură da seama bine, dar Will se sculă de-odată şi scoase un tipăt care deşteptă şi pe John. La lumina lunii ceea-ce văzură le inspiră o groază de nedescris. Un indian dăduse crăcile la o parte şi se uită spre partea unde dormeau ei. La strigătul lui Will, el dispăru numai de cât. Apucară în grabă armele şi spionară printre ramuri. Luna lumina iarba, florile şi tufişurile. Nici urmă de indian nu se mai zărea; totuşi Will văzuse desluşit un indian.

Fără îndoială nu fusese singur. Dar să vie ! Se puteau apăra foarte bine. Numai un singur lucru îi îngrija. Provizia de cartuşe era aproape de sfârşit.

De-o dată Will auzi o săgeată suerând pe de-asupra capului său. D'abia avură timp de a se întinde la pământ când o ploaie de săgeţi trecu pe d'asupra lor. Totuşi se părea că aceste ostilităţi au un alt scop, căci totul încetă; nici un zgomot nu denunţă că inamicii ar fi prin apropiere. Cu toate astea cei doi fraţi erau siguri că inamicii nu sunt nici la 20 metri de acolo. Dimineaţa sosise şi tot nu se zărea nici picior de inamic. În dosul lor era râul, în faţa tufişurilor. Pe rău se vedeau caicile indienilor cari se bălăbăneau mişcate de curent pe malul râului. Foamea şi setea îi siliră să părăsească locul şi spre mirarea lor nu fură de nimeni atacaţi. Îşi alinară setea,

împușcă o găscă și pe când Will de-juna, Iohn, veghia cu pușca în mână, iar apoi mâncând și Iohn, Will îi ocupă postul de pândă.

Pornind, urmărea cursul râului, de-a-lungul malului drept. O săgeată sfâșia urechia lui Iohn. Iute ca fulgerul săriră cei doi frați în dosul unor blocuri adăpostitoare.

Erau indienii! Veneau de la fluviul pe care umblaseră cu caicele și se apropiau de cei doi drumeți. Erau vre-o 20 la număr. Se repezira într-o fugă sălbatică asupra albilor. O luptă neegală, 2 contra 20, se încinse. Totuși românii descărcară puștile asupra celor din față, cu repeziune. Cei-lalți de la urmă surprinși, dădură îndărăt. Într-o clipă dispărură în dosul unor tufișe de pe mal.

O jumătate de ceas trecu și totul rămase în liniște. Indienii însă nu plecară de oare-ce caicele lor erau lângă mal. Lui Villian îi veni în gând să se imbarce într'unul și să urmeze cursul apei. El exprimă lui Iohn acest gând.

— Dar Peile-Roșii ne vor urmări în bărcile rămase, răspunse Iohn.

— N'avem alt-ceva mai bun de făcut. Deci hotărâră să-și înfăptuiască planul. Îndrăzneții tineri se repezira la mal, săriră într-o barcă, iar John cu cușitul său, tăie sfoara celor-lalte caice. Un urlet sălbatic de furie izbucni și indienii se repezira în apă pentru a-și prinde caicele, pe când barca celor doi se depărta repede. Numeroase săgeți șueră prin aer, dar fugarii erau prea departe. Ceea-ce îi îngrijă acum era un caic mare care venea spre ei, din josul râului. În el ședea cam o duzină de indieni, cu șeful lor. Că unul era șef, aceasta o arătau penele de bătlan de pe capul său. În câte-va minute ei fură aproape. Will și Iohn săriră în sus, cu revolverele într-o mână și cu cușitele în alta. Erau gata de a da foc când tânărul șef strigă: Stați!

Era Mizopas șeful indienilor Navayos. pe care odinioară cei doi frați îl scăpaseră de la moarete; lângă un râuleț.

Amicii mei albi să se reîntoarcă la frații lor albi nesupărați! — zise șeful cu glas tare.

Mizopas îi conduse el însuși în josul râului până la confluența cu Misurri, apoi mai departe, până la prima fermă. Aci se părțiră ca buni desiprietenii pentru tot-d'una.

Fermierii primiră bucuroși pe amicii temutului șef și le ajutară a-și întemeia și ei o fermă.

Ferma celor doi frați, prin munca și sânguinta lor, ajunse la o uimitoare prosperitate. Ei se căsătoriră cu fetele a doi fermieri vecini.

După atâtea necazuri se simțeau fericiți. Numai câte o dată când copilașii îi întrebau:

— Spune-ne tată, unde e România? E frumos acolo? frunțile lor se încre-

țeau puțin și câte o lacrimă caldă picura din ochii lor.

— Când veți fi mai mari vom merge și în România — le făgăduiau ei; — dar cine știe?!

H. Chamaraud.

DIN FUNDUL MĂRIILOR

CĂUTĂTORII DE COMORI

Marea e înamorată de aur; are o dragoste lăcomă, avară. Când a apucat odată să intre în stăpânirea unei comori, o păstrează cu gelozie. Nu se poate spune însă că o păstrează pentru totdeauna, pentru că din când în când tot aruncă pe coaste câte o pârțică din ea.

În decursul veacurilor câți oameni nu s'au încercat să răpească mării acapatoare de milioane, măcar o parte din bogățiile cari dorm în adâncurile sale.

Dar aproape nici odată îndrăzneții aceștia n'au putut viola secretul valurilor; marea nu vrea să cedeze nimic din prăzile sale.

Și cu toate acestea, după cum a spus-o Edgar Poë «ar putea cine-va să-și călăuzească pașii aproape spre locurile în cari zac comorile fabuloase, după urma oaselor nenorociților cari au făcut încercări desperate pentru a răpi comorile mării».

Cinci expediții cari au încercat să descopere milioanele «Krüger», de la stâncile Tenedos, au fost zadarnice. Cea din urmă din aceste expediții a costat viața a douăzeci și opt de oameni. Marea i-a pedepsit pentru îndrăzneala lor și i-a chemat la fundul ei, alături de milioanele pe cari se sileau să le descopere.

De asemenea s'au făcut multe cercetări, dar nimeni n'a putut descoperi încă vasul spaniol «San-Pedro», care s'a înecat în canalul Mărgărita, pe coasta Americii centrale, acum nouăzeci și nouă de ani, încărcat de milioane în aur și bijuterii.

Pentru descoperirea însemnatei cantități de aur pe care o transporta vasul acesta, s'au format syndicate cari au organizat expediții serioase; s'au cheltuit mulți bani și mai cu seamă s'au sacrificat multe vieți omenești. Dar demonul mării s'a pus la mijloc și nu s'a găsit nimic.

Un vas de război englez, «Husarul», s'a scufundat pe la sfârșitul secolului al XVIII foarte aproape de coasta de Vest a Americii. Cum vasul transporta o sumă de vre-o douăzeci și cinci de milioane; s'au făcut cercetări aproape un secol întreg, dar nu s'au putut descoperi nici măcar resturile vasului.

Câți-va ani după aceea, în largul capului Delawa, corveta «Braak» s'a scufundat în timpul unei furtuni. Marea îngheța o pradă regală, și iarăși timp de

aproape un secol s'au depus cele mai mari stăruinți pentru descoperirea comorilor; dar valurile au păstrat mereu acelaș suris enigmatic, marea n'a vrut să-și ridice vălul de fecioară.

Cine va descoperi bogățiile scufundate odată cu vasul «Generalul Grau», care a naufragiat în apropierea insulelor Auckland? Numeroși mineri cari se întorceau pe la casele lor aducându-și rodul muncii lor de ani întregi — adevărate comori — au pierit în valuri, iar munca lor s'a risipit în zadar, îmbogățind doar fundul mării.

Și de ani îndelungați marea își ride de cercetările desperate ce se fac pentru descoperirea bucăților de aur.

Sunt însă și cazuri mai fericite. În timpurile moderne scufundarea în fundul oceanului a fost așa de amănunțit studiată, încât s'a creat o adevărată știință. Există ingineri specialiști în această ramură.

Acum de curând compania Lloyds a însărcinat pe inginerul naval american Simon Lake să procedeze la descoperirea bogățiilor scufundate odată cu fregata franceză «Lutin». O parte din aceste bogății au fost descoperite mai înainte, în urma cercetărilor înfrigate ce s'au făcut.

D. Simon Lake se ocupă acum cu construirea unui vas și a unor aparate speciale, iar toți acei cari l'au văzut la lucru, cred în izbânda sa.

— Numai de nu l'ar pedepsi și pe dînsul marea! — spun unii marinari cari au auzit în viața lor multe povești și legende, și au un fel de frică evlavioasă de furia monstrului albastru și schimbător.

P. H.

Expediția d-rului Charcot

Cititorii noștri și amintesc de sigur expediția întreprinsă de locotenentul englez Shackleton, în anul trecut, la Polul Sud. Noi am dat până în toamna din urmă, numeroase amănunte asupra acestei expediții, asupra lucrărilor ei și despre rezultatele la cari a ajuns îndrăznețul explorator.

Chiar în timpul când Shackleton se înapoia de la Pol, cunoscutul savant parizian, d-rul Charcot, pregătea, cu un scop mai unilateral, o altă expediție la Polul Sud — bine înțeles, cu intima convingere că-l va cuceri.

Azi d-rul Charcot e cu siguranță în apropierea Polului Sud, și dacă nu a întrecut punctul atins de Shackleton, cel puțin a ajuns până la el.

Marele ziar «New-York-Herald» a primit acum câte-va săptămâni (i-a

trebuit două săptămâni până în București) o telegramă de la doctorul Charcot, expediată din «Punta Arenas» (via Buenos Aires). În această telegramă, savantul organizator al acestei noi expediții la Polul Sud comunică marelui gazete din New-York că în tot timpul călătoriei, și iernării din timpul celor două campanii de navigație, lucrările științifice au putut fi urmate fără nici un inconvenient serios.

În cursul acestor navigații s'au făcut sondajii oceanografice, observații hidrografice, de meteorologie și de istorie naturală.

S'au mai făcut și observații astro-

nomice, studii de gravitație terestră, prin mai multe locuri deosebite; aparatul sismografic a funcționat fără încetare.

Expediția e patronată de Academia de științe și subvenționată de ministerul instrucțiunii publice.

D-rul Charcot mai anunță că dacă nu se va mai duce către Pol—de oarece studiile speciale pentru cari a plecat le-a făcut și mai încoace de Pol, se va duce de la Punta-Arenas pe la Montevideo, în Argentina, apoi pe la Rio, de unde probabil va porni-o înapoi direct spre Franța.

N. F.

Coafarea unei negrese

Coafarea i se face cu anevoință

Ilustrația aceasta reprezintă tipică scenă a «toaletelor» părului, la coafarea unei negrese din Zanzibar, de către un tânăr coafor tinăr. Ea ține în mâini o oglinjoară în care privește cu nesațu-

și ignoranță la complicatele împletituri ale părului său aspru.

Tabloul e cât se poate de interesant!

O VÂNĂTOARE ÎN MAROC

De două zile mă aflam la Gibraltar și mă plimbam pe malul mării, cu privirea pierdută în depărtări. Ardeam de nerăbdare așteptând șalupa care trebuia să se întoarcă de pe cel-alt mal spre a mă trece la Tanger.

Îmi răsucii o țigară, deschisei caelul și schițai liniștit admirabilul peisaj. Și încet încet mă plictisii de lunga așteptare, și mă întinsei în iarbă. Adormii. Cât să fi dormit nu știu, dar știu că niște glasuri mă treziră.

Mă frecai la ochi și văzui o șalupă aproape de țărm, ce se ducea în spre port. Înțelesei că e șalupa pe care o așteptam și mă îndreptai către port.

Împreună cu mine se mai suiră 5 călători în șalupa care se depărta apoi, încet încet, de la țărm. Nu trecu mult timp și debarcaram la Tanger.

Frumos oraș și cu frumoase împrejurimi; în față marea, în spate și la dreapta culmi nu tocmai înalte, iar la stânga o câmpie mănoasă. Hoinării mult timp prin oraș admirând moscheele mohamedanilor și casele europene. O casă frumoasă îmi atrase atenția: era Sport-Club.

Pe poartă erau lipite mai multe afișe dintre cari unul cu litere mari anunța că în a doua și a treia la 15 și 16 Septembrie, clubul va face o mare vânătoare la 10 mile de oraș. De oare-ce putea să participe oricine, în schimbul unei taxe, intrai înăuntru și mă înscrisei. După aceea mă dusei la un prieten al meu, Charles D..., funcționar la ambasada franceză din localitate, care m'împrumută o pușcă; celelalte accesorii le cumpărai din oraș.

Se știe că Marocul este bogat în vânători. Spre Nord și Apus nu sunt animale mari; cel mai mare este mistrețul. În schimb sunt alte animale ca: rate și găini sălbatice, becaține, potârnichei de pădure și iepuri. Mai spre Sud și în interior se găsesc gazelle și antilope, câte odată tigrii și lei, iar pe stâncile munților Atlas un neam de capre numite «Andat» în limba arabă și „mouflons à mauchette» de către francezi. Afară de aceste, se mai găsesc o mulțime de specii de animale de apă, în apropierea bălților.

De aceia Marocul se poate zice că este paradisul vânătorilor.

Totuși europeanul nu este atât de sigur ca în Europa: mulți vânători au fost atacați până acum de triburi de nomazi fanatici, adoratori ai Islamului. Vânătorii cari se duc să vâneze, — de nevoie, sunt întovărașiți de 2—3 soldați marocani și numai ast-fel sunt în afara de orice primejdie.

Tot așa și Sport-Clubul ceruse Sultanului 20 de soldați. La 8 dimineața toți caii fiind pregătiți, am plecat.

Eram 30 de vânători, între cari ambasadorul englez și francez. Restul se compunea din câți-va ofițeri englezi din garnizoana de la Gibraltar, din câți-va negustori din oraș și din puțini străini. Pe la prânz ajunserăm la locul dorit. După ce s'au întins corturile, soldații au plecat în satele apropiate pentru a căuta gonaci.

După amiază trebuia să aibă loc o vânătoare de mistreți.

Vremea era cât se poate de incântătoare. Gonacii în număr foarte mare, fugăriră spre noi vre-o 40 de mistreți din cari 25 căzură. În ziua următoare ne-am împărțit în trei părți; o parte s'a dus la vânătoare de capre, a doua și a treia la vânătoare de iepuri și de păsări de baltă. Multe animale căzură lovite de moarte de

gloanțele noastre și fie-care vânător își luă vânatul lui.

Eu n'avuî tocmai mare noroc, căci tot ce împușcasem era un mistreț, 3 iepuri și 2 rațe.

Ce frumos am petrecut după o zi obositoare, adunați toți în jurul focului unde se pregătiră bucate din vânatul nostru.

La orizont, soarele mai roșu ca focul, săruta cu razele sale pământul pentru ultima oară în ziua aceea, iar noi—conversând sgomotos, mâncam, ba mai mult înghițeam din bucatele dinaintea noastră. Incet incet, se lăsă întunericul, iar noi—tot zgomoși, beam cafea și suflam în aer rotocoale de fum. Câți-va inși jucau cărți, iar soldații mauri cari veniseră cu noi cântau versuri din Coran. În colo, pe câmpie tăcere; o boare caldă aduse apoi la urechile noastre un freamăt de frunze și un strigăt de fiară din depărtare!...

Walter R.

In Ghiarele Monstrului

— Mare Roman de Aventuri —

— Urmare —

— Tăcere, tată; ne-am înțeles doar, să nu mai pronunțăm numele acesta... Să revenim la Ksoro!... Dacă nu crezi în presimțirile mele, trebuie să mărturisești cel puțin că micul sălbatec ar fi din cale afară ingrat dacă nu ne-ar fi devotat...

„Adu-ți aminte de ziua cînd l'ai adus din pădure înșăngerat, după ce-l smulseși din ghiarele unei pantere... Și cum se temea de noi în primele zile, și cum s'a obișnuit în urmă...”

— Draga mea copilă, lucrurile acestea sunt cât se poate de adevărate. Dar, între noi fie vorba, eu nu prea cred în recunoștința indigenilor. Apoi, Ksoro n'a voit nici odată să se deprindă cu obiceiurile noastre, și a rămas mereu sălbatec, ca și mai înainte... N'a vroit nici odată să ne învețe limba...

— Trebuie să știi tată că Ksoro nu se poate înțelege cu hindușii. Dar când vorbesc cu el, mă pricepe cu multă înlesnire, și mă ascultă ca un copil. Vorba e numai că ai puțină răbdare.

— Se poate. Cu toate acestea, nu trebuie să te încrezi orbește în indigeni, și nici să dai o prea mare însemnătate presimțirilor... Cu toții ne putem înșela. Singurul lucru de care sunt sigur acum, adăugă bătrânul pentru a schimba vorba, e că avem astă-seară o căldură înăbușitoare și că nu mă simt tocmai bine.

— Trebuie să te odihnești, tată; iată, eu îți voi da exemplul. Primele zile de căldură mă obosesc și pe mine, și simt o mare nevoie de somn. Bună seara,

tată, și vezi de dormi bine în noaptea asta!...

— Voi încerca, copila mea. Noapte bună. Trecând spre camera ta, vei să mi-l trimiți pe d. Cobbs?

„Am să-i dau câte-va ordine.

Un moment după aceea, majordomul înaintă spre stăpânul său, după ce se încredințase mai întâi, că nimeni nu putea să-l audă.

— Ce știri mai ai, Cobbs? întrebă bătrânul.

— Ksoro nu s'a reintors, toată ziua, domnule.

— Ah! Dar animalul?... Ai mai găsit vre-o urmă?

— Nici una, domnule. Dar am auzit odinioară, foarte departe, un strigăt înspăimântător. Era strigătul unui animal, dar nici odată n'am mai auzit o asemenea articulație teribilă!

— Ai făcut cercetări?

— Strigătul venea prea de departe, și n'ași fi putut determina direcțiunea.

— Bine. Va trebui să veghiem. Ascultă-mă Cobbs. Mă simt foarte obosit în seara asta, și fără îndoială că voi adormi în curând; nu mă simt în stare să lupt împotriva somnului. De aceea vei veghia d-ta întâi. În spre zorii, vei veni eu să-ți iau locul.

— Bine.

— Fii prudent. Să nu te servești de arme de cât la nevoie. Dacă se prezintă cine-va în noaptea asta, mai curînd voi un prizonier de cât un mort.

— Ordinele d-tră vor fi executate; dar

în cazul când vei dormi greu, va trebui să vii să vă deștept?

— Dacă pînă la orele două, nu mă voi fi coborît în curte, vei veni să mă deștepti, Cobbs.

Majordomul eși; sir Hedley se întinse într'un fotoliu.

Câte-va momente după aceea, un sgomot de pași se auzi pe verandă, urmat de sgomotul încărcării unei arme. Și după aceea nu se mai auzi nimica.

Bătrânul inspector se simția peste măsură de obosit, și după un sfert de oră dormia un somn de plumb.

Intr'un târziu, o voce îl deșteptă; era majordomul, care asculta de consemnu primit.

Bătrânul își reveni în simțuri, cu greu.

— Ei bine, Cobbs, întrebă dînsul, nu s'a întâmplat nimica?

— Nu s'a întâmplat nimica, răspunse majordomul cu vocea tremuătoare, dar aș jura că se petrec pe aici lucruri necurate. Simt că a rătăcit cine-va toată noaptea în jurul casei, dar din nenorocire n'am putut vedea nimica.

— Ajută-mă să mă scol, Cobbs; te urmez îndată.

— Domnule, întrebă majordomul, uimit de privirea bizară a bătrînului, n'ar fi mai bine oare să veghiez singur toată noaptea? Arătați foarte obosit.

— Am puține friguri, dar nu-î nimica. Am dormit greu de tot în noaptea asta. Acuma însă, mă simt mai bine. Dă-mi pușca.

— În acest caz, domnule cred că ar fi bine să stai lângă d-ta.

— Îți ordon să te odihnești Cobbs, căci avem cu toții nevoie să fim odihniți. Dă-mi să beau ceva; după aceea mă vei conduce în locul de unde ți s'a părut că observi lucruri suspecte, și te vei întoarce în casă.

Majordomul ascultă în tăcere. Eșiră amândouă, și un moment stătură în ascultare.

Avură impresia că aud o înfiorare ușoară printre ramuri, dar nu putură deosebi nimica lămurit.

Câte-va momente după aceea, sir Hedley veghia singur. În tot cuprinsul bungalow-ului domnia cea mai completă liniște.

Noaptea era destul de adîncă, și deși apăsă un aer înăbușitor, bătrânul se simți înfiorat de frig. Avea o greutate pe piept, și din când în când un nou îi trecea pe dinaintea ochilor. Urechile îi juiau, așa că nu mai putea deosebi, miile de sgomote mici ale nopții.

De o dată, căscă ochii peste măsură. I se păru că vede în noapte ceva teribil; o apariție fantastică, care se șterse însă, aproape îndată.

Voi să strige, dar nici un sunet nu-î eși din gâtlee. Voi să se servească de armă, dar mâinile îi erau prea slabe, și carabina îi căzu la pământ. Dînsul însuși se rostogoli, cu fața în țărînă.

Când bătrînul își reveni în fire, pădurea era încă întunecată dar primele raze ale zorilor începuseră să înalbească casa. Sir Hedley se ridică clătîndu-se, căutînd să-și dea seama unde se află. În curînd memoria îi reveni, și din instinct își îndreptă privirea spre bungalow.

Atunci scoase un strigăt teribil, care înfioră noaptea până departe.

Camera în care dormea Eliza, avea fereastra deschisă larg în lături; jaluzelele erau rupte. În cuprinsul încăperii domnea cea mai completă dezordine, și copila dispăruse.

CAP. III

Neliniște și groază

— Nihal Singh !..

— Stăpînul m'a chemat ?

— N'a sosit nici o știre încă ?

— N'a trecut nici o oră de când au fost date ordinele ; cum am putea avea răspunsul așa de repede ?

— Numai o oră?... Dar a trecut cel puțin o zi, și în timpul acesta eu am dormit... Am dormit mereu.

— Stăpîne, ai nevoie de multă odihnă; abia închizi ochii un moment, și-ți deschizi repede ca și cum ai fi dormit ore întregi... Dormi... Indată ce vor sosi vești, voi veni eu însumi să te deștept.

— Nu-î așa, Nihal Singh, că mă vei deștepta îndată ? Dar nu vei mai avea nevoie să mă deștepti, căci nu mai pot dormi. Ajută să mă scol ; vreau să plec, să mă mă duc după ei.

Bătrînul se ridicase pe perne, întinzînd mânele în vid. Dar hindușul îl luă în brațe, și cu multă blîndețe, ca și cum ar fi avut de aface cu un copil, îl culcă din nou.

Apoi, cum bătrînul, zdrobit de oboseală, închise ochii aproape îndată, servitorul se apropie de fereastră, și rămase acolo nemișcat, în tăcere. Nici un sgomot nu se auzia afară. Toți servitorii erau plecați în cercetare. Jos pe treptele de la intrare, nu se afla de cît mica Iadeh, servitoarea indigenă, care plîngea în tăcere, gîndindu-se la stăpîna sa dispărută.

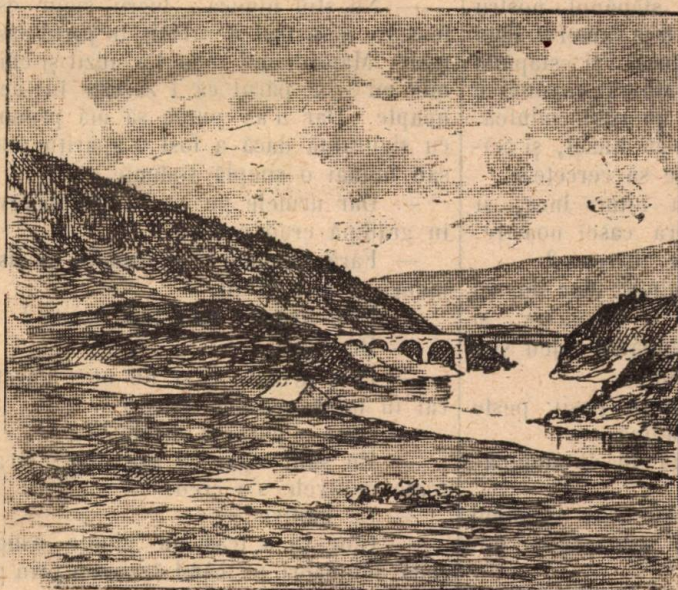
Ziua trecu ast-fel, încet, nesfârșit de lungă, întreruptă numai de vaietele bătrînului și de întrebările sale mereu repetate. Servitorul prin răspunsurile ce-i dădea, se silea mereu să-l încurajeze.

Cu toate acestea, spre seară, în timp ce sir Hedley, după o criză teribilă în timpul căreia încercase să se arunce jos din pat, pentru a pleca și dînsul în pădure, se odihnea acum, zdrobit de sfîrșirea ce făcuse,—în timpul acesta, hindușul se apropiase din nou de fereastră.

Și nu-și putu opri o violentă tresărire, când auzi de-o dată, în jundul pădurii, zgomotul descărcării unei carabine.

Câte-va momente după aceia, pe când asculta cu cea mai încordată atenție, zgomotul îndepărtat al unui galop furios

DIN YUN-NAN

Podul-viaduct peste riul Nam-Ti

În provincia chinăză Yun-Nan se găsesc — pe lângă alte multe frumuseți interesante, mai mult naturale, — câte-va lucrări de inginerie modernă, care sunt privite de locuitorii indigeni ca minuni, cu neputință de imitat de ei.

Printre aceste lucrări e o linie ferată, câte-va poduri de fer și ciment, între care, unui are un viaduct ce face onoare inginerilor francezi care l-au construit.

ajunse până la urechile sale. Atunci Nihal Singh se întoarse spre cel care dormea, și văzînd că nu se deșteptase încă, se retrase fără sgomot, și se coborî în grădină.

Mica Iadeh, servitoarea, nici nu se clintise din loc. Stătea mereu pe treptele de la intrare, plîngînd și vîitîndu-se; părea că nu vede, nici nu aude ce se petrece în jurul său.

Hindușul se apropie de gard. Zgomotul devenise acum mai lămurit, Nihal Singh, pentru a asculta mai bine închise ochii.

— Oh !.. oh !.. calul este mînat cu energie, după cît se pare... Acela care îl călărește este grăbit. Numai dacă nu cum-va nu este urmărit. Dar nu, nu mai aud nici un sgomot. A !.. acum întrebîntează biciul. Mai repede, din ce în ce mai repede. Iată-l acum că a pornit prin pădure, pentru a mai scurta drumul. Dar ce e sgomotul care se aude ? Zăngănit de fer ?.. Atunci cavalerul trebuie să aibă o sabie ; e un polițist fără îndoială. Ah ! dacă ar fi un om care ne aduce ceva vești noi... Oho !.. dar ce este asta ? Calul s'a rostogolit la pămînt ! Și omul înjură ca un blestemat ! E fără îndoială un polițist... Trebuie să-î vin în ajutor... Iadeh !.. Ei, tu de-acolo, femei !.. Ce tot te mai schimonosești atîta ? Ce crezi că folosim noi din plînsul tău ? Mai bine ascultă-mă : Eu mă duc spre pădure. Dacă stăpînul se deșteaptă și mă cheamă, te vei duce tu lângă dînsul, și-î vei spune că în curînd va avea vești de afară !

Servitoarea răspunse printr'un semn din cap, că înțelese, și Nihal Singh alergă în direcțiunea de unde venise zgomotul.

Era în adevăr un om al poliției ; hindușul nu se înșelase în prevederile sale.

Cavalerul înainta acum pe jos prin iarbă, ducînd șeaua în brațe.

Când îl văzu pe Nihal Singh, se opri cu neîncredere. Dar cum servitorul înainta cu aerul cel mai pașnic, și se vedea bine că nu era înarmat, polițistul căpătă curînd toată încrederea.

— Ce s'a întîmplat ? întrebă hindușul. Am auzit odinioară o detonătură, și m'am gîndit că calul a fost rănit ?

— Poți spune că a fost ucis, răspunse polițistul supărat. A tras cine-va asupra mea ; și calul a căzut mai înainte de a fi putut afla eu cine e acela. Ajută-mă să duc lucrurile acestea ; casa stăpînului tău e departe ?

— Nu. Trebuie să alergăm iute într'acolo, căci stăpînul meu mă așteaptă cu nerăbdare. N'ai întîlnit pe nimeni în pădure ?

— Pe nimeni alt cineva. Dar la urma urmei, nici nu știu bine de ce am fost chemat.

„Apropo, aveți vre-un telegraf pe aici ?

— Nu, răspunse Nihal Singh. Dar este aparatul acela care face semne cu brațele...

— Vrei să vorbești despre heliograf ?

— Da. Aparatul acesta ne leagă cu un post care se află pe munte. De acolo se pot face semne până în satul care se află în fundul văii. În sfîrșit, în punctul acela se află și un fir telegrafic care conduce până la drumul de fer.

— Așa trebuie să fie. Pentru că, mă întrebam, cum de au putut ajunge lucrurile până la mine.

Gîndește-te că galopez într'una de azi dimineață. Dar la urma urmei, gîndește-te că nici nu știu bine ce se petrece.

— Eu nu sunt de cît un servitor, și nu știu nimica. Stăpînul meu îți va povesti ce s'a întîmplat. Intru cît mă privește, iată ce știu : Azi dimineață, cu

puțin înainte de a se face ziuă, un strigăt ne-a deșteptat pe toți. Când am alergat, l'am văzut pe stăpânul nostru galben ca un mort, în fața camerei fiecei sale; camera era goală și stăpâna noastră dispăruse. De atunci stăpânul e bolnav și pare ași fi pierdut mintea. Am rămas să veghez lângă dînsul, și ceilalți au plecat în pădure să cerceteze.

Dar nici unul nu s'a întors încă, și nenorocirea apasă asupra casei noastre.

— Nu mai știu nimic alt-ceva?

— Eu nu mai știu nimic; dar de aci nu mai e departe până la bunga ow, și precum ți-am spus, stăpânul meu știe mai multe. Să ne grăbim.

Cei doi oameni grăbiră pașii; peste puțin pătrundeau în grădină.

Mica servitoare alergă în întâmpinarea lor:

— Veniți repede, zise ea; stăpânul v'a auzit și acum vă așteaptă cu nerăbdare.

În adevăr, bătrânul avusese puterea să se ridice pe perini, și aștepta nerăbdător cu privirile fixate spre ușă.

Dar când cei doi oameni fură în praf, își putu da seama de la cea dintâi aruncătură pe ochi că nu-i aduceau nici o știre.

Atunci căzu din nou pe perne, zdrobit, și suspină dureros.

Cu toate acestea, polițistul înaintă.

— Iartă-mă zise dînsul; în starea de oboseală în care vă aflați, ar trebui să nu vă supere nimeni. Dar...

— Nu mă supere de loc, răspuse sir Hedley; voi avea destulă putere să te ascult, și să-ți răspund pînă la sfârșit.

— Sunt brigadier de poliție din portul Maravatee, răspuse omul. Șeful n'a venit el însuși, pentru că trebuie să plece spre frontieră cu un detașament de oameni.

Sunt însărcinat să fac ancheta asupra faptelor care s'au petrecut la d-tră. De aceia vă voi ruga să-mi spuneți tot ce știți.

În puține cuvinte, dar fără să uite vre un amănunt, sir Hedley povesti polițistului evenimentele din cursul nopții.

După ce sfârși, urmă o lungă tăcere. Sir Hedley se simțea zdrobit de sforțarea ce făcuse, și polițistul se silea să prindă firul dramei.

În cele din urmă se hotărî să pue câte-va întrebări.

— După câte știu, zise el, toți servitorii d-tale au fost trimiși în căutarea d-rei Weldons?

— Toți, răspuse bătrânul. Dar au plecat la întâmplare, drept înainte pentru că nu aveam nici cea mai mică indicație asupra direcției în care a fost tirată copila mea. Și cine știe dacă vor reuși să facă vre-o descoperire.

— Să sperăm, zise polițistul. În adevăr, indiciile pe care le avem sunt cât se poate de vagi. Așteptând, trebuie să lucrăm ca și cum am fi singuri. Să reluăm deci faptele. Credeți d-voastră că

monstrul despre care se vorbește a jucat vre-un rol în toată această afacere?

— Nu știu nimica; lucru sigur este însă că monstrul a rătăcit în jurul casei mele. Majordomul meu l'a auzit și chiar mie mi s'a părut că l'zărese în acea noapte. Dar n'aș putea să mă pronunț cu siguranță dacă a fost o apariție reală sau numai o simplă vedenie.

— Dar urmele pe care le ați observat în grădină erau reale?

— Fără îndoială; și câinele de asemenea a fost gătit.

— Prin urmare monstrul există?

— De sigur.

— Prin urmare e și un om amestecat în toată această afacere.

— Care e părerea d-tale?

— Eu sunt sigur că așa este; și am toate motivele s'o cred.

— Ce motive?

— Cine-va a tras un glonte asupra mea adineaori pe când treceam prin pădure.

— A tras asupra d-tale?

— Și calul meu a fost ucis.

— Oh, oh! — exclamă sir Hedley — iată un indiciu. Și n'ai văzut pe nimeni?

— Din nenorocire, nu.

— Întâmplarea aceasta ne va ușura într-o mare măsură sarcina. Cred că ai extras glonte din rană.

— Pe onoarea mea, nu m'am gândit la asta.

— Ce greșală! Corpul calului d-tale e departe de aici?

— La o jumătate de leghé cel mult.

— Trebuie să alergăm repede într-acolo!

— Pentru ce?

— Pentru a extrage glonte. Ascultă-mă, după presupunerile noastre, trei persoane sunt bănuite, nu-i așa?

— Da.

— Ksoro, micul sălbatic, un servitor concediat și tinărul savant, cu toate că eu sunt sigur de nevinovăția acestuia diu urmă.

— Eu nu sunt de loc de părerea dumitale. Dar, continuă.

— Glonte din rană trebuie să ne lumineze. Pe de o parte Ksoro nu poate fi bănuat, pentru că el nu știe să se servească de pușcă. Prin urmare el trebuie de la început eliminat. Mai rămân servitorul și d. Graham. Trebuie să știți că servitorii mei sunt înarmați cu carabine Martini și că acela care lipsește, a plecat ducând cu sine o carabină. D. Graham nu posedă decât un revolver american și o pușcă cu două focuri de calibru zece. Acum înțelegi?

— În adevăr, acesta este un indiciu prețios.

«Trebuie să mă duc fără întârziere să examinez calul.

— Ar fi trebuit să faci lucrul acesta de la început. Acum cred că e mai bine să aștepti pînă când va înopta. Dacă pîndește cine-va prin împrejurimi, nu e de nici un folos să-ți expui din nou viața.

— E drept. Prin urmare voi aștepta. Pînă atunci, ca să nu-mi pierd timpul, voi pune câte-va întrebări servitorilor prezenți.

— Crezi că asta îți va folosi la ceva?

— De sigur. Nu voi mai afla nimic de la Nihal Singh; dar servitoarea, pe care am întâlnit-o jos, era special în serviciul d-rei Weldons, nu-i așa?

— Da, dar dînsa nu știe nimic.

— Vom vedea. Îmi dai voce s'o chem aici?

— Cum crezi.

Polițistul se apropie de fereastră și o strigă. Servitoarea se urcă cu pași înceți.

— Ascultă-mă bine, Iadeh, îi zise stăpânul său. Domnul pe care îl vezi îți va pune câte-va întrebări și va trebui să-i răspunzi fără să minți, și să-i spui tot ce știi.

— Voi spune tot ce știu, răspuse fata cu simplitate.

— Bine, zise polițistul, spune-mi mai întâi cum te-ai despărțit de stăpâna ta ieri seară.

— D-șoara s'a urcat în camera sa îndată după masă; spunea că se simte tare obosită și are o poftă nebună de somn.

— Da, afirmă și d. Hedley. Ziua de ieri a fost înăbușitoare. Căldura ne-a zdrobit pe amândoi: mi se pare că nici o dată nu m'am mai simțit așa de obosit.

— E drept că ziua de ieri a fost grea de tot; dar totuși cred că a fost suportabilă. Și ce s'a mai întâmplat după aceea?

— Stăpâna mi-a dat drumul aproape îndată. N'a voit s'o ajut la desbrăcat. Eu însumi m'am dus să mă culc.

— Unde se află camera ta?

— De cealaltă parte a casei.

— Așa încât tu nu poți auzi ce se petrece în camera d-rei Weldons?

— Nu. Când are nevoie de mine, mă chiamă. Este sonerie.

— Și soneria aceasta nu te-a chemat astă noapte.

— Nu.

— Nici d-ta, d-le, n'ai auzit nimica.

— N'am auzit nimica. Dar ți-am spus că am avut imprudența de a sta eu însumi de gardă și că am leșinat.

„Ar fi trebuit să ascult de sfatul majordomului meu.

— Ce spunea dînsul?

— Voia să vegheze împreună cu mine.

— Și când ai rămas d-ta de gardă, dînsul s'a întors în casă?

— Nu; s'a dus spre pavilionul care se află de cealaltă parte a grădinei. De acolo nu se aude nimica, de cât dacă suni.

— Așa că, în toată casa nu se afla nimeni ce cât domnișoara Weldons și această fată?

— Nimeni alt-cineva.

— Bine. Prin urmare, a intrat cineva de afară.

— Fără îndoială.

— Jaluzele de la fereastră erau ridicate ?

— Eu le lăsasem în jos de cu seară, răspunse servitoarea.

— Și dimineața ?

— Le-am găsit rupte, răspunse sir Hedley.

— A mai umblat cine-va prin camera domnișoarei de azi dimineață până acum ?

— N'a mai intrat nimeni acolo, pentru că așa am ordonat eu.

— Dacă îmi dați voie, mă voi duce să examinez și eu camera.

— Cum vreți; ladeh te va conduce.

Când polițistul eși împreună cu servitoarea, sir Hedley se infundă cu capul în perne.

— D-zeule, murmură dinsul, oare de ce nu pot pleca eu însu-mi să-mi caut copila ? Eu aș regăsi-o, ar trebui s'o regăsesc ! Ah !... ce rău am făcut oare, pentru ca să fiu pedepsit ast-fel ? Copila mea iubită ! Copila mea !

De o dată, se ridică din noă, cu o sforțare supremă. Un pas repede se auzi pe scări, și ușa se deschise brusc. Nihal Singh intră.

— Stăpâne, zise dinsul, aud galopul unui cal în pădure; fără îndoială e cineva care aduce știri. Te rog să aștepti liniștit în patul d-tale. Numai purtătorii știrilor bune să grăbesc ast-fel; de sigur că ți se aduce o veste bună.

— Ah ! de ar fi adevărate vorbele tale, Nihal Singh ! Mesajul acela e de parte ?

— Se aude galopul calului. E un galop nebun. Ce ar însemna graba asta, dacă nu ne-ar aduce o veste bună ?

— Il vezi ?

— A inserat cum se cade, și pădurea este neagră; și apoi, în tăcere zgometele se aud de foarte departe. Dar fără îndoială că în curând se va apropia.

— Dute de-l înștiințează și pe polițist.

— Iată-l că urcă scările. A auzit și dânsul galopul.

— Ai să-mi spui ceva, domnule ? întrebă polițistul intrând.

— Vreați să stați amândoi la fereastră ca să priviți.

Cei doi oameni ascultară. În curând d. Hedley întrebă :

— Vedeți ceva ?

— Nu vedem nimica încă, stăpâne. Răbdare.

— Bine cuvântat fie omul care îmi aduce copila, căci, fără îndoială că mi-o aduce, nu-i așa ?

— De sigur, stăpâne !

— Și mi-o aduce vie ?

— Da, vie; dar, pentru D-zeu, nu te mai agita ast-fel. Ascultă, galopul se apropie. Auzi sgomotul biciului care lovește ?

— Dar copila mea, fida mea ? Voesc s'o vad !

(Va urma).

Salvați într'un mod miraculos

Ajunși în Vera-Cruz căutam o călăuză care să ne conducă până la craterul lui Popocatepo. Amicul meu Mr. Valency, cetățean londonez și mare fabricant de tricotațe, cu care mă împrietenisem pe bordul vaporului care ne adusese în Lumea-Nouă era un om adorabil. În sfârșit găsirăm un indian, care ne putea conduce până la crater. La prima vedere acest indian îți producea o impresie neplăcută; cu fața întunecată și cu ochii strălucitori, te hipnotiza par'că. Totuși îl acceptăram și excursiunea se hotărî pentru a doua zi dis de dimineață. Spre seară Mr. Valency se îndreptă spre consulatul englez. Eram curios să știu pentru ce; dar gândind că poate fi vorba de afaceri particulare, am ezitat să-l întreb.

A doua zi, dis de dimineață, călări pe catări, eu, Mr. Valency și indianul, ne îndreptăram spre crater. Urcarea începuse a deveni obositor de grea. Pe la amiază făcurăm un popas. În tot timpul drumului călăuza nu scoase nici un cuvânt.

Mergera înainte dând crăcile la o parte. Pe inserate ajunserăm la vârful muntelui. Craterul vulcanului era conic, de o lărgime mai mare de 30 metri. Din oribila groapă țășnea, mereu în sus, la o înălțime de vre-o câțiva metri, lavă. Din când în când niște flăcări alburii cari eșau din mijlocul craterului, luminau taboul într'un mod fantastic.

Aerul dimprejur era plin cu gaze otrăvitoare așa că trebuirăm a ne depărta numai de câțiva pași. Steteam ca amețiți privind la acest spectacol, însă din cauza fumului am întors capul. Am văzut pe călăuză, care par'că zâmbea oribil la noi pe când ochii străluceau ca un fulger. Instinctiv am luat pe Mr. Valency și m'am depărtat.

Începusem să deviu bănuitor față de indian. Spre a ne reîntoarce noaptea îndărăt era un lucru imposibil, deci făcurăm un culcuș pe un loc nisipos mai la vale și aprinserăm un foc mare.

Dacă zilele sunt foarte călduroase la tropice, apoi noaptea e o temperatură contrarie. Căci un frig pătrunzător se lăsase și învălit în mantaua de voiaj, englezul dormea dus. Totuși, eu nu puteam să dorm. O presimțire rea nu mă lăsa să închid ochii. Indianul veghea să nu se stingă focul. Reușii să adorm când o fâșitură mă făcu să sar în sus. Indianul dispăruse de lângă foc.

Deci bănuiala mea avea teme !

Am început să sguduî pe englez care nici nu se ridică și se vede că visa că e în patul lui la Londra, căci începu să murmure :

— Well, Lezy de ce mă scolî la miezul nopții, ce s'a aprins ca...

— Scoală-te amice, strigai eu. Călăuza a fugit !

Când în fine Mr. Valency se desme-

tici de tot, îi explica clar cum stău lucrurile.

— Nu-i nimic, imi răspunse el liniștit.

— Cum nu e nimic — zisei eu furios tot odată și mirat — ca să murim de foame pe munți ori să cădem în mâinile Pieilor-Roșii ? !

— Veți vedea că nu e nimic — răspunse el calm. Și o luă înainte urmat de mine, cântând o arie londoneză. Ajunserăm într'un luminis poleit de lună. Mister Valency se așeză pe un arbore căzut și căuta să se orienteze spre oraș. În acelaș moment apărură de după arbori călăuza noastră.

— Unde ai fost drace ? îl întrebă englezul furios. Indianul nu răspunse dar un surâs de batjocură flutură pe buzele sale. Înțelesăram ! Mr. Valency puse un mic aparat la gură și apăsă pe buton. Ting !

— Allo ! Atacați de indienii la întoarcere — trimiteți ajutor !

În acest timp eu am doborât pe trădător cu un glonte de revolver.

De după pom apărură Piei-Roșii înarmați cu lănci, cu arcuși și vre-o câțiva cu puști. În zadar ne-am fi apărat. Eram înconjurați și apoi față de un număr de aproape 20 de indieni bine armați, ce puteam face ? Deci furăm legați; când am întrebat pe Mr. Valency de acel aparat imi răspunse scurt :

— E un telefon fără fir.

Am zămbit. Nu văzusem nici odată așa ceva; numai în „Măștile Galbene” citisem despre aceasta, dar credeam că e o închipuire.

Timp de o jum. de zi furăm purtați pe catări fără a ni se da nici hrană nici apă. Eram aproape leșinați de sete când ajunserăm lângă un pârâias.

V'o jur ! Nici odată în viața mea n'am băut cu mai multă plăcere.

Tot așa și cu englezul. Sorbea cantități mari de apă.

Continuăram drumul acesta obositor și spre seară ajunserăm la bivouac indienilor. Fuserăm primiți cu strigăte de bucurie și de... ură. Legați cot la cot, fuserăm lăsați într'un cort, sub pază. Venise și dimineața. Soarele răsărise. Poate era ultima dată când mai vedeam soarele. Fuserăm deslegați și apoi legați iarăși, pe niște stâlpi. („Eram pe stâlpul de tortură...”) Totuși Mr. Valency mai avea speranță, căci nici o urmă de emoțiune nu se arătă pe fața sa. Totuși când primele săgeți începură a sbura în jurul nostru, el îngălbeni ușor.

O săgeată îl lovi la braț.

— By-God — strigă el furios — dracii ăștia roșii, puteau să mai aștepte un ceas !

Când de-o dată Pieile-Roșii începură a deveni neliniștiți. Vedeam că vor să isprăvească mai iute cu noi. Și mă miram. Indienii, știam eu, întrebunțează torturile cele mai încete și mai teribile. Doi indienți se îndreptară spre noi; pro-

tabil spre a ne scalpa sau a ne da lovitura de grație.

Când, în acel moment, o salvă de tunături se auzi, și indienii o luară la fuga. De după brazi apărură o companie de soldați mexicanii. Indienii fură urmăriți și vânați ca fiarele.

Fuserăm deslegați. Mr. Valency strânse mâna locotenentului și apoi cu toții

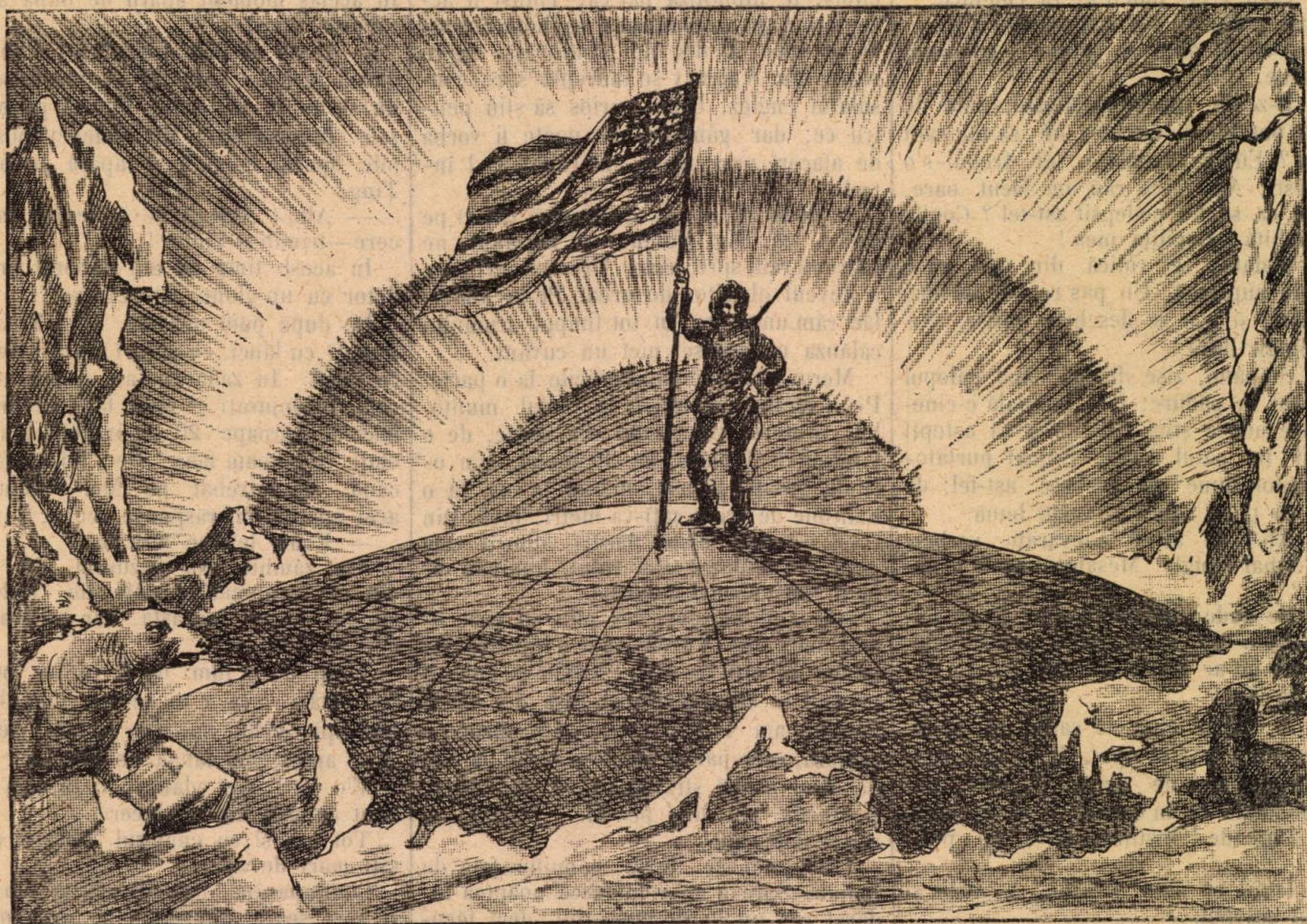
ne întoarserăm la Vera-Cruz. De acolo m'am îndreptat spre Rio de Janeiro, iar Mr. Valency mă întovărăși.

Ca să lămurim pe cititorii noștri în privința salvării, trebuie să spunem că ambasadorul englez—înștiințat de prietenul Valency cu telefonul fără fir, trimise o companie de soldați mexicanii cari se

luă după urmele indienilor. Cititorii știu restul. Afacerea ce o avuse la sosire Mr. Valency la ambasada engleză, nu era de cât de a remite și ambasadorului unul dintre aparate, spre a fi avertizat în caz de pericol.

A. B.

CUCERIREA UNUI POL

Nu e vorba de un napoleon de aur, nu,—calamburul e neintenționat, —ci de cucerirea Polului Nord.

— Polul Nord a fost descoperit! — De către cine? Greu de răspuns. De sigur însă că de un american, (dacă n'o fi chiar de amândouă!) fiindcă și Cook și Peary — cari își dispută reciproc acest drept — sunt americani.

În primăvara anului trecut unul din acești doi exploratori a înfipt drapelul Statelor-Unite în acest punct misterios al globului pe care trăim, și spre care se cheltuiseră până atunci—in van—atâtea puteri!

Însă care e adevăratul învingător? Cunoaștem toți diferendul ivit între Cook și Peary.

Acum: Peary sau Cook? Cook sau Peary? Discuția aceasta nu e terminată încă și cine știe dacă va aduce o certitudine definitivă, mai curând.

Cook păstrează un frumos calm, indiferent de atacurile adversarilor săi. El prezintă mereu dovezi, ajutat de oameni cu o competență nediscutabilă, cum e de pildă Otto Sverdrup, căpitanul Amundsen și Knud Rasmussen, unul din puținii europeni cari cunosc bine graiul eschimoșilor.

Peary, care până azi stă totuși foarte solid, alături de Cook, posedă mai puține dovezi: însă are mai multe observații și cercetări la activul său, făcute, aproape toate, în preajma Polului. El, pe lângă aceasta

a mai făcut, într'un decurs de aproape 23 de ani, mai multe expediții în diferitele regiuni arctice, mai puțin cunoscute. Și aceasta în îngăduie oarecare ascendență, față de Cook, îndeosebi pentru opinia savanților serioși cari au căutat mult să cunoască pe adevăratul cuceritor.

Un fapt rămâne statornicit: Polul Nord a fost cucerit. Drapelul Statelor-Unite își flutură azi culorile în extremitatea absolută a Nordului, înfipt de un eroi. Cine e însă acest eroi? Să avem puținică răbdare: — Viitorul ne va răspunde.

— r —

Un Balon la Polul Nord

— Urnare —

Inciden

Și savantul fu cuprins de melancolie la gândul că fusese așa de aproape de atâtea lucruri și nu putuse să le înțeleagă și să le descoasă rostul.

Această melancolie pentru Cristiana devenise o adâncă strângere de inimă de la părăsirea lui Bob Midy.

Firea ei generoasă și entusiastă nu putea să înțeleagă și mai cu seamă să primească barbaria de a se plăti scăparea lor cu o viață omenască. Vede pe nenorocit în imaginația ei vie rătăcind prin zăpadă, căutând balonul la orizont, închipuindu-și, în naivitatea lui ignorantă, că poate va veni cineva să-l caute. Și balonul se urca...

Dus de vânt, el fugea spre necunoscut.

De-oamdată, erau salvați, scăpașeră de pericolul cel mai de temut, acela de a fi isbiți și zdrobiți de zidul de gheață din cauza formidabilului ciclon, care acum sufla cu furie deasupra mormântului lui André.

Dar toată bucuria pe care trebuia să o simtă tânăra fată, era întunecată de gândirea agoniei dureroase a unei ființe omenesti pe nedrept sacrificată. Ea blestemă pe American și chiar pe mistress Elliot care, ca o manifestare a mâhnirii ei, se mulțumise să spună un «Sărmanul Bob» așa de banal.

Și apoi nenorocitul negru își câștigase locul în aerostat, căci contribuise și el în atâtea rânduri la salvarea călătorilor.

Părăsirea lui, deci, era o acțiune rea, o nedreptate revoltătoare.

Sărmanul negru!...

Și pe când tânăra fată murmură din nou logodnicului său această exclamație, două mâni se agătară de bordul nacelei și apoi un cap părut, capul lui Bob, apărură deasupra marginii nacelei.

Ochii lui galbeni se roteau în mod comic, iar buzele lui groase descopereau două rinduri de dinți magnifici.

Cu o viguroasă mișcare a mâinilor, executată fără cea mai mică aparență de efort, el sări în naceală. Apoi îndreptându-se spre sir James, plin de veselie, îi explică că se refugiase în triumful de tuburi de susținere, și că se simțea acum foarte fericit că-și regăsea «stăpânul excelent!»

Spre strâmtoarea de Behring. — Vulean sub-marin. — Increderea doamnei Elliot. — Bob Midy și whisky. — Agitația doctorului Petersen. — Aurora boreală. — Ultimile tururi ale motorului. — Tragică hotărâre. — Un leș omenesc. — Ultima efortare, ultimul sacrificiu. — Pe deasupra munților Franklin.

Luat de ciclon, «Patria» nu mai era acum de cât un atom izolat în spațiu.

Spre a i se pune elicele în mișcare ca să se opue vântului său a cărmii în altă direcție de cât aceea a uraganului, ar fi fost o imprudență inutilă.

Când George Durtal constată că aerostatul se menține la o altitudine mijlocie de 400 metri, harta fu întinsă și busola consultată: direcțiunea urmată făcea cu acul un unghi de 112 la 115 grade.

Trei grade, aceasta era singura aproximație care se putea face, și doctorul, constatând-o, nu putu să se împiedece de a-și manifesta regretul că nu avea instrumentul său:

— Ah! dacă îl aveam cu mine!...

Arătarea busolei era însă suficientă pentru ca pasagerii de pe «Patria» să știe spre ce regiuni sunt duși.

Balonul mergea drept spre grupul insulelor cari poartă numele de Archipelagul Nouei-Siberii și printre cari insulele Bennett și Long amintesc pe promotorul și comandantul celebrei expediții «Jeannette».

Dincolo de aceste insule e marea Nordenskjöld și coastele siberiene.

De la Pol la insula Henrieta, cea mai septentrională din Archipelagul Nouei-Siberii, sunt 1500 kilometri. Era unul din pământurile cele mai depărtate de acelea cari înconjoară Polul, unul din cele mai puțin puțin cunoscute, căci puțin dintr-o expediție au abordat problema polară pe calea strâmtoarei de Behring, și apoi s'ar fi putut să existe în această regiune o insulă mai mare ca Franța fără ca geografia să o fi știut.

Primul sentiment al naufragiaților aerului fu deci să considere cu neliniște imensa întindere care îi despărțea de pământurile locuite spre care erau împinși, și să regrete că vântul nu-i întorcea acolo de unde plecaseră.

Păreri de rău neîntemeiate de altminterii, căci acum toți erau obișnuiți cu pericolul.

În această stare de spirit fiind, călătorii începură să-și pună tot felul de întrebări.

— Ce viteză va fi având acest uragan? întrebă Americanul. Nu știu dacă nu sunt victima unei iluzii optice, dar mi se pare că mergem din ce în ce mai repede; trebuie să mergem cu 25 metri pe secundă, cel puțin... Ce zici, comandante?

— În termenii de aerostație, un vânt de 25 metri nu e de cât un vânt violent, răspunse tinărul; așa fiind, nu se face de cât 90 pe oră. Se zice «vânt de tempestă» când viteza sa e de 25 la 30 metri pe secundă, și în acest caz el face 108 sau 110 kilometri pe oră. Pe un asemenea curent am străbătut marea Nordului, d-ra de Soignes și cu mine. În sfârșit, sunt vânturi și mai violente.

— Căci să facă mai mult de 110 kilometri pe oră? exclamă Americanul.

— Ajung chiar la 150. Acestea sunt vânturile așa zise «uragane». Acestea merg cu 41 sau 42 metri pe secundă; or, mi se pare că noi suntem mai mult într'un uragan, de cât într-o tempestă.

— Așa dar, o să putem străbate cei 1500 kilometri cari ne separă de Siberia numai în zece ore?

— Da, dacă vom merge în linie dreaptă. Dar trebuie să se știe că vânturile de la Pol își schimbă foarte des direcțiile în jurul axei terestre. E cu puțină decă, în loc să mergem în linie dreaptă, să facem un demi-cerc care să ne poarte spre Spitzberg.

— Cu o asemenea viteză uraganul acesta ne duce în linie dreaptă.

Cu toate acestea, după două ore de la plecare, ipoteza lui George Durtal se verifică și unghiul acului busolei atinse 128 la 130 grade; direcțiunea era deci spre capul Tseliuskin, punctul cel mai septentrional al continentului siberian.

Dar după încă alte două ore, nu erau de cât la 96 grade și direcțiunea corespunzătoare era aceea a strâmtoarei de Behring. Traectul avea forma unui S și nu era cu puțină să se formuleze cea mai mică ipoteză.

— Să mulțumim lui Dumnezeu! conchise Cristiana. În tot-d'auna tot acolo trebuie să ne întoarcem cu gândul.

— Să-l ajutăm și noi la rindu-ne, căutând să prindem cât mai multe forțe, adăogă mistress Elliot.

Și ea scoase din cantina cu de-ale mâncării conservele cele mai gustoase.

Toată lumea cinsti această masă pe care temperatura o făcea mai puțin penibilă ca cele de la început, căci termometrul nu arăta de cât 12 grade.

Așa fiind fețele și mâinile se des-

coperiseră și numai Bob Midy își păstra înfățișarea de om înghețat cu desăvîrșire. Timpul era limpede și soarele, roșu, enorm și fără căldură, se suia la orizont.

Părea că e foarte aproape, chiar în dreptul nacelei, căci după legile perspectivei, orizontul se ridica cu aerostierul și banchiza apărea cu toată contextitatea terestră ca o imensă farfurie.

Dar atenția lui George Durtal era concentrată asupra barometrului, căci problema menținerii aerostatu-lui la o altitudine normală devenea din ce în ce mai necesară.

Din cauza ciocnirilor de zidul de gheață se produsese mai multe spăr-turi în învelișul balconului prin cari ieșia acum hidrogenul.

Ofițerul observase o coborâre con-tinuă; din fericire însă aceasta era destul de înceată așa că avea timp su-ficient să introducă în balon conținutul tubului care se afla atașat la pachetul de mătase în momentul plecării.

Continuase această operațiune și cu cele-alte două tuburi făcând să du-reze cât mai mult, spre a nu recur-ge la nisip de cât atunci când nu mai avea putința să facă alt-ceva. De alt-fel nisip propriu zis nici nu mai exista pe bord: la plecare, toți sacii fuseseră aruncați și tot ce ar fi putut arunca acum nu era de cât o-biecte folositoare.

În orî-ce caz trebuia rînduită or-dinea în care aceste obiecte urmau să fie sacrificate.

După o înțelegere cu tovarășii săi, ofițerul rîndui ast-fel: păstra acu-mulatorarele, o cutie cu rezerve de efecte, aparatele telegrafice fără fir, bidoanele cu benzină, cutia cu unelte, frînghiile, cortul, trei lăzi cu con-serve și două cu alte mîncări.

Ca măsură de precauțiune, ofițerul sfătui pe tovarășii săi să-și umple buzunarele cu tot ceea-ce le conve-nea, alegând mai ales alimentele cele mai hrănitoare și cari conțineau vo-lum mai mic, ca ciocolată, șuncă, brînză, exceptând lichidele, de cari nu era nevoie să se îngrijască, căci aveau destulă zăpadă acolo spre a-și furniza apa de băut necesară.

În aceeaș ordine de idei, două o-biecte fură puse deoparte spre a fi rezervate într-un caz extrem: întâi o pușcă cu cartușele sale spre a se a-păra contra urșilor și spre a vîna foce și apoi mașina cu alcool spre a topi gheața.

Familiarizat cu detaliile vieții de explorator în țară arctică prin căte-va expediții întreprinse în sanie anul trecut, sir Elliot alesese singur un număr oare-care de cutii pe care le împărțise tovarășilor, și scoase din cutia cu îmbrăcăminte cingători de

flanelle groase necesare în cazuri de bivouac în zăpadă.

Bob Midy auzise recomandările ce i se dăduse de către «excelentul stă-pân» și le înțelese perfect.

Trebuia să se despartă de sticlele de whisky.

Această idee îi fu insuportabilă și în creerul lui de negru incolți îndată ideea să salveze de naufragiu tot ce ar putea să-i absoarbă băutura sa fa-vorită.

Profitând de neatențiunea celor două femei, ocupate cu împărțea-l proviziilor, se strecură într-un colț al cortului și se puse pe o... absor-țiune continuă a încălzitorului li-chid.

George Durtal studia acum, fără să piardă din vedere barometrul, care ar fi părțile de mașină cu cari ar pu-tea să ușureze nacela; nu găsi de cât elicele și rezervoriul de benzină, si-tuat de desubtul nacelei.

Mai era de obserbat că deșurupa-reă acestor piese ar necesita un timp destul de lung și că numai George Durtal și Bob Midy ar fi putut să o execute.

Cristiana ședea lângă logodnicul său.

Ea nu-i vorbea, nevoind ea, dis-trăgându-i atenția, să provoace vre un accident.

Își recăpătase seninătatea și acum, familiarizată cu mîniile atmosferei, privea liniștită haosul de gheață care trecea pe sub picioarele sale cu o viteză uimitoare. Fie-care ceas ce trecea, îi apropia de viața civilizată și dacă vor scăpa teferi din această ex-traordinară încercare, amintirea tim-pului acesta va avea în sufletele lor o valoare și mai mare.

Cât despre mistress Elliot, dînsa își recăpătă încrederea de mai înainte. Nu-i plăceau emoțiunile violente, dar avea o încredere oarbă în noro-cul bărbatului său.

Sir James chiar, sfârșise prin a fi de aceiaș părere cu soția sa și, aple-cat pe hartă, avea aerul de a trasa itinerariul unei călătorii de plăcerere de cât că urmărește manifestările fan-teziste ale tempestei.

Lângă ei, doctorul Petersen, pe care cele mai emoționante peri-peții nu reușiseră pînă atunci să-l turbure, era singurul care își pierduse liniștea.

În adevăr, după puțin timp de la apariția vulcanului submarin, fusese văzut scoțînd carnetul său de note zilnice.

Le recitise, le verificase și refăcuse câte-va calcule.

Apoi se adîncise într-un abis de meditațiuni, cari se manifesta- ac printr'o adevărată prostrațiune, aci printr'o agitațiune febrilă.

Altădată expresiunea îngrijorată a fisionomie sale ar fi atins pe tova-

rășii săi de călătorie. Dar toate pri-virile erau ținute acum departe, cer-cetînd orizontul, și nimeni nu-l in-treba.

(Va urma).

Incepînd cu numărul viitor, «Zia-rul Călătoriilor» va publica o serie de articole în cari un nou colabo-rator al nostru, care a vizitat Pari-sul, va descrie impresiile și amin-tirile ce i le-a lăsat capitala Franței.

Primul articol, de un mare interes și scris cu multă competență de noul nostru colaborator va fi «**Descrierea drumului de fier „Métropolitain“ din Paris**», și va apare în „Ziarul Călătoriilor“ Marți, 23 c.

Poșta Redacției

Leonidas. — Mulțumiri. Vă rugăm să treceti pe la redacția noastră, cât de cu-rînd, între 10—12 dim. și 3—6 $\frac{1}{2}$ seara.

Walter R. — Mai așteptăm.

Traian G. — Îi va veni rîndul.

Ștef. V. — Primim cu plăcere traduceri, bine făcute, aventuri și descrieri de călă-torie.

Bensim. — Vă mulțumim de regulata și binevoitoarea colaborare. Dorim să vă vor-bim într-o chestie importantă. Veniți la redacție 10—12 dim. 3—6 $\frac{1}{2}$ seara.

Mih. D. C. — Traduceri din «Journal des Voyages» primim bucuros.

O MINUNE

Eram vecin cu ea de-o lună,
Dar n'o văzusem niciodată.
O auziam, cîntînd la piano,
Ca primadonna aripată.
Și fermecat de al ei cîntec,
Vroiam ca să cunosc ființa.
Care cânta așa de dulce —
Astfel făcîrăm cunoștința.

Sperasem să mîdănesc un inger...
Dar, vai! Ce crudă amăgire!...
M'am îngrozit l'a ei vedere, —
Eu, care sunt poet din fire.
Era zbărcită și pe față
Avea numai pistrui și pete,
Iar cîntecul ei divin și dulce
A încetat să mă imbecite.

I-am spus, sopîndu-i la ureche,
Un sfat... Și ea m'a ascultat...
N'am mai văzut-o iar o lună
Apoi la ea m'am arătat.
Era cu-adevărat minune
Schimbarea ce am observat:
Vedeam în fața mea un inger,
Un inger scump și adorat.

Figura ei era curată,
Roș-albă ca și Aurora!
Minunea asta o făcuse:
Săpunul, Pudra, Crema «Flora»!
Ah! O iubesc și voiui iubi-o
Pîn'mi-o suna și mie ora,
Iar vecinic voiui cânta în versuri:
Săpunul, Pudra, Crema «Flora»!

Carol Serob

LA 21 MARTIE

se va face tragerea frumoaselor premii ce oferim gratuit abonaților la

„Ziarul Călătoriilor“

Acest ziar care apare în fie-care Marti, în 16 pagini și se vinde cu 10 bani numărul, este singurul ziar din țară în acest gen.

În el se găsesc descrise toate întâmplările de pe mare și de pe uscat; aventurile cele mai îndrăznețe; curiozitățile cele mai interesante; în sfârșit,

„Ziarul Călătoriilor“

care publică în același timp și trei romane de senzație, este ziarul cel mai **instructiv și distractiv.**

La tragerea de la 21 Martie abonații participă la următoarele premii de valoare:

- 1) **Un elegant pat de bronz**, cumpărat de la cunoscutul magazin «Industria Metalică» Marcu, București, bulevardul Elisabeta No. 8, cel mai eficient și bine asortat din toată țara în mobile de bronz și fier.
- 2) **Una pușcă de vânătoare**, foc central, cu două țevi, cal. 12, țeava din stânga choke-bore, cheia de deschidere între cocoase.
- 3) **Un pistol automat**, de buzunar cu 6 focuri, demontabil instantaneu cu mâna, în 3 bucăți, englezesc, de la renumita fabrică «Webley-Scott» care cântărește numai 300 grame și întrebunțează cartușe cu iarbă fără fum și glonț metalic, având un tir până la 200 metri.
- 4) **Una carabină de salon**, «Flobert» 6 m. m. pentru glonț și alicie. Toate acestea cumpărate de la cunoscutul magazin de arme și munițiuni din Capitală, B. D. Zisman, furnisorul curții regale, București, 44 calea Victoriei.
- 5) **Un gramofon perfecționat**, cu pavilion mare, mișcător, în formă de floare, braț acustic și diafragmă pneumatică de concert, împreună cu 6 plăci, cumpărat de la marele magazin de muzică «Jean Feder», București, calea Victoriei 54.
- 6) **Una mandolină de palisandru**, ornată cu sidef.
- 7) **Una vioară de paltin**, model Stradiwarius, complet montată cu abanos, adevărate instrumente de concert, ambele cumpărate de la magazinul general de muzică «La Harpa», București, str. Colței 5.
- 8) **Un prețios ceasornic remontuar**, de buzunar pentru bărbat, placat aur sistem american.
- 9) **Un frumos inel de aur**, pentru damă, cu un rubin și două diamante, cumpărate de la cunoscutul magazin de ceasornice și bijuterii «Ceasornicăria Colței», strada Colței 31.
- 10) **Una bicicletă Iolanda**, marca cea mai bună.
- 11) **Un biuroș de stejar**, cu 5 cutii, foarte elegant, cumpărat de la magazinul I. Wiedeman, bulevardul Elisabeta No. 7.
- 12) **Două lăzi cu sticle de lichioruri fine**, cumpărate de la renumita destilerie Ch. Bresson, str. Dr. L. Varnali 12 și 14.
- 13) **Un aparat de stins foc „Pluto“** recunoscut de toate autoritățile ca cel mai bun, cumpărat de la casa M. Carniol Fiul, din București strada Carol I No. 30.

Prețul abonamentului: 5 lei pe un an, 2 60 pe 6 luni

La această tragere participă toată lumea care se va abona până în ziua tragerii.

CU INCEPERE DE AZI

TOATA LUMEA CARE SE ABONEAZA LA ZIARUL

„UNIVERSUL“

Concurează la următoarele importante premii în valoare de peste

60.000 DE LEI

O CASA în BUCUREȘTI, strada 10 Maiu, No. 36

Fostă proprietate a d-lui T. Teodorescu, liberă de ori-ce sarcină, construcție nouă, 5 încăperi.

UN DORMITOR DE BRONZ

Cumpărat de la cel mai bine asortat magazin în această branșă, «Industria metalică Marcu», Bd. Elisabeta, 8

Un salonaș stil Ludovic al XV-lea

Foarte elegant, aurit, formând o podoabă în casă

O MARE ȘI ELEGANTA OGLINDA VENETIANĂ

O GARNITURA DE MOBILA PENTRU GRADINA

Compusă din: o canapea, două fotolii, o masă și patru scaune.

UNA MAȘINĂ DE CUSUT

Toate acestea cumpărate de la primul magazin de mobile „La Centrala” Marco Dattelkremer, strada Carol 62.

O pendulă modernă de biuro

care se întoarce la 400 zile, cumpărată dela cunoscutul magazin de ceasornicărie și bijuterie Smith et Stratulat, Calea Victoriei, No. 53

Un bogat serviciu de bucătărie

„Kosmos” în valoare de 500 lei, cumpărat de la cel mai bine asortat magazin de fierărie și articole pentru menaj A. Arionovici et I. Paloșanu, calea Victoriei 144. Sucursala strada Colței No. 4.

Un bogat pedestal de marmoră pentru flori, foarte elegant și de mare preț.

Un gramofon perfecționat

Una vioară sistem Stradivarius cumpărată de la cunoscutul magazin de muzică Jean Feder.

Un flaut ornat cu fildeș, cumpărat dela magazinul „Harpa”, strada Colței No. 5.

Două stoffe de mătase pentru roche, cumpărate din Paris, anume pentru premii în valoare de una mie lei.

Un ceasornic de aur pentru bărbat

Un ceasornic de aur pentru damă cu o mare piatră de briliant.

Un inel de aur pentru bărbat

Un inel de aur pentru damă

O gheabă națională de postav alb, cusută artistic cu găitane negre, pentru d-șoare.

Două paltonașe pentru fete

Patru artistice tablouri aquarele

Un binoclu

Două juguri de frunte pentru boi, cumpărate dela societatea pentru protecția animalelor.

Un vas elegant de salon

Trei tablouri artistice

20 abonamente pentru un an la «Veselia»

10 » p. un an la «Ziarul Călătorilor».

Cu toate că acordă aceste mari premii, «Universul» menține aceleași prețuri de abonament, adică: Lei 18 p. un an; lei 9.15 p. 6 luni; lei 4.65 p. 3 luni.

Abonații primesc gratuit «Universul literar», iar cei cari se abonează cu începere de azi, mai primesc și

Almanahul ziarului „Universul“

— Pe anul 1910 —

Spre a participa la premii, abonații pe un an primesc 30 de bonuri; pe șase luni 14 bonuri, iar pe trei luni 5 bonuri.

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

ȘI AL ÎNTÂMPLĂRILOR DE PE MARE ȘI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI

Lei 5.—Pe un an în toată țara
« 2.60 « 1/2 « « « «

Redacția și Administrația

No. 11, Strada Brezoianu, No. 11.

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

Apare odată pe săptămână

— MARTEA —

Îndrăznețul vânător 'i implântă cuțitul în ochiul drept...—(Vezi pag. 4216).

ABONAMENT

LA

„ZIARUL CALATORIILOR”

Pentru 1 an 5 lei; jum. an 2.60

CALARE PE UN RINOCER

În Iulie 1894, trecând pe la Singapur, am primit invitația unui tovarăș de drum, — un negustor scoțian, stabilit în acest oraș.

De alt-fel, nu eram singurul oaspe care aveam să împărtășesc în seara aceea suculenta cină preparată de bucătarul chinez al d-lui Kenedy Iohnes. Mai era și d. „Simon Bart”, unul dintre editorii lui „Siamer Observer” din Bangkok, precum și un german, d. Filip Walder, agentul unei companii de navigație.

După masă, pe când convorbirea era în toiul ei, ni se păru că auzim strigăte, unde-va, în noapte.

Trăgând bine cu urechea, am auzit în sfârșit lămurit un strigăt:

— *Help! Help! A robite man! A-jutor! ajutor!*

Era un alb.

Din ordinul d-lui Iohnes, doi servitori plecară repede cu felinare în ajutorul aceluia care era în primejdie.

Două minute după aceea, necunoscutul pătrundea în clădire.

Era un om de statură potrivită, care putea să aibă vre-o cinci-zeci de ani — sub îmbrăcămintea sa de pânză, pe care ploaia și noroiul o aduseseră într-un hal fără de hal, străinul păstra totuși înfățișarea unui gentleman desăvârșit. Fără nici un moment de încurcătură se prezentă:

— Domnilor, cărțile mele de vizită trebuie să fie pline de apă în portofel. Numele meu este Lamartinière. Profesia mea: naturalist. Motivul strigătelor mele: lașitatea unui *juvricksta-man* care m'a plantat în drum mai curând de cât să se expue a înfrunta primejdia uraganului.

Apoi, cu un hohot de râs molipsitor, adăugă:

— Vă voi povesti restul fără întârziere, după ce veți fi avut bună-tatea de a-mi împrumuta niște haine uscate.

Peste câte-va momente d. Lamartinière luă din nou loc printre noi, după ce îmbrăcase o modestă *pyama* din garderobul d-lui Iohnes. O țigară și un pahar de visky îi redădură toată veselia.

D. Bart își aduse aminte că se afla în fața unei vechi cunoștințe. D. Lamartinière se afla în serviciul unei

marî case din Hamburg care importa pentru Europa multe animale sălbătice, — și mai locuise odată la Bangkok. Jurnalistul ne spuse la rândul său, cu toată modestia pe care voia s'o arăte d. Lamartinière, că acesta era considerat în întregul Siam și în întreaga Malaiezie, ca cel mai mare vânător de fiare, pe care îl văzuseră vre-o dată acele regiuni.

D. Lamartinière, încheie editorul lui *Siam Observer* este poate singurul om care se poate lăuda că a călărit un rinocer viu.

Curiozitatea noastră era deșteptată, și am stăruit cu atâta tărie, în cât în cele din urmă, francezul a trebuit să ne spue.

Acest curios incident, — curios și poate unic — se petrecuse cu zece ani mai înainte, în regiunea pe atunci abia explorată, care desparte Siamul de federația Statelor-Unite malaieze.

D. Lamartinière venise aici în speranța de a întâlni un animal de specie rară: un animal din familia cerbilor, care nu se mai putea găsi nicăieri aiurea. Un bogat colecționar american, oferise o sumă mare pentru acest specimen.

„În ce privește scopul misiunii mele, mărturisesc că n'am reușit: cerbul cel prețios strălucește și acum prin absență în galeria miliardului meu.

„Dar pe când eram în căutarea animalului acesta, mi s'a întâmplat aventura pe care imi cereți să v'o povestesc.

„Niște indigeni imi afirmau că cerbul meu fusese zărit într-o pădure care se afla la două ceasuri distanță de satul lor.

Am plecat la drum întovărașit de un tânăr „boy” care purta pușca mea de mare calibru.

„Tocmai, ne infundasem pe o cărare strămtă care ducea spre centrul pădurei, când un strigăt al tovarășului meu, care mă urma la o distanță de vre-o patru-zeci de pași mă făcu să întorc capul.

„Abia am avut timpul să contemplu unul dintre cele mai oribile spectacoale ce mi-a fost dat să privesc vre-o dată.

„Nenorocitul malaiez fusese surprins pe la spate de un rinocer enorm, care îl călca acum în picioare cu o furie nebună.

„Cărarea pe care pornisem cu atâta ușurință, era tocmai drumul pe care și-l croise fiara pentru a ajunge la riul din care se adăpa în fie-care zi.

„Nu puteam avea alt gând de cât acela de a mă pune fără întârziere în stare de apărare.

„Ar fi fost o nebulie să încerc a veni în ajutorul nenorocitului malaiez pentru că acesta primise chiar din primul moment lovitură mortale.

„Am ochit un arbore destul de rezistent și m'am urcat repede. Mă felițam de a mă fi pus așa de repede la adăpost, când două constatări mă făcură să mă înfior: copacul pe care mă urcasem servea de cuib unei colonii din acele teribile furnici de foc cari sunt spaima tuturor animalelor; și-apoi ramura pe care mă urcasem era o ramură moartă care amenința să se rupă.

„Mă pregăteam să mă urc pe o altă cracă, mai sus, când, după pârâitul frunzișului, am înțeles că rinocerul se apropia.

„L'am văzut oprindu-se lângă copac, mirosind pușca pe care o lăsasem jos și zdrobindu-i patul cu greutatea corpului său.

„Această acțiune care mă lăsa nearmat, nu-mi putu opri un strigăt de mânie.

„Surprins, rinocerul ridică capul. Uitând cât de puțin rezistentă era ramura pe care stăteam, am avut un gest copilăresc: am întins un picior, voind să aplic o lovitură de călcăi în capul rinocerului.

„Cu un pârâit sinistru, ramura se rupse; am căzut din copac călare pe gâtul monstrului. După câte-va clipe de uimire, rinocerul plecă într-o goană nebună, ducând în spate neașteptata sa povară.

„Aveam senzația că în curând o ramură avea să mă oprească în cale, și atunci moartea cea mai oribilă din câte se pot imagina nu mai era de cât o chestie de câte-va secunde.”

Dar acest viteaz vânător văzuse de atâtea ori moartea cu ochii, în cât nici chiar în această extraordinară împrejurare nu-și pierdu sângele rece.

Se ținea strâns pe gâtul animalului; cu mâna dreaptă scoase un cuțit de la cingătoare și, calculându-și bine lovitură, îl implantă în ochiul stâng al fiarei.

Gigantul pachiderm scoase un muget teribil și, părăsind cărarea, se infundă în pădure. Dar Lamartinière nu se dădu învins. Se pregătea să mai aplice o lovitură la fel și în ochiul drept, când rinocerul făcu o săritură enormă și se afundă în apa riului.

Aici era mult mai ușor să scape de furia monstrului; în adevăr, peste puțin curajosul vânător se întoarse la țarm, pe când rinocerul, pe jumătate orbit, înota înainte în neștire.

Din întâmplare căți-va indigeni, pe cari îi pusese să supravegheze riul, văzură scena și putură da mărturie despre veracitatea ei.

După câte-va momente Lamartinière își reveni în fire cum se cade și atunci, cu pușca unui indigen, distruse și celalt ochi al monstrului, care nu se îndepărtase încă.

„Aceasta este aventura, domnilor,

termină francezul; e drept că nu pot să vă oblig a crede în deplina ei veracitate».

Am protestat cu toții în cor.

Peste noapte d. Kenedy Iohnes îi oferi cea mai frumoasă cameră din bungalovul său.

C. Arg.

Drumul de fier „Métropolitain“ din Paris

Nici o țară nu e mai cunoscută de noi Români, mai mult ca Franța. Și nici un alt oraș străin nu e cunoscut în România mai mult ca Parisul. Numeroși studenți cari și fac studiile în Paris ca și acei cari se duc acolo numai din dorința de a cunoaște marele oraș, aduc cu ei o sumă de impresii și de amintiri cari au familiarizat pe Români cu străzile, cu instituțiile, cu monumentele și cu moravurile acestui popor de care suntem așa de strâns legați.

Nenorocirea ce s'a abătut acum în urmă asupra Parisului a făcut să se vorbească în România și mai mult de capitala Franței.

Scriitorul acestor rânduri ca unul ce cunoaște marele oraș, s'a hotărât să-și scrie impresiile și amintirile, într-o serie de articole ce vor apare în „Ziarul Calătoriilor“ și începem azi vorbind de drumul de fier „Métropolitain“ drumul de fier subteran din cauza căruia s'a crezut o clipă, în timpul recentelor inundații, că Parisul, capitala lumii, e pierdută.

În adevăr, nici un alt oraș din lume nu e așa de scobit ca Parisul.

Marile bulevarde și străzile principale ale Parisului prezintă o înfățișare ce nu-și are seamăn nicăieri. Printre clădirile puternice, cu numeroase etaje, aleargă în toate direcțiile din zori zilei și până după miezul nopții sute de vehicule. Văzute din marele Arc de Triumf de la Étoile, străzile par presărate cu un furnicar de automobile, de taximetre și de trăsuri, printre cari își fac loc cu grije marile tramvae electrice, cari cu piepturile lor de oțel își fac impresia unor vapoare, autobusele ale căror semnale te asurzesc, omnibusele bătrânești al căror conducător are o îmbrăcăminte caracteristică și o pălărie rotundă de cauciuc, și toate aleargă neîncetat, încărcate și în vagon și pe „imperială“. Căci,—trebuie știut—aceste tramvaie, electrice sau cu cai, aceste omnibuse și autobuse au toate imperiala. Cu ele mergi în orice punct al orașului, plătiind totdeauna taxa de 15 bani, oricare ar fi distanța ce ai s'o străbați. Și,—deprindere pe care marea mulțime a călătorilor a făcut-o să se nască—în locurile unde aceste vehicule se opresc spre a lua sau a lăsa pe călători, de obicei o piață, se află pusă pe un stâlp ce susține firul electric, o cutie cu un carnet cu file numerotate din care fiecare sosit ce-asteaptă tramvaiul rupe una. În chipul acesta, nici odată nu se văd ne-

plăcutele îmbrânceli din alte părți, căci fiecare se suie pe rând, arătând conductorului numărul de ordine.

Acestea spuse asupra tramvaelor, omnibuseror și autobuseror, trebuie să adăugăm că marele lor număr nu e îndestulător pentru circulația întregii populații a Parisului și spre a răspunde la această lipsă, cum străzile sunt destul de prinse de dubla linie de tramvai și de atâtea alte vehicule, s'a ajuns la construirea drumului de fier subteran „Métropolitain“ căruia parizienii, obișnuinții să scurteze totul în vorbire, îi zic „Métro“.

Acest „Métro“ se poate numi cu adevărat un produs al spiritului franțuzesc. Într'un oarecare punct al orașului, lângă Opéra, de pildă, vezi pe trotuar un grilaj de fier care înconjoară intrarea unei subterane cu trepte, deasupra căreia e scris, mare, „Métropolitain“. Scoborî aceste trepte de piatră și după ce treci printr'un coridor unde e ghișeu de bilete, treci mai înainte având în mână biletul de carton pe care ai dat 15 bani, și după ce ți se perforează biletul te afli într'o gară în miniatură pe un mic peron unde ard lămpi electrice, cu tavanul boltit, cu pereții de faianță încărcăți de reclame printre cari se vede anunțată desfacerea de la „Pygmalion“, sobe „Salamandre“ alături de chipul faimosului cântăreț Mayol, care zimbește în colțul guri, cu un smoc de păr zbârlit în frunte. În reclamă,—reclamă inteligentă și artistică—poporul fraucez e cel dintâi.

De-alungul acestui peron sunt bănci, pe cari călătorii n'au însă vreme să stea prea mult, căci la fiecare trei minute trece un tren. El vine repede pe partea dreaptă, format din cinci vagoane cu lămpi aprinse, cinci vagoane foarte luxoase, cu geamuri mari și cuprinzând fiecare la 65 de persoane. În interval de un minut sau două stau ușile deschise și lumea intră. Vezi stând, în același vagon și pe aceeași bancă, distinsul stăpân al unui joben strălucitor lângă un meseriaș ce-și ține într'o basma, la subsoară, mistria plină de var; o palidă și elegantă doamnă cu blănuri scumpe și juvaeruri scânteietoare lângă o fetiță roșcovănă cu șorțul dinainte și ținând pe mână un coș cu carne, zarzavaturi și pâine. Sunt unii cari, fugând de această priveliște, plătesc—săracii—25 de bani, ca să stea în unul din cele două vagoane de clasa I pe cari le are la mijloc fiecare tren.

Fiecare din cele 5 vagoane își are omul lui de serviciu, însărcinat cu paza ușilor, cari odată nchise, se aud două semnale deosebite, din cele două capete ale trenului; apoi un semnal al mecanicului, și vagoanele, huruind, pornesc prin tunelurile întunecoase presărate pe toată întinderea cu lămpi electrice.

Până și în aceste tuneluri s'a amestecat reclama, căci în dreptul fiecărei lămpi aprinse e scris mare cuvântul „Dubonnet“ cuvânt care te obsedează și nu scapi de el decât atunci când faci cunoștință cu acest „Dubonnet“, un faimos vin tonic.

Dacă ai avut grije să te sui în primul vagon,—în care e motorul—printr'o fereastră ai să-l vezi pe mecanic, într'un mic compartiment din față, stând pe un scaun, cu mâna pe regulator, în mijlocul a nenumărate baterii electrice, privind mereu înaintea sa și notând ora la fiecare stație unde oprește.

Stațiile sunt apropiate, la câteva minute una de alta, și scrise pe peroane, cu litere mari; ele sunt arătate toate pe rând pe o tablă în vagon și fiecare poartă numele unei străzi sau al unei piețe în care se află situate. Privind pe geamuri, în lături, în vreme ce trenul merge, riști totdeauna să capeți o durere de cap, căci nu vezi de cât păreții negri, apropiați, cari aleargă nebunește pe lângă tine. Dar dacă privești prin compartimentul mecanicului, drept înaintea ta, ai să ai una din cele mai rare privilegii: un tunel strâmt, lung, încovoindu-se ca un șarpe când în dreapta când în stânga, un tunel întunecos pe ai cărui pereți ard două nesfârșite șiruri de lămpi roșietice.

Și are să vină o vreme când ai să te miri, cum privești așa drept înainte; ai să te miri fiindcă în depărtare, trupul negricios al acestui șarpe enorm are să se trunchieze de o dată, are să devină de un albastru șters. În acel loc, trenul iese de sub pământ și merge prin lumina zilei, merge pe un pod ridicat dealungul unei străzi, la o mare înălțime deasupra caselor. Cea mai surprinzătoare din aceste ieșiri la lumină e cea de la Quai Orsay, unde „Métro-ul“ trece peste Sena. Noaptea, punctul acesta e o adevărată feerie; sunt sute de lumini vii cari ard, lumini verzi, galbene și roșii, dealungul podului peste Sena și sute de lumini la fel cari alunecă încet pe valurile negre.

Când faci un drum mai lung cu „Métro-ul“ te poți așeza pe bancă și dacă din întâmplare vreun chip zămbitor sau niște ochi frumoși ce-ți stau aproape te fac să-ți vie să nu mai pleci din vagon, poți sta liniștit căci nimeni n'are să vie să te dea jos. Cu cei 15 bani pe cari i-ai plătit, poți să faci înconjurul orașului întreg, schimbând trenul la anumite puncte, căci biletul luat e valabil o întreagă zi, cu condiția numai să nu ieși din peron.

Cu un singur bilet poți să faci nu numai înconjurul Parisului, dar să-l și străbați în lung și în lat; liniile acestui drum de fier impresoară capitala Franței ca un cere și o străbat în toate direcțiunile.

Compania drumului de fier „Métropolitain” are o uniformă specială și un personal foarte numeros, recrutat cu multă exigență dintre oamenii conștiincioși, ceea ce face ca nenorocirile să fie cu desăvârșire înlăturate. Toți umblă cu o precizie, cu o punctualitate desăvârșită, fiecare stațiune are instalații te-

lefonice și telegrafice și în afară de groaznica nenorocire de acum câțiva ani—datorită faptului că un mecanic n'a lăsat drum liber unui alt tren la o încrucișare—nu se mai cunoaște o alta.

Acesta e, în câteva cuvinte, „Métro-ul” Parisului, una din principalele surprize ale celui de curând sosit și o instituție de cea mai mare trebuință pentru populația capitalei Franței.

Valurile Senei au năpădit Parisul acum câțiva vreme, după cum se știe.

Apele au pătruns în tunelele cari alcătuiesc drumul „Métro-ului” intreru-

pând circulația în numeroase puncte, făcând să se surpe gări și producând enorme pagube. A fost un moment de groază generală când, constatându-se că apa din oraș scade fiindcă e sorbită în aceste subterane, s'a crezut că orașul întreg, scobit aproape tot pe dedesubt, are să se prăbușească. S'a dovedit însă că teama aceasta e neîntemeiată, o asemenea posibilitate fiind cu desăvârșire exclusă, de oarece la construirea acestor tuneluri s'au luat toate măsurile de siguranță și orașul stă pe temelii destul de solide.

M. N.

IN MIEZUL ETIOPIEI

Sala tronului Negusului

Prin însăși natura sa, Etiopia — sau Abisinia, — nu-î de loc o țară accesibilă unui explorator, și în deosebi miezul ei, care e constituit dintr'un haos formidabil de munți neregulați. Etiopia îți face impresia unei enorme citădele stâncoase, cu vârfuri cari ating înălțimea lui Mont-Blank din Alpi, — o citadelă care stăpânește deșerturile africane.

Vechiul oraș musulman Harrar, unul dintre cele mai tipice orașe abisiniene, n'a permis, multă vreme, intrarea europenilor în el, socotind-o drept profanare.

Această țară plină de sălbăteci originală, produce în abundență banane, trestie de zahăr, cauciuc, etc. De asemenea ospătează în pădurile și munții săi capricios aranjați, o mulțime nenumărată de mainuțe, multe hiene, struți, șacali, etc.

Exploratorul îndrăzneț care se aventurează prin această țară — află totuși — pe lângă mulțimea inconveniențelor și pericolelor — mângâieri și surprize neașteptate.

Colina pitorească

Plecând din Gueldeissa, către Addis-Abba, capitala în care e reședința Negusului Menelik, se întâlnesc priveliști cu neputință de uitate. Drumul e grețu, însă mai des foarte plăcut și se face numai printre munții masivi: în dreapta Afdam și As-sabot și în stânga Tchercher. Călătorul nu prea are nevoie de merinde, căci găsește foarte lesne măcar un ou de struț din care și prepară un omlet magnific deasupra unui foc de excremente uscate, de elefant. Drumul spre capitală se înalță mereu, până la o altitudine de 2,400 metri în apropiere de reședința Negusului.

Negusul, regele regilor Etiopiei — cum i se zice, — e bine voitor cu străinii cari trec uneori prin orașul său de reședință, dar alte ori refuză să-î primească în audiență.

După cum se știe, Negusul a întreprins nu de mult o călătorie prin Europa, de unde s'a înapoiat — după multe ezitări, complet satisfăcut și plin de admirație pentru «adevăratele minuni» văzute în marile orașe

din Occident, și pentru spectacolul rar și nevisat al vieții lumei civilizate și al activității din toate unghiurile Europei.

În fine, la o oare-care depărtare de capitală se întâlnește un pitoresc lac, numit Tana, în care se varsă riul Abba, împrejmuit de coline admirabil decorate de natură. Lacul acesta îți dă impresia unui lac din Elveția, cu apele limpezi viorii; dar

cestei localități, se găsește o biserică bizară al cărei rit—în parte mahomedan—e greu să-l afle un european, în jurul căreia se fac în fiecare zi trei rugăciuni, cu un caracter foarte sacru. Ilustrația de la urmă reprezintă scena unei asemenea rugăciuni, care se săvârșește cu multă ceremonie, și la care cântă un bun cor de băieți.

În apropierea Nilului albastru sunt

Procesiune religioasă

impresia aceasta se șterge repede la vederea vre-unuia din numeroșii hipopotami cari bălăcesc deseori în apele lui.

În a doua ilustrație se poate vedea un cătun din marginea lacului situat pe una din cele mai frumoase coline.

Pe cealaltă parte a lacului în Zéghié, unde e un reprezentant al Negusului, un fel de guvernator al a-

foarte multe biserici și o populație cu totul inofensivă.

Cele mai înalte regiuni ale Etiopiei ating cifra de 4.000 metri altitudine. Întâia ilustrație reprezintă sala de primire a Negusului, care șade în fund, pe «tronu-î», înconjurat de distinsele personaje din anturajul său.

— r —

In Ghiarele Monstrului

— Mare Roman de Aventuri —

— Urmare —

— Nu se aude nimica încă; dar mesagerul vine ca o furtună. Dacă pădurea n'ar fi atât de întunecoasă, l'am putea vedea acum.

— Dar, copila mea...

— A regăsit-o; te mai poți îndoi oare?

— Copila mea!

„Iadeh, deschide repede poarta. Stăpâna ta se reîntoarce!”

— Răbdare, stăpâne, răbdare; numai un moment încă. Iată, se aude acum

pocnetul ramurilor și nechezatul calului.

„Iată-l!.. iată-l!..

— E majordomul tău, stăpâne.

— Singur?

— Ce știri aduce?

— Cobbs; d-ta ești?... ce s'a întâmplat?... Vorbește.

— Ajutor!.. urlă din grădină o voce plină de neliniste!.. Monstrul, monstrul pădurei este pe urmele mele. Apărați-mă! Ajutor!..

CAP. IV

Ce se petrece în pădure

În fundul pădurii întunecate, în ora când se întorc fiarele de la vânătoarea nocturnă, din depărtare se auzeau urletele lupilor. În vale, un tigru care și-a scăpat prada, geme furios. Apoi se face din nou tăcere.

Atunci din cuprinsul nemai sfârșit al ramurilor, se ridică cântul păsărilor.

Cu toate acestea, afară de fiarele ei fioroase pădurea mai are și alți locuitori. În adevăr, iată că niște stufiguri se dau la o parte, și un om apare.

E un sălbatec, mic de statură. El are fruntea largă și bombată, nasul turtit, părul creț. Umblă aproape despoiat, având drept ori-ce îmbrăcăminte o simplă piele de cerb. N'are altă armă de cât o secure.

Și sălbaticul știe să se strecoare printre ramurile dese, pe unde un european n'ar putea trece de cât făcându-și loc cu securea.

Omul pare că urmează un drum fix și bine cunoscut, căci în curând ajunge la un sat minuscul format din niște colibe joase, complet ascunse după stufiguri.

Acolo sunt grupați vre-o cinci-zeci de bărbați, femei și copii. Toți sunt foarte mici de statură. Toți au aceeași îmbrăcăminte, și sunt înarmați în același mod. Câți-va dintre ei mai au și câte o lance.

Când noul sosit înaintă printre ei, schimbă câte-va cuvinte rezeși.

Dacă cine-va care le înțelege graiul, ar fi ascultat, iată cam ce ar fi auzit: — N'a venit încă?

Acela care vorbea, era un bătrân, după cum se putea lesne recunoaște, privindu-i zbărciturile pielei. Omul a-cesta părea a fi șeful, pentru că toți îl ascultau cu oare-care respect.

— Nu, n'a sosit. Dar tamburul ne a anunțat de erii știre.

— Știu, și tocmai de aceia mă mir că n'a sosit încă.

— Pași omului prin iarbă alcargă mai încet ca sunetul prin aer, și pădurea estă mare. Și mai ales dacă o aduce cu sine pe fata captivă, trebuie să meargă încet.

— Dar o aduce oare?

— Cel puțin așa am înțeles eu din glasul tamburului. În ori-ce caz, fata este prizonieră în cavernele muntelui.

— Cred și eu că a reușit. De alt-fel, Tasi era cu dânsul, montruoașă Tasi cu fălcile de fer.

«Trehue prin urmare sa așteptăm cu toată răbdarea. În curând vor începe serbările.

«Și de ne-ar fi atunci zeii favorabili, când sângele fetei va înroși pământul și bucați din corpul său sfâșiat vor fi aruncate prin pădure.

— Zeii ne vor asculta, și chiar teribila Tasi se va liniști, când va simți

mirosul sacrificiului. Dar ce ni se cere în schimbul victimei?

— Omul voeste multe monede de argint, la fel cu acelea pe cari le întrebuițază oamenii albi...

— De unde vom putea noi avea aceste monede?

— Tribul Mahalilor, care a luat parte la înțelegeri, ne-a asigurat că cunoaște un mijloc, pentru a putea avea multe monede.

«Nu știu cum vor face, dar știu că se vor ține de cuvânt.

— Bine; și au făgăduit că nu ne vor trăda?

— Au jurat.

— Bine. De am putea scăpa de furia grozavei Tasi!..

— De am putea scăpa de furia grozavei Tasi!.. repetară cu toții. De ne-ar cruța măcar de acum înainte monstrul cu fălcile teribile!..

După această misterioasă invocare, se făcu tăcere.

De o dată, șeful se ridică în picioare, și făcu un semn cu mâna.

Un murmur înăbușit se auzea în depărtare. Se recunoștea bine sgomotul produs de un tambur.

Sgomotul dură câte-va momente. Apoi din nou nu se mai auzi nimica.

— Ce înseamnă asta? întrebă unul.

— Cei din tribul Mahalilor ne anunță că oamenii albi aleargă în toate părțile prin pădure. Poate că sunt chiar pe urmele fetei răpite. În ori ce caz, trebuie să fim cu cea mai mare băgare de seamă. Urmele ulimului nostru campament au fost distruse?

— Da, colibele au fost arse, și cenușa împrăștiată în vânt. Oamenii albi nu vor putea bănui prezența noastră.

— Bine. Atunci să se transmită știrea triburilor cari sunt spre vest.

Un om se ridică din grămadă. Intră în o colibă, și scoase de acolo un fel de toba primitivă. Instrumentul acesta, lovit cu un ciocan, răsuna cu un sgomot prelung, sonor. Omul urmă cu exactitate cadența sunetelor cari fuseseră auzite cu puțin mai înainte.

După ce sfârși puse instrumentul într'un colț. Și strigătele păsărilor, și țipetele mămuștelor cari conțineră în tot timpul acesta, prinseră din nou să răsune sus pe ramuri.

Pe când aceste evenimente se petreceau în această parte a pădurii, la o distanță de câte-va mile, un alt om rătăcea singuratic.

Acesta nu era însă de loc un sălbatic ca oamenii cei cu statura mică, ci un hinduș înalt, bine făcut, și pe deasupra înarmat cu o carabină.

Omul acesta era singur. Înainta cu pași repezi, oprindu-se însă din când în când, pentru a privi în jurul său și pentru a mai trage cu urechea.

Pe lângă carabină omul acesta mai era înarmat și cu un cuțit, pe care-l

purta la cingătoare. Mai avea de asemenea și un baston.

După un sfert de oră, omul se opri. Își lăsă bastonul la pământ, și se puse să-și încarce carabina.

— E galopul unui cal, murmură dânsul, auzind un sgomot nedeșlășit, care venea din depărtare. Oare încotro se duce cavalerul acesta, și cine este dânsul? Dacă ar fi omul pe care-l știu eu, m'ar scuti de multă osteneală. Pe Allah, am drept să mă răzbun!.. Nu există nici o dreptate mai adâncă, de cât ura pe care o port în sufletul meu.

Omul se aplecă, și punând urechea la pământ, ascultă, cu cea mai mare atențiune.

— Calul merge repede, murmură dânsul, dar mi se pare că se îndepărtează.

«Da, se îndepărtează, pentru că acum pământul nu mai tremură.

«Nu mai aud acum de cât zvăcnirile tâmpelor mele. Așa dar, nu mă voi putea răzbuna azi... Dar nu face nimic, mă voi răzbuna mai târziu, pentru că, cu setea aceasta voi trăi, atâta timp cât demonii mă vor lăsa să trăiesc.

Omul se ridică, scoase gloanțele din carabină, și-și văzu înainte de drum.

Lumina pătrundea printre frunze în raze orbitoare. Era ora caldă care aducea din nou tăcerea în pădure. Nu se mai auzeau nici cântecele păsărilor și nu sufla nici cel mai slab vânt.

Tot mergând mereu înainte, omul ajunsese într'o regiune mlăștinoasă și înainta acum cu cea mai mare băgare de seamă, examinând solul la fie-care pas. Acuma își prinsese bastonul la cingătoare și mergea cu carabina în mână, gata să tragă în fie-care moment.

— De ce m'aș teme?—murmură dânsul într'un târziu. La ora asta toate fiarele pădurii dorm. Prin urmare pot să străbat erburile și să mă aventurez și mai departe, spre panta muntelui, pentru a găsi din nou urmele bizare pe cari le-am descoperit. Oare ce însemnează urmele acestea?

Omul făcu acum un mic înconjur, ferindu-se de un stuș în care s'ar fi putut ascunde vre-un dușman periculos; apoi înaintă pe un teren luncos și foarte umed, care arăta apropierea imediată a unei mlaștini.

Solul era plin peste tot de urme de animale, căci acolo veneau în timpul nopții să se adape toți oaspeții pădurii. Veneau cerbi și tauri, lupi și pantere, tigri și elefanți.

Hindușul examină cu atenție toate urmele. Câte odată, când urmele acestea nu erau lămurite, se apleca pentru ca să nu se înșele. S'ar fi zis că caută ceva, o urmă pe care nu putea s'o descopere.

Tot înaintând ast-fel, se apropie de un fel de promontoriu, format de pădure în mijlocul erburilor mlaștinei, promontoriu pe care vegetația era mult mai bogată din cauza apropierii imediate a apei.

De-odată omul se opri și se aplecă din nou la pământ. Fața sa îmbracă expresia unei adânci mirări. Apoi privi cu cea mai mare atenție de jur-împrejur și, în loc să se ridice, merse înainte aplecat, târându-se ca un animal.

Mergea foarte încet și părea că urmează un drum sigur, care îl apropia de pădure. Din timp în timp se oprea, pentru a-și continua apoi îndată drumul său misterios.

Ajunse ast-fel pină la cei dintâi arbori ai pădurii, unde se opri, neștiind încotro să mai meargă. Urmele nu se mai puteau deosebi acum, pentru că erburile erau prea dese și prea din cale afară încurcate.

Privind însă bine de jur-împrejur, descoperi o deschidere gigantică, care putea servi de trecere unei fiare neobișnuite, dar care părea însă făcută de mâna omului.

Hindușul înaintă cu băgare de seamă, ascunzându-se pe cât putea și cu mâna pe trăgaciul carabinei, gata să-l apese în fie-care clipă. Se afla acum într'un fel de tunel, tăiat printre arbori cu o regularitate aproape perfectă.

Tunelul acesta înainta în linie dreaptă pe o lungime de aproape o sută de pași și nu semăna de loc cu culcușul unui rinocer or cu al unui elefant. Examinând terenul, cu toate că era cu neputință să găsești vre-o urmă de pași, se vedea foarte bine că trecuse pe acolo un animal greoi.

Cu cât se apropia mai mult, omul devenea tot mai atent. În cele din urmă, omul ajunsese la capătul tunelului, și ascunzându-se după stușuri, văzu mai departe o poiană, în mijlocul căreia se aflau câte-va stânci, și o mlaștină pe jumătate secată.

Dar observatorul n'avu răgaz să examineze bine peisagiul. Niște fapte mult mai bizare îi atraseră înată atenția.

De și toată regiunea înconjurătoare era locuită numai de fiare, și era foarte primejdios să te aventurezi pe acolo chiar și în timpul zilei, se vedea bine că un om își stabilise campamentul acolo. Se vedea după multe semne, după multe amănunte, cari trădau dintr'o dată prezența omului.

Cine putea să fie temerarul, sau nebunul, care îndrăznia să se aventureze noaptea într'un ast-fel de loc?

Hindușul, ascuns după stușuri, avu îndată răspunsul la această întrebare. Pe când examina cu grijă împrejurimile, un sgomot ușor se auzi de cea-laltă parte a poenii, rețeaua de frunze se deschise, și un om apără.

Era un european tânăr, care purta haine de postav închis.

Acest nou sosit nu era altul de cât acel tânăr misterios care dispăruse pe neașteptate din casa lui Hedley, adică domnul Harold Graham în persoană.

Hindușul stătea nemișcat, așteptând cu o curiozitate arzătoare să vadă ce se

pla. In curând crengile foșeau, și în poiană înaintă un de statură, pe jumătate gol, la cingătoare o secure.

Id Graham alergă spre dânsul.

Ei bine, Ksoro?

S'a făcut, răspunse micul sălbatec, într-o englezească stricată.

Englezul nu-și putu stăpâni un gest de adâncă bucurie.

— Nu ți s'a întâmplat nici un accident? întrebă dânsul.

Sălbatecul făcu semn că nu înțelegea. Harold Graham se explică prin gesturi. După aceia mai adăugă câte-va cuvinte într-o limbă pe care nici hindușul ascuns după stușuri n'o putu înțelege. Sălbatecul scoase de la cingătoare un obiect pe care Graham îl apucă cu violentă.

Era o bucată de mătase neagră, despre care se putea spune cu siguranță, că servise la toaleta unei femei.

— Foarte bine, Ksoro, te voi răsplăti bine, zise dânsul, ascunzând bucată de mătase în buzunar.

Apoi tăcu, și rămase pe gânduri, cu privirea întunecată. Apoi, cu un gest brusc, ca și cum ar fi luat o hotărâre supremă, se întoarse spre tovarășul său:

— Vino, îi zise dânsul. Amândoi se îndepărtară printre erburii, și dispărură.

Atunci, omul care stătuse toată vremea la pândă, se strecură binișor pe urma lor, și dispăru la rândul său.

Acuma, să ne îndreptăm privirile spre o altă parte a pădurii, la picioarele muntelui, printre stâncile și pietrele adunate unele peste altele de vârtejul ploilor.

O vegetație slabă acopere solul prin acest ținut, plin de umbră și de desolare. Inșeră. Nici un sgomot nu se aude în tot cuprinsul, numai din când în când, câte o piatră se rostogolește la vale.

În păretele muntelui sunt din loc în loc deschideri adânci, cari conduc în niște caverne.

Să fie oare pe aici culcușul fiarelor, sau adăposturi omenești?

După oroarea boltelor joase și umede, după grămezile de oase cari se văd în toate părțile, ai putea crede că e locul de retragere al unor urși ori al unor leopardzi.

Cu toate acestea, după unele urme neîndoelnice, se poate reeunoaște, că omul a trecut și a trăit pe aeolo. Dar ar fi greu să se stabilească timpul. S'a întâmplat lucrul acesta în epoca preistorică, sau chiar acum de curând? Examinând lucrurile mai de aproape ai fi dispus să crezi că nu era mult de când fuseseră părăsite locuințele acestea primitive, și totuși acum ai fi căutat zadarnic prin caverne. Nu mai era nici o ființă vie.

Ba, în cea mai întunecoasă dintre aceste caverne, o formă omenească zăcea întinsă la pământ. Corpul acesta era acoperit pe jumătate cu stofe albe, zdren-

țuite. Victima, — căci nu putea să fie decât o victimă — avea mânele și picioarele legate, și chiar în umbra aceia adâncă puteai ghici că e vorba de o femeie, după licărirea vagă a unui păr de aur.

Femeia este palidă ca o moartă, și ochii îi sunt închiși. Cu toate acestea, o suflare ușoară înfioară buzele adormite.

Prizoniera aceasta adormită, nu este alta decât domnișoara Eliza Weldons.

GAP. V

Apărați-vă!.. Ajutor!.. ajutor!.. Auzind strigătul acesta al intendentului, poliștului și servitorul se îndepărtară de feastră. D. Hedley însă, cu toate că era foarte slab, se dădu jos din pat, și veni să vadă ce se întâmplă.

Văzu atunci cum majordomul sări repede de pe cal și fugi spre casă. Ajuns la intrare, zdrobit de efortarea pe care o făcuse, se clătina și căzu pe trepte. D. Hedley se îmbracă în pripă, și susținut de cei doi tovarăși ai săi, cobori treptele.

Cobbs zăcea întins pe treptele verandei...

Făcu o efortare pentru a vorbi, dar cuvintele se opriră în gât. Când își mai veni în fire, își apără fațeta cu mâna, ca și cum s'ar fi deșteptat dintr'un vis grozav. Apoi, îndreptă spre pădure o privire temătoare.

Dar, până departe, totul era tăcut.

— Ce s'a petrecut Cobbs? Pentru D-zeu, vorbește odată! se rugă Hedley.

— Sunteți înarmați? murmură majordomul, cu groază: luați seama!

Poliștului puse mâna pe o carabină și eși pe poartă pentru a vedea ce se întâmplă. Dar nu văzu nimic, nu auzi nimic...

— Nu e nimic, Cobbs, zise bătrânul. Te rog, liniștește-te. Momentele sunt prețioase, și voese să-mi spuți ce s'a întâmplat.

Văzându-și intendentul atât de turburat, stăpânul își recăpătă dintr'o dată tot sângele rece. Majordomul fu așezat pe un fotoliu, și Nihal Singh îi dădu o băutură întăritoare.

— Ce s'a petrecut? întrebă din nou d. Hedley.

— Stăpâne, răspunse intendentul, dacă n'ai fi văzut și d-ta ca și mine, m'ai crede nebun. Mă întreb eu însumi cum de am mai putut scăpa cu viață.

Intendentul se opri un moment pentru a răsufla. Fără să vrea privirea i se îndreptă din nou spre pădure. Auzind un sgomot în grădină tresări.

Sir Hedley dădu ordin servitorului să vadă ce e acolo; nu era decât calul majordomului, care fu dus la grajd.

— După cum mi-ai ordonat, începu Cobbs, am plecat împreună cu Ali spre sud. Înaintam încet, explorând cu atenție împrejurimile.

„O bucată de vreme n'am descoperit nimica important, când de-o dată, în a-

propierea unei mlaștini, am dat de urmele monstrului.

„Fără îndoială, monstrul trecuse mlaștina înnot, dar n'ași fi putut spune în ce direcție se îndreptase.

„Până atunci, nu spusese nimic lui Ali despre descoperirile pe cari le făcusem; mă supuneam ordinului d-tale.

Dar sosise momentul să mă despart de Ali și am socotit că era bine să-l înștiințez de primejdia prin care trecea. Am făcut rău, stăpâne?

— Nici decum.

— Imi dați voce să pun o întrebare? întrerupse poliștului, care stătuse tăcut până atunci.

— Vorbește.

— Când i-ai spus lui Ali despre existența monstrului, ce a răspuns dânsul?

— Hindușii vorbesc puțin, domnule, răspunse Cobbs; Ali a suris, și mi-a răspuns că nu-i este teamă.

— Nu părea de loc emoționat?

— De loc.

— Dar lucrurile acestea n'aș nici o importanță, întrerupse Hedley, nerăbdător. Și pe urmă, Cobbs?

— După ce m'am despărțit de Ali, continuă intendentul, am înaintat cu cea mai mare băgare de seamă, pentru că, mărturisesc, imi era teamă. Pe când străbăteam niște stușuri dese, cine-va a tras asupra mea.

— Ah! exclamă poliștului. Dar d. Hedley nu-l mai lăsa să întrerupă.

«La rândul meu, urmă Cobbs, am descărcat arma, și m'am îndreptat în direcția dușmanului. Dar cu toate silințele pe cari mi le-am dat n'am putut descoperi nimica.

«Mi-am continuat drumul. Mergeam cu atenția încordată. După vre un ceas de drum, calul se opri de o dată, suflând puternic din nări. Fără îndoială că un dușman primejdios era pe aproape.

«Nu sunt fricos de felul meu, dar când crengile s'aș dat la o parte și m'am văzut în fața «monstrului», am înlemnit. Dar cum bestia mă privia cu ochii săi fieși și sticloși, fără să mă atace, am avut curajul să pun carabina la ochi, și să descarc două gloanțe.

«Dar după aceia am fugit ca un nebun; de alt-fel, chiar dacă nu mi-ar fi fost teamă, mi-ar fi fost cu neputință să imi strunesc calul, îngrozit peste măsură.

«Sunt unele lucruri cari întrec voința omenească.

«Monstrul venia după mine. De o dată, avui sentimentul că pe când monstrul mă urmăria, cine-va, la rândul său, alerga după noi, căci auziam sgomotul unui alt galop, și zăngănitul unui lanț; o voce omenească comanda monstrului să se întoarcă!

Pe când vorbeam, intendentul se ridica; era emoționat, parcă ar fi trăit din nou, toate câte le povestea.

D. Hedley rămase tăcut, adinec dus pe

gânduri. Polițistul se folosi de această împrejurare, pentru a pune majordomului câte-va întrebări asupra monstrului, asupra limbei pe care o vorbea acela care părea a fi stăpânul acestui monstru.

La toate aceste întrebări, majordomul răspunsă scurt, fără să dea vre-o lămurire precisă.

Într'un târziu, d. Hedley își exprimă dorința de a rămâne singur, și cei doi oameni se retraseră. Nenorocitul bătrân luă hotărârea de a lucra de acum înainte mai mult singur, presimțind că numai cu această condiție avea să-și poată regăsi copila.

După un timp, polițistul intră din nou, și-i aduse știrea că glonte din rana calului fusese extras de cine-va. Așa dar, singura mărturie, care ar fi putut să mai lumineze puțin afacerea, dispăruse.

CAP. VI.

Un fapt nou

În timpul nopții pe care bătrânul și-o petrecu fără să închidă ochii, polițistul făcu oare-cari cercetări printre servitori, fără să capete însă vre-un rezultat.

După aceea polițistul continuă cercetările în camera domnișoarei Weldons.

Între desordinea camerei, care trăda neapărat o luptă, și faptul că nimeni din casă nu auzise nici cel mai mic sgomot, era o flagrantă contradicție.

Polițistul își exprimă față de majordom toată mirarea sa.

Apoi, cum se vedea bine că acolo operase mâna unui om, amestecul „monstrului” devenia cu totul misterios.

— Domnule Cobbs; nu cum-va monstrul care te-a urmărit pe d-ta era un om?

— Un om înalt de două-spre-zece picioare? Asta nu se poate!

După ce discutară afacerea din toate punctele de vedere, făcând toate presupunerile posibile, polițistul și cu Cobbs, văzând că d. Hedley nu le mai dădea nici un ordin, se hotărâră să facă o mică explorare pînă la marginea pădurii.

Aceasta mai mult după stăruința polițistului. Înaintară pînă la locul unde se afla cadavrul calului.

Aci polițistul descoperi o urmă de copită, alta de cât aceea a calului mort. Prin urmare era evident că mai umblase cine-va pe acolo.

Cine? Mister.

Pe când polițistul își continua investigațiile, dădu de-o dată peste un obiect curios, pe care îl ridică repede.

— Ce este asta? întrebă majordomul.

— Privește!

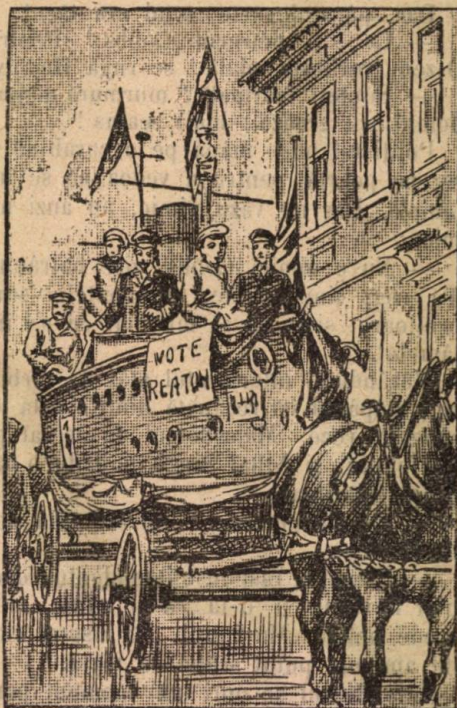
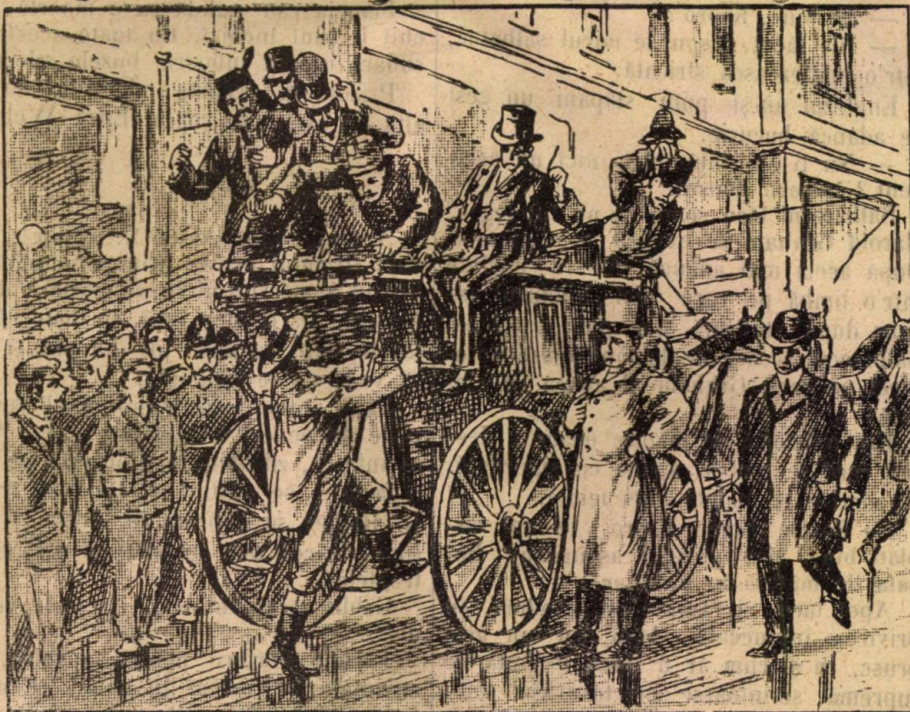
D. Cobbs examinează obiectul.

Era un pergament pe care se afla scris ceva. La o margine se puteau citi aceste cuvinte simple: „D-lui Hedley Weldons”.

— D-le, zise majordomul cu gravitate, cuvintele acestea au fost scrise de mîna d-rei Eliza, și au fost scrise cu sînge.

(Va urma).

Campania electorală în Anglia

Dăm aci două scene, extrem de originale și de caraghioase, caracteristice unei clase a poporului englez, scene din campania electorală ce se face în Anglittera.

Cea dintâi reprezintă un mare faeton în care s'instalează — pe lângă candidații partidului Unionist, și un francez, un german și un american, cari reprezintă comerțul străin. Toți aceștia cutreeră ulițele orașului cu o mulțime din ce în ce mai numeroasă după ei, pentru a atrage lumea și a câștiga voturile electorilor.

A doua ilustrație reprezintă un „cuiasat conservator” pe roate, deasupra căruia mateloții zbiară neconținut: «Votați pentru al nostru», — pe laturile cuiasatului e scris numele celui care candidează. Ast-fel acest „cuiasat” conservator se plimbă pe oate ulițele orașelor Birmingham, Manchester, Liverpool, etc., săptămână în întregi, înainte de alegeri.

Desigur, rezultatul acestui fel de propagandă, trebuie să fie afirmativ, căci scene de felul acestora se repetă aproape la toate alegerile.

LHASA (DIN TIBET)

Plecat pe neașteptate, în niște condiții foarte puțin obișnuite, — pe cari nu le mai înșir aci, de oarece se pot bănuie de toți cei cari au citit „Din Tibet” (vezi No. 671), — am ajuns în capitala Ti-

betului foarte deprimat, — atât fizicește, cât și sufletește.

La poarta orașului ne-am oprit câte-va clipe și am privit înapoia noastră: câmpia, dealurile și valea prin cari veniserăm toți trei — eu, budhistul și căinele, — pline de o vegetație bogată și cu diferite nuanțe, începeau să suridă sub

cele dintâi valuri luminoase ale soarelui care se înalța radios pe un cer adânc și atât de albastru, încât îți venea să crezi că ești în țara lui Leonardo da Vinci și a lui Dante,—în fermecătoarea Italie...

O fântână cu apă rece și limpede ca cerul pe care l'oglindea, ne atrase; după ce ne-am potolit setea și ne-am înviorat fețele, am pornit-o—cu un sentiment de părere de rău,—spre o uliță din marginea orașului, la capătul căreia prietenul meu, budhistul, avea un alt cunoscut, tot bonz, la care trebuia să ne odihnim câteva ceasuri și să locuim chiar în tot timpul pe care l'aveam de trăit în Lhasa.

Acest bonz, care ne-a primit cu multă plăcere, era un bătrân plin de viață sufletească, un moșneag în care—in afară de ochi și de alte câteva simțuri,—nu mai trăia nimic. Părea un mort, o stație, un strigoi apărut dintr-o altă lume, însă nu pentru a speria și a pricinui neajunsuri oamenilor, ci spre a le împărtăși—din cât putea,—luminile minții lui și spre a le arăta—cu puterile sale, drumul adevărat, pe care el îl întrevăzuse mult mai limpede și mai larg decât ceilalți. Era un fel de profet care—după cum am văzut, în câteva zile,—desfășura o activitate surprinzătoare la vârsta lui, fanatizând pe toți acei cari îi sorbeau—cu toate simțurile, cuvintele pe cari le rostea el în conferințele bi-săptămânale dela pagoda sa.

În cea dintâi zi n'am eșit decât până la pagodă, răspunzând invitației amfitrionului nostru. Pagoda era în apropiere de „bungalow” și astfel n'am întâlnit multe lucruri demne de povestit. Interiorul pagodei însă, și cuvântarea ținută în acea zi de către gazda noastră, a avut o înrîurire covârșitoare și greu de explicat asupra mea. A vorbit despre „Intrarea în Nirvana”... Cu o voce caldă, vrăjită și plină de modulații, a demonstrat condițiile ușor de împlinit cu cari se poate intra în Nirvana, în Rai, în vecinicie... Mai întâi a arătat cum o simplă nescotintă de-o clipă e de ajuns ca cel odată plecat dintre noi să se reîntrepeze din nou, poate chiar în altă formă (aceasta depinde numai de gravitatea nescotintei făcute), și să trăiască iar, zile pline de neazuri și de chin, în această lume a păcătoșilor...—precum și mijloacele prin cari se poate ispăși mai repede păcatul făcut într-o clipă de slăbiciune și rătăcire,—cari sunt: nesatisfacerea completă a tuturor cerințelor fizice,—și căpătarea decî puțința de-a intra în Nirvana.

... M'am scuzat față de amfitrion și de prietenul meu, și m'am retras în camera destinată mie, unde am petrecut pînă seara,—când am fost chemat să cinez cu ei,—într-o meditare profundă, din care m'am desprins cu oarecare greutate.

Seara am petrecut-o într-o conversație foarte puțin animată—acesta fiind spiritul conversațiilor dintre budhiști,—însă plină de înțelepciune veche și de poezie sanscrită...

A doua zi de dimineață am eșit în oraș spre a admira străzile capricios formate și clădirile în stil uniform, cari aveau însă fie-care câte-o particularitate distinctă. În „centru”, unde era un fel de piață, largă și goală, am intrat într-o cîinărie în care ședeau o mulțime de tibetani din elita Lhassei, printre cari se zăreau,—ici și colo,—câteva figuri de europeni—probabil englezi. După ce ne-am așezat la o masă și am început să sorbim ceaiul plin de arome, privind mai cu atenție publicul, am observat că un european, care semăna a francez, mă fixează din ce în ce mai cu atenție. Fixându-l și eu, l'am hotărît, pentru că era singur, să se apropie și să mă salute. Ne-am recomandat. Se numea George Juvenaque, și venise dela Paris, prin India, direct în Lhasa unde avea niște afaceri comerciale foarte importante. Fiindcă era de câteva săptămâni în capitala Tibetului, m'am gândit să'l întreb pe el dacă și cum se poate căpăta favoarea de a fi primit de Dalai-Lama. Mi-a răspuns că—fiind rugat de un adept parizian al Budhismului, a cercat și el să pătrundă în somptuoasa locuință a lui Dalai-Lama, dar că nu i-a succedat încă să fie primit; însă, mi-a adăugat că e hotărît să mă cercce. După ce mi-a relatat și mie câteva mijloace prin cari se pot face demersurile necesare spre a fi primit, și și-a exprimat dorința de a mă revedea satisfăcut, s'a retras.

Am ieșit în partea de către munții Himalaya, unde era și cartierul european, în care trebuia să vizitez pe un înalt funcționar englez către care aveam și o scrisoare de recomandare din partea Universității care m'a determinat să cutreer meleagurile Indiei și ale Tibetului.

Nu vreau să mai înșir aci plicticoasele și neînsemnatele amănunte ale celor câteva vizite făcute și ale întâlnirilor cu europenii cari erau în număr mare,—parte stabiliți definitiv și cei mai mulți provizorii. Mă voi mulțumi să fac o descriere sumară a acestui interesant oraș, mai mult cu ajutorul memoriei, rămânând ca—cu un alt prilej,—să continui cu povestirea celor câteva întâmplări—de un ordin mai mult intim, a căror amintire mă obsedează neconștient, cu o putere de nedescris.

Lhasa—in limba chineză *Lo-Sa*,—a fost până mai ieri, de sute și poate chiar de mii de ani, o necropolă, un adevărat mormînt cu oameni „pe jumătate” vii; azi însă—nici un deceniu nu'i de când, aspectul acestui oraș e cu desăvârșire altul. De la intrarea oficială a englezilor, în deosebi comerțul care aproape nu exista înainte, a luat de odată un avânt atât de mare și de neașteptat în cât a uimit întreaga lume comercială care nu mai negociase de fel până atunci cu Lhasa, capitala Tibetului.

În luna Decembre de exemplu, când vin negustorii cu nemiluita, cu stofe din China și India, tătari cu piei din Mongolia, chinezi cu cea de Se-Tehouen și cu orez și tutun de Sikkim și Bou-tam, iar în Martie negustorii cu lână de Turkestan, aur, argint și sare, Lhasa se preschimbă ca într-o fantamagorie arabă, într-un centru comercial dintre cele mai de căpetenie din lume.

Pe uliți, din zori și până după asfințitul soarelui, abia te poți purta în voie și de multe ori ești dus de afluența oamenilor într-o direcție cu totul protivnică celei spre care voiai să te îndrepți.

Deși era cam pe la începutul anului, când mă găseam în acest oraș situat la o depărtare de vre-o 170 km. de munții Himalaya, spre Nord și ceva mai mult, la o altitudine de 3632 m., totuși n'am simțit—ca în alte părți, ororile viscolului și ale iernei grele. Ba ceva mai mult, am petrecut admirabil de frumos!

Plimbându-mă într-o zi de târg prin piața vastă în care se învălmășea tot felul de oameni și de sumele, îmi ziceam—și cu drept cuvînt, că de ar învia răposatul Dalai-Lama și și-ar azvîrli ochii în sacrul oraș, în metropola budhismului lamaic, s'ar crede obiectul unei ciudate halucinațiuni și n'ar crede nici odată poate, cu puțință (faptul) că, pe jumătate morții săi foști-enoriași, trăesc aievea o asemenea viață *păgână*. Însă aș exagera, sau cel puțin aș spune un neadevăr, afirmând că și locuitorii, cetățenii acestui oraș, au pierdut mult din tradițiile lor. Ei, până azi—după cum m'am încredințat, deși mai înviorați parcă de atmosfera creată în juru-le și din care aspiră și ei viața, vegetează totuși în nepăsarea aceia caracteristică lor, față de tot ce li lumesc și trecător...

Am stat două luni și jumătate: de la sfârșitul lui Decembre până la începutul lui Martie, când am părăsit atât de interesanta capitală a Tibetului, în care am văzut înmugurind și gata chiar de înflorire, o nouă viață—sigur: mai pozitivă; discutabil: mai adevărată,—cu un singur regret: acela de a nu fi putut *nicî* eu vedea și interviua pe misteriosul Dalai-Lama.

N. Flinț

CĂTRE CITITORI

Anunțăm pe cititorii noștri că vom publica orî-ce articole interesante privitoare la călătorii sau vânători, în țară sau străinătate, ce ne vor fi trimise.

Articolele, scrise pe o singură parte a hîrtiei, în scrisori francate, vor fi adresate direcțiunei „Ziarului Călătoriilor”, strada Brezoianu, 11, București.

PE VIAȚĂ ȘI PE MOARTE!

ISPRĂVILE UNOR EROI

— Roman de aventuri războinice de L. BOUSSENARD —

— Urmare —

Și așa se încheie episodul de la Palestro.

Fără îndoială, Franc avea motive să fie mulțumit de modul cum își petrecuse ziua. Se bătușe ca un leu și scăpase neatinș, cu toate că făcuse totul pentru a-și lăsa pielea pe-acolo.

Primise din mâna regelui medalia «valoare militară», ceea ce însemna o mare distincție.

Însăfârșit, în niște împrejurări cu totul bizare, scăpase de la o moarte sigură un copilăș nevinovat.

Și cu toate acestea caporalul stătea acum gânditor, ca și cum ar fi fost chinat de o problemă grea.

Se gândea tot la copil, la această nevinovată victimă a războiului, despre care nu știa nimic alt-ceva, decât doar că l'găsise lângă doi oameni asasinați.

Caporalul Franc, cu toată viața neregulată pe care o dusesese din mica copilărie—și poate tocmai de aceea—era un sentimental.

Imaginația sa făcea tot felul de presupuneri.

Oare nu se petrecuse acolo o dramă de amor? Or poate o dramă de patriotism?

Cugeta mereu, și în loc ca gândurile acestea să-l adoarmă, începu să rătăcească la întâmplare.

Trecu pe lângă Tringlot și pe lângă bătrânul Raymond, care dormea cu pumnii strânși.

— Casa crimei, murmură Franc cu voce înceată, e la o distanță de numai cinci sau șase sute de metri. Mă duc în sat, să fac o mică anchetă; poate că voi descoperi ceva. Nu voi lipsi de cât cel mult o jumătate de oră și nimeni nu-mi va observa lipsa.

Și după ce se asigură că avea în sacul său de campanie o luminare, porni înainte, trecând pe lângă sentinele fără să fie observat.

CAP. III

Așa dar, admirabila Lombardie era încă pradă focului. Acel rai pământesc, cântat de poezi, acea țară fertilă, plină de frumusețe și de glorie, era în prada ororilor războiului.

Trei sute de mii de oameni stăteau față în față, gata să se sfășie. Riurile erau roșii de sânge și zeci de cadavre zăceau în mijlocul lanurilor.

... De ce oare acea îngrămădire de soldați pe un pământ de poezie, de dragoste și de muncă, — dar care în toate

timpurile avusese privilegiul de a fi un câmp de bătae?

E momentul să spunem aici câte-va cuvinte despre cauza războiului. Alt-fel această povestire ar putea fi numai cu greu înțeleasă.

Când un popor caută să se impue unui alt popor, de altă rasă, cu altă limbă și alte obiceiuri, nu-și poate păstra supremația de cât prin forță.

Și natural, această continuă întrebuintare a forței trebuie să stărnească de multe ori revolta învinșilor.

În modul acesta se sapă abizuri formidabile între învinși și învingători.

Acestea au fost în toate timpurile raporturile dintre stăpâna Austriei și vasala Italiei de nord.

Prin urmare toată chestia italiană poate fi rezumată în câte-va cuvinte: un popor supus, care și reclamă prin arme libertatea.

Suntem în 31 Mai, 1854 și stăpânirea crudă a Austriei durează din epoca îndepărtată a războiului pentru succesiunea Spaniei (1713—1714).

Și dacă Italia a putut să se creadă eliberată în timpul cuceririlor lui Bonaparte, a căzut și mai mult sub jugul Austriei în 1814, sub numele de regatul lombardo venețian.

Și sclavia aceasta dură, fără nici o speranță de eliberare, pină în ziua când Franța a alergat în ajutorul surorii sale latine.

Era tirania odioasă, exercitată asupra unui popor mândru, un popor de artiști, de către germanii cuceritori. În timpurile noastre, cu toată alianța dintre Austria și Italia, poporul nu uită încă vechea dușmănie.

De alt-fel, în zadar a încercat Austria să întrebuinteze mijloacele cele mai severe de guvernare; poporul italian n'a putut fi zdrobit.

De aceea nu trebuie să ne mirăm că, cu toată ocupația lor seculară, austriacii n'au fost nici odată stabili în Lombardie. N'au reușit să aibă de cât campamente într-o țară dușmană.

Toate locuințele—de la coliba cea mai umilă, pină la cel mai somptuos palat, rămăneau închise *tedexilor*; epitetul *tedexo* (german) era pentru ori-ce italian o insultă care trebuia spălată în sânge.

În viața de toate zilele era o continuă deosebire între cuceritori și cucerii. Pe străzi, la cafenea, la teatru, la biserică chiar, italianul se depărta repede de austriac.

Și ura creștea mereu, o ură moște-

nită din tată în fiu, o ură potolită, care izbucnea din când în când, peste măsură de furioasă.

În 1848, revoluția care a agitat Franța a avut răsunet și în Italia.

Mereu inamorați de libertate, locuitorii regatului lombardo-venețian se revoltară împotriva dușmanului secular și luară armele.

Revolta se întinse dintr-o dată și regele Piemontului, Carol Albert, veni cu armata sa în ajutorul revoltaților. Fu un moment de speranță.

Dar în timpurile acelea doi oameni comandau în Lombardia în numele împăratului Austriei: contele Radetzky și baronul Haynau, amândoi feldmareșali, cea mai înaltă demnitate militară din Austria.

Radetzky era un fel de Blucher austriac și avea sub comanda sa optzeci de mii de oameni.

Mica armată a lui Carol Albert, cu toate că făcu minuni de vitejie, fu învinsă; după aceea Veneția a fost bombardată timp de douăzeci de zile și Milanul înecat în foc și sânge.

Feldmareșalul austriac, invitat să se poarte cu mai multă omenie, răspunse:

— *Treizeci de ore de măcel la Milan, înseamnă treizeci de ani de liniște la Viena.*

Cuvinte care arată foarte bine mentalitatea acestui comandant.

Haynau era și mai crud încă, și mai singeros. Numele său a rămas celebru în Italia: el a fost o adevărată groază pentru Lombardie.

Operațiile de înfrânarea revoltei durară timp de șase luni. Temnițele fură nmlute de prizonieri de ambele sexe.

Menorociții de prizonieri erau arestați la întâmplare, și executați fără nici o judecată.

Femeile erau biciuite pe eșafod în piața publică.

Femeile din aristocrație ca și cele din popor, erau supuse aceluiași procedeu; multe din ele mureau în urma acestor chinuri.

Haynau a avut să plătească mai târziu aceste sălbăteci; purtarea sa criminală stărnise revolta întregii Europe. Făcând o călătorie în Anglia, niște lucrători îl scuipară în obraz, îi smulseră mustățile și voiră să-l arunce într'un cazan cu plumb topit. Poliția îl scăpă cu mare greutate.

Aceeaș soartă o avu la Bruxelles și la Paris.

Se poate lesne judeca câtă ură se îngămădise în piepturile lombarde, în urma tuturor acestora.

Un nimic era îndestulător pe vremurile acelea pentru a stărni furtuna.

În anul 1859, toți italienii nu mai aveau de cât un singur cuvânt: să pornească războiul împotriva Austriei.

Pe vremea când era, în același timp, proscris și pretendent la tronul Franței, prințul Ludovic Napoleon trăise multă

vreme în Italia; se zice chiar că făcuse jurământul că dacă vre o dată va ajunge stăpânul Franței va lupta pentru independența și pentru unitatea statului italian.

Napoleon al III-lea se ținu de cuvânt.

Austria prevăzu din vreme războiul fatal, și se înarmă; din pricina aceasta, timp de luni întregi a domnit o pace armată. Se temeau unii de alții.

În cele din urmă, Europa, enervată de această lungă așteptare interveni.

Diplomații propuseră un congres care să rezolve chestia dezarmării și să obție de la Austria oare cari concesii pentru Italia.

Dar consfăturile fură prea lungi, și într-o bună dimineață Europa află că armata austriacă intrase în Piemont.

Asta însemna declararea războiului.

Tropele franceze trecură repede în Italia, și cele două armate aliate se uniră, sub comanda lui Napoleon al III-lea. Entuziasmul era de nedescris.

Armata franceză cuprindea aproximativ 100 de mii de luptători cu 10.000 de cai și 400 de tunuri. Italienii erau vre-o 50 de mii, cu 4.000 de cai și 100 de tunuri.

Armata austriacă, comandată de feldmareșalul Giulay, era egală ca forță numerică.

Austriacii se credeau siguri de victorie, dar lupta de la Palestro a fost prima deziluzie.

Nu că lupta această avea o importanță prea mare, dar s'a dovedit că modul de dispoziția armatei aliate era perfect, și Giulay, care contesta talentele militare ale lui Napoleon al III-lea, era foarte uimit.

... Dar dacă entuziasmul armatelor italiene și franceze era mare, germanii la rândul lor nu stăteau nepăsători.

Carbonarii lucrau în Italia, dar și societățile secrete din Austria nu stăteau cu mâinile încrucișate. Poporul era atârnat ca pentru un război sfânt.

Napoleon al III-lea devenise fantoma împotriva căreia tot germanul trebuia să lupte.

CAP. IV.

În calitate sa de parizian, Franc știa într'un mod vag că, carbonarismul era o societate secretă fondată în Italia pentru a scăpa țara de servituzina austriacă, spre a asigura unificarea sa și la nevoie să facă ca ideea revoluționară să triumfe.

El auzise zicându-se că această societate îndrăzneată se conduce după statute foarte severe, cu legi teribile implicând pedeapsa cu moartea în cazuri de trădare sau de nesupunere.

Poate că dânsul nu știa că numele acestei de «carbonari» care înseamnă carbonari, fusese adoptat de primii discipoli, cari se adunau în mijlocul pădurii și se adăposteau în colibele carbonarilor.

Dar asta nu avea de cât o importanță etimologică, și Franc era preocupat de lucruri mult mai grave.

Căci, din locul unde stătea ascuns acum și unde se făcuse mic de tot pentru a putea vedea ce plănuiau niște oameni pe cari îi întâlnise pe neașteptate în noapte, auzea niște lucruri extrem de interesante.

Erau vre-o șapte oameni cari purtau niște mantale curioase și aveau fie care câte un felinar.

Oamenii aceștia vorbeau despre război, despre împărat, despre societatea carbonarilor.

Și dacă Franc nu prea cunoștea bine această societate, apoi o cunoștea și mai puțin pe aceea din care făceau parte acești oameni, niște conspiratori germani.

Unul dintre ei, care părea a fi șeful, spunea:

— Strigățul d-tale, camarade, este ecoul gândului meu, îți mulțumesc!... pedeapsa cu moarte în cazuri de trădare sau de nesupunere.

— Da, moarte carbonarismului insolent care personifică despărțirea Italiei de Austria... Italia, aliata Franței, inamica noastră seculară... și în sfârșit, Italia revoluționară...

«Trăiască asociația Tugenbund!

— Da, trăiască societatea Tugenbund!

— Da, să trăiască veșnic acest zeu al virtuților, această putere de voință indestructibilă, această putere de devotament orb, de supunere fanatică, atârnată sau mai bine zis deșteptată astăzi de noi, germanii, în ciuda renașterii italiene... în ciuda revoluției... în ciuda Franței, contra căreia am luptat cu înverșunare totdeauna și pe care tot am învins-o... căci lupta lui Napoleon, formidabilul uriaș îndeplini opera părinților noștri!

Și caporalul, care începea să se indigneze, se gândea în sine:

— Tie, care ești o bestie, ași simți o mare plăcere să-ți indes pe gât cu baioneta mea cuvintele afurisite pe cari le rostești!

Șeful, care se însuflețise, striga de sub voalul des care dădea cuvintelor sale un înțeles și mai teribil:

— Și iată pentru ce astăzi o sută de mii de germani ne ridicăm, exasperați, tremurând, gata să susținem lupta mortală angajată între german și latin.

„Iată de ce secta patrioților germani, societatea Tugenbund, care provoacă retragerea Rusiei... care provoacă lupta de la Vaterloo... care făcu invazia Franței și zdrobi pe Napoleon... da, iată pentru ce societatea Tugenbund vă strigă prin vocea mea: Război înverșunat, nemilos și mortal Franței!

„Război de moarte omului care o personifică, război de moarte lui Napoleon III, război de moarte lui Victor Emanuel.

Unul dintre cei șase adepți striga cu mâna ridicată în sus:

— Trebuie ca dânsii să moară!

Și șeful adăugă cu răceală:

— Camera supremă a condamnat la moarte pe Napoleon III, pe Victor Emanuel, Cavour, Garibaldi și pe alți boeri mai mititei!

„Și lupta să se și înceapă în contra lor. Luptă grea nemiloasă, fără iertare.

„Fierul, focul, otrava... în casă, în lagăr sau pe drum, prin toate mijloacele și în ori-ce moment, prin ori-ce oameni și cu ori-ce preț. Cei doi împărați trebuie să moară!

„Și voi fraților, de acum puteți pleca, sunteți șefi, strângeți-vă adepții, înmulțiți mereu Camerele, predicați neincetat acțiunea, să aveți la îndemână oameni îndrăzneți și hotărâți, armata franceză să fie brăzdată de oamenii noștri, și în tot-deauna să-i întovărășască această idee tenace, obsedantă:

„Moarte suveranilor aliați!”

Și membrii asociației germane electrizăți de aceste fraze teribile, strigară:

— Moarte lui Napoleon! Moarte lui Victor Emanuel!

Ah! de astă dată era prea mult! și caporalul Franc, cu pumnii crispați, cu dinții strânși și cu inima zvâcnindă se simțea cuprins de furie și de spaimă.

Scăldat în sudoare, suflând greu, cu ochii injectați, îi trebui toată puterea de voință pentru a nu se repezi în mijlocul asasinilor și să comită eroica nebunie de a-i ataca singur.

Dînsul își zise:

— Să omoare pe împăratul... să omoare pe regele!

Ah! dar mai bine mă las tăiat în mii de bucăți... sau ars de viu... de cât să las să se făptuiască o asemenea nenocire!

Emoția aceea nu era de loc falsă și nici exagerată. Și ca să se aprecieze sinceritatea și intențitatea ei, n'avem de cât să aruncăm o privire în epoca aceea îndepărtată și să cunoaștem popularitatea imensă, de care se bucura Napoleon III în anul 1859.

Adînc iubit de întreaga Franță, suveranul era idolul armatei.

Ori-care ar fi astăzi în 1909, starea spiritelor în Franța după trei-zeci și nouă de ani de domnie republicană; ori cât de dureroase ar fi împrejurările cari au întovărășit în 1870 prăbușirea regimului imperial, acest adevăr istoric se impune, și e drept să-l afirmăm fără restricțiune.

Da, Napoleon III era un om popular prin excelență. Cea mai convingătoare dovadă despre aceasta este că aproape opt milioane de francezi l-au proclamat împărat în faimosul plebiscit din 21 și 22 Noembrie 1851.

În zilele acelea, 7.824.125 cetățeni votară pentru imperiu; 253.149 contra; urnele cuprindeau în parte 63.126 buletine nule.

Și această brutală elocvență de țifre: 7.824.125, contra unui total de 316.625

opozante, atestă în deajuns această popularitate.

Pe de altă parte victoriile recente raportate în Crimeea : La Alma, Inkermann, Sebastopol, mărește și mai mult prestigiul regimului imperial, făcându-l adorat de soldații săi.

Și acum când împăratul comanda în persoană trupele cari luptau pentru independența italiană, această adorație ajunsese la delir.

De altfel nici nu se mai zicea : armata franceză. De pretutindeni auzea : armata imperială !

Așa că se poate spune fără exagerație că toți soldații armatei tinere a Franței încercară pentru împăratul lor sen-

timentele resimțite de bunicii lor către legendarul erou cu pălăria mică și cu redingota cenușie : Napoleon !

Prin urmare tot așa simțea și Franc. Și se va înțelege și mai bine furia și emoția sa auzind despre acest complot formidabil care trebuia să coste viața împăratului și pe a aliatului său, acel rege galanton, a cărui decorație o purta.

Când auzi strigătele asasinilor de : Moarte lui Napoleon III !.. Moarte lui Victor Emanuel !.. tot sângele i-se puse în mișcare.

Aplecat în umbră și ridicat puțin pe genunchi, încercă o tresărire de mânie, o mișcare bruscă pe care nu și-o putu stăpâni.

În același timp teaca săbiei pe care o ținea strânsă se ciocni puternic de o piatră.

Se făcu un zgomot de metal care vibra prelung și cele șapte fantome tresăriră.

Seful zise cu vocea-i aspră, dar liniștită :

— Nu suntem singuri !

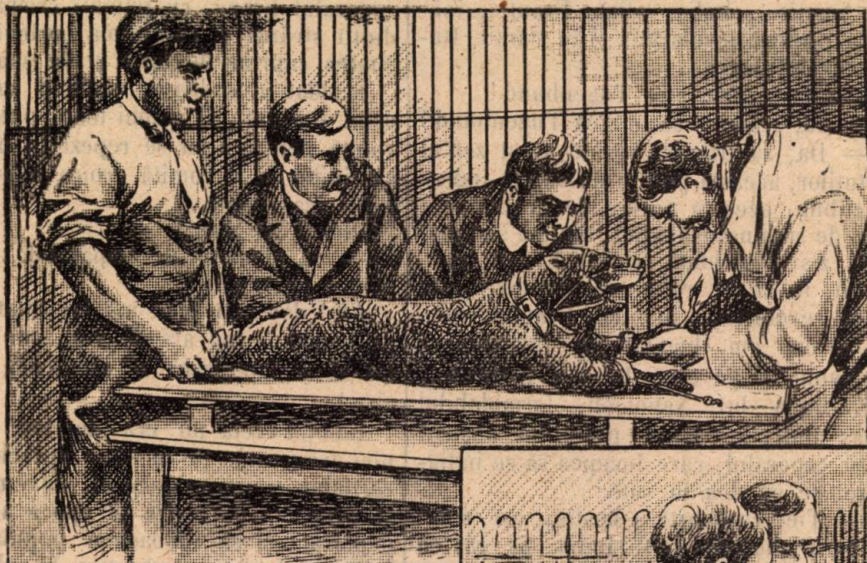
— Trădare !.. Trădare !.. urlară ceilalți, aruncând prin găurile capușoanelor priviri strălucitoare ca de lup.

«Dar toate precauțiunile au fost luate... moarte îndrăznețului care...»

(Va urma).

UN URS SUB SCALPEL

Faptul ilustrat de aceste două clișouri e cu totul din domeniul realității, — e un fapt. Să-l împărțăm, în rezumat.

Un urs închis într-o cușcă și domiciliat într-una din marile grădini ale marilor proprietari din Paris, fiind adus numai de câte-va zile de peste ocean, din Canada, trăia într-o agitație continuă.

De dimineață până seara, făcea sforțări disperate, cercând — cu ajutorul labelor de dinainte — să rupă gratiile cuștei spre a-și câștiga libertatea. Gratiile însă, fiind solide, au rezistat ; una singură totuși a plesnit și cu acest prilej i-a intrat ursului două așchii de fier în ambele labe de dinainte. Una sub o unghie și alta între degete.

A suferit bietul Martin timp de câte-va zile niște chinuri spăimântătoare, — de sigur, tot în cușcă.

Observând proprietarul, după câte-va zile, cauza stărei ursului, și dându-și seama de gravitatea neno-

norocirei, chemă un cunoscut medic veterinar spre a-i face operația necesară scoaterii așchiilor de fier.

Medicul veni îndată — prima oară la un asemenea bolnav, — însoțit de ajutoarele sale. O masă de operație fu introdusă, după ce mai întâi i

măsură de pază și s'a fixat bine ursul, medicul și-a început operația. Mai întâi i s'a făcut ablațiunea unghiei, pentru a se scoate bucățica de fier de sub ea și a se curăți locul al cărui ambient de carne era aproape cangrenat. Apoi — cu un oțel tăios, înroșit, i s'a ars carnea moartă din jurul degetelor dintre cari a fost scoasă cealaltă așchie de fier. În urmă a fost bine spălat, pansat și pus într'un culcuș moale, unde era aproape în imposibilitate de a se mișca. Dar pentru că nu putea să șadă liniștit, deși se simțea ușurat, a fost ridicat din nou pe masa de operație și fără nici o precauțiune — căci devenise extrem de blând, i s'a administrat un medicament soporific pe botul care i-a fost apoi înfășurat cu un tulpă fin. Ursul a adormit apoi imediat. A doua zi spre seară, când s'a deșteptat din inde-

s'a încătușat picioarele ursului, și intrând și gardianul împreună cu veterinarul, îi puseră și o botniță animalului. A fost ridicat apoi și întins pe masa de marmură fără multă caznă. După ce s'a mai luat câte-va

lungu-i somn, dădea atâtea semne de bucurie în cât gardianul s'a decis să intre fără nici o precauțiune în cușcă. Intrând, a rămas surprins de blândețea ursului, care — după câte-va zile era cu desăvîrșire domestic.

Un Balon la Polul Nord

— Urmare —

Se datora această stare a doctorului pierderii instrumentului său scump, părăsit înainte de a putea să verifice observațiunile ce le făcuse?

Era oare regretul că nu putea să ducă la bun sfârșit cercetările sale, de pe urma cărora aștepta nemurirea, sau neputința în care se găsea de a nota diferitele etape ale întoarcerii?

Agitația lui luase asemenea proporții, că făcând o cercetare cu sextantul, îi scăpă din mână aparatul, care dispăru ca un mic punct negru pe zăpadă.

Dar cât de neînsemnate ar fi fost arătările acestui aparat față de teodolitul Petersen, sextantul era totuși singurul instrument capabil să spue naufragiaților aerului în ce punct al planetei se găseau și Americanul, martor al stângăciei savantului, avu o exclamație de părere de rău.

Dar doctorul nu păru să-l fi auzit și nici nu se înțelese că pierderea sextantului ar fi avut în ochii lui importanță.

Altă grijă trebuia să absoarbă activitatea creierului său, căci începu să facă pe hârtie ecuațiuni și operațiuni, neîntrerupându-se decât să-și scoată dintr'un ghiozdan o tablă de logaritme, pe care nu o părăsea nici o dată.

Dar de o dată Bob Midy, care era după cort, căzu grămadă într'un acces de beție. Căderea sa se auzi, căci spărsese sticla din care băuse și toată lumea se întoarse să vadă ce s'a întâmplat.

Culcat de puternicul whisky, negrul începuse să sforăie ca o sirenă de vapor.

Cu toată gravitatea situațiunei, mistress Elliot avu, descoperindu-l, o exclamație de desgust.

O înjurătură a lui sir Elliot o completă.

— Iată—zise el către cei două francezi—creatura pentru care mai adineaori vă înduioșaserăți. Trebuie să recunoașteți acum că înduioșarea aceea era excesivă!

— Beția este defectul comun tuturor negrilor, zise George Durtal, și trebuie să recunoaștem că de vină e civilizația noastră. Și apoi lucrul acesta mai dovedește că și negrul e o creatură omenească, căci animalele nu se îmbată nici odată.

— Acesta e o creatură omenească? Nu, d-șoară, zise cu energie miliardarul. Dacă ai locui în America și ai vedea la muncă această rasă, ți-ai face cu totul altă idee, sunt sigur. Eu cel puțin nu fac nici o deosebire

între bruta care zace aci și o focă dormind la marginea unei mări.

Și apucând pe Bob de picioare, îl târi afară din cort, asvărindu-l la picioarele savantului, ale cărui calcule logaritmice nu fură de loc turburate.

— Sunt opt ore de când am plecat, zise Americanul. Cu viteza pe care ne-ai indicat-o adineaori, de sigur că am trecut de 80 grade.

— Dacă marea liberă e aproape, trebuie, fără întârziere, să descoperim un pământ, zise ofițerul de geniu, căci balonul pierde mereu din gaz și am sfârșit de-acum o oră ultimul tub al lui Andrée. Dacă în zece minute nu vom ajunge la vre-un rezultat, vom fi târați pe banchiză, la voia întâmplărei.

Ușurarea balonului începu. Acumulatorile fură aruncate unul după altul. Puțin după asta aruncă și lada cu unelte.

— Nu ai putea să te folosești de procedeul care a reușit așa de bine când ne-am scoborât la Pol? zise Cornelia care împreună cu Cristiana de Soignes demonta cortul și îl tăia în bucăți spre a putea să-l arunce mai cu ușurință când va fi nevoie.

— E adevărat, zise sir Elliot; planul d-tale de atunci a reușit de minune.

— Pentru că balonul avea atunci o viteză proprie. Acum însă nu avem de cât viteza vântului. Și aripele din față cari au servit atunci ca plan de aviațiune, ar fi acum ca o cârmă a unei bărci părăsită pe un fluviu.

— Și pentru ce n'am da o viteză proprie? întrebă Americanul.

— Punând mașina în mișcare?

— Ei da, și pentru ce nu?... Dacă ești hotărât să arunci benzina și rezervoriul său, nu înțeleg de ce am economisi-o.

Ideia era bună. Motorul și elicele fură puse în mișcare și pasagerii *Patriei* observară repede, după frigul provocat de înțelala mersului, că câștiga ast-fel o accelerație destul de mare.

După vre-o oră, se zăriră la sud-vest niște pete negricioase, și sir Elliot rugă pe doctor să fixeze poziția aproximativă, căci toată această parte a oceanului glacial arctic era cu totul necunoscută.

Dar rugămintea sa nu avu nici un răspuns; savantul își reîncepuse calculele sale fără a lua în seamă ce se petrece în jurul.

— Ai făcut vre-o descoperire, Petersen?

Dar cu un gest imperios, doctorul îl rugă să-l lase în pace.

Timp de o oră, prin ajutorul aripilor orizontale, George Durtal susținu *Patria* la o altitudine variind între 3 și 500 metri. Dar evaporarea hidrogenului se făcea prea repede și trebuia luată o hotărâre de a recurge din nou la ușurarea balonului.

Aspectul mării de ghiață se modificase: nu mai era haosul care arată convulsiunile mai multor banchize aruncate una contra alteia, era din nou stepa înghețată, semănată de icebergi eratici, și timp de o oră *Patria* sbură la suprafața acestei mări, susținută cu mare greutate la trei sute metri altitudine prin aruncarea continuă și metodică a cordagelor, a proectorului electric și a aparatelor de telegrafie fără sârmă.

Alte insule, formând un arhipelag prelungit, defilă la orizont în direcțiunea Estului.

Nu mai rămăsese aproape nimic de aruncat și spre a evita coborârea pe banchiză nu mai rămânea nici o speranță.

La ce distanță de coastele americane sau siberiene s'or fi aflând, și cum să le ajungă vre-o dată?

Miliardarul fu primul care își exprimă temerile:

— Cred, comandante, că ar fi mai bine să ne oprim aci, cu ceea ce ne mai rămâne din proviziuni, de cât să le semănăm în urma noastră și să ne găsim puțin mai departe fără proviziuni.

Dar George Durtal protestă cu energie: *Patria* singură putea scăpa pe pasagerii săi făcându-i să străbată repede depărtări mari; oprindu-se acolo însemna să se condamne să rățăcească pe suprafața banchizei timp de săptămâni și poate de luni întregi.

«Trebuie cu orice preț să meargă cât mai departe posibil!» Și după această afirmație formulată pe un ton autoritar care prevenea orice nouă obiecțiune în gura lui sir James, tânărul ofițer aruncă din nou o cutie cu conserve.

— Dacă această brută n'ar fi în așa hal, zise sir James, împingând cu piciorul corpul nemișcat al lui Bob, ar putea lucra la ușurarea parțială a rezervorului cu benzină.

— Nu, sir James, acesta e un lucru pe care numai eu singur îl pot face, în vreme ce d-ta vei supraveghia barometrul.

— Vrei să părăsești nacela, George? întrebă îngrijorată Cristiana.

— Trebuie... Și de abia dacă vom câștiga o oră. Balonul perde din ce în ce mai mult.

— Atunci, nu ar fi de preferat să ne oprim, după cum propunea sir Ja-

măs adineauri, fără să mai aruncăm conservele?

— Dar o oră câştigată acum face cât cinci sau şase zile de umbrietă mai târziu, Cristiano, şi ce drum! Uitaţi-vă, colo... Nu se zăreşte un pământ?

Ofiţerul privi în direcţia aceia. O linie negricioasă, uniformă, se zărea la orizont. Sir James privi cu atenţie şi declară:

— E marea liberă, comandante... Dacă ne-am opri, ar fi tocmai timpul!...

Toate privirile se întoarseră spre George Durtal.

El singur putea să ştie, putea să spue dacă *Patria* era în stare să treacă sutele de kilometri care îi despărteau de banchiza continentului asiatic.

Cu toată energia sa, ofiţerul avu un moment de ezitare.

Nu era condamnarea la moarte pentru toţi dacă ar angaja aerostatul pe ocean? Căderea în mare, însemna înecarea tuturilor.

Dar pe altă parte, oprindu-se pe banchiză, la marginea mării libere, nu însemna să se condamne la o moarte înceată, inevitabilă de asemenea, fără speranţă de a ajunge vre-o dată pământul?

Ce navă ar veni vre-o dată să-l ia din acea parte a Oceanului Glacial, cel mai puţin explorat de navigatori şi de balenieri?

Şi ce suferinţe pentru cele două femei în acest bivouac improvizat la marginea mării deşerte!

Singura şansă de scăpare consta în a profita de acest uragan care îi va duce spre lumea civilizată trecând bariera de apă a mărilor siberiene.

Toate aceste idei străbătuse creierul lui George Durtal cu o repeziune de necrezut. O observaţie a Americanului îi opri în loc hotărârea care o luase.

— N'am putea încerca trecerea cu nacela numai, am putea ajunge în una din insulele Nouei-Siberii.

Dar nacela nu putea pluti de cât pe o apă liniştită. George Durtal clătină din cap.

— Nu, sir James, e imposibil. Trebuie să mergem înainte. Trebuie!

Şi căutând să dea vocii sale o siguranţă care începea să-l părăsească, se adresă către tovarăşii săi:

— O să ne susţinem încă cât-va timp. Dincolo e continentul, nu poate fi departe.

Privirea sa se încrucişă cu aceea a Cristiane.

Ea înţelegea eforturile ne mai pomenite ce făcea George spre a-şi lua această temută responsabilitate.

— George, murmură ea, singur ştii ce e mai bine de făcut... Dumnezeu să te inspire!

Acum linia albastră a mării libere

se lărgise; cinci sau şase mile de abia, mai separaţi pe naufragiaţi de acel necunoscut. Trebuia să meargă mai departe?

Momentul era tragic.

Americanul şi nevasta sa se apropiaseră de ofiţer şi îi vorbeau amândouă de-o dată.

— Comandante, crezi că?...

Dar George Durtal nu-i mai asculta.

El se aplecase şi privea în jos. Sub nacelă, banchiza fugea mereu cu aceeaşi viteză, dar sfârămată ici şi colo, cu pete care păreau grămezi de zăpadă topită dar care în realitate nu erau de cât abisuri.

Coborârea devenea din ce în ce mai periculoasă. De altfel dacă vor scăpa de acest pericol, ce vor face mâine?

O ultimă privire a logodnicei sale decise pe tânărul om, el îi cetise încrederea supremă în el.

Privirea tinerei fete voia să zică:

— Fii tare până la sfârşit!

— Înainte!... zise Georges Durtal aruncând o altă ladă cu conserve.

Patria se înălţa la 600 metri. Aerostatul sbura între cer şi apă.

Marea era de un albastru închis.

*

Unde mergeau? Ce o să găsească de partea cealaltă?

Continentul siberian are lagunele sale iar continentul american deşertul înzăpezit al eschimoşilor.

Nici unul dintre ei nu ar fi putut spune, unde mergeau, căci, de câte-va ore, nici Georges Durtal, nici Americanul nu consultaseră compasul. Grijă de a nu atinge banchiza îi copleşise cu totul. Ei nu continuaseră să tragă pe hartă variaţiile acului şi când se gândiră să observe, găsiră un unghi de 105 gr. care părea că arată o translaţie constantă spre pământul Wrangel şi strâmtoarea lui Behring.

— Mă duc să desfac rezervoriul benzinei, zise George Durtal Americanului. Veghiază cu grijă asupra barometrului, în vreme ce eu voi face această operaţiune care poate să dureze mult timp.

— Nu opreşti maşina?

— Nu, tot ce putem face e să mergem cât mai mult spre sud. Motorul se va opri singur când va cădea rezervoriul.

Tânărul ofiţer luă în buzunar mai multe unelte şi încălecă pe bordaj. Dar numai de cât se întoarse în nacelă.

— E o nebunie, zise el, să nu păstrăm rezervoriul până în ultimul moment. Graţie maşinei facem 50 kilometri mai mult pe oră, şi la nevoie ne putem orienta spre un pământ care se vede. Trebuie să arun-

căm proviziile înainte de a ne atinge de benzină.

— Mai rămăneau două lăzi cu conserve.

Una după alta, cu ochiul pe barometru, Americanul le asvârli jos. Mai câştigată ast-fel trei ore. Toate privirile erau îndreptate acum spre orizont. Continentul nu mai putea fi departe.

O privire aruncată asupra barometrului făcea pe ofiţer să observe că *Patria* se cobora foarte repede şi ultima greutate fu sacrificată.

Pe urmă fu rândul proviziunilor cu undelemn şi grăsimea necesară maşinei şi George Durtal temându-se că a aşteptat prea mult, sări pe balustradă spre a se coborâ sub nacelă ca să dea drumul rezervoriului.

— Ce trebuie să mai aruncăm, dacă veţi întârzia mai mult? întrebă americanul. Şi el arătă fundul nacelei, unde nu mai rămăsese nimic din enormul material ce fusese imbarcat la Capul Nord.

— Sper să nu mai fie nevoie să aruncaţi nimic în acest timp, răspunse George Durtal, căci o să dau drumul robinetului rezervorului.

El se puse pe lucru. Trecuse o jumătate de oră şi Cristiana aplecată pe bordaj strigă:

— George, vorbeşte-mi.

— Sunt aci, Cristiano, să nu-ţi fie frică.

— Ține-te bine, tremur să nu cum-va să faci o mişcare greşită şi să cazî.

— Fii fără grije.

— Dacă ți s'ar întâmpla ceva, te aşî urma numai de cât.

— Cristiano!

— Georges, ne coborâm!

De o dată helicele încetară să mai funcţioneze şi motorul scoase un ultim fluerat. Ori-ce mişcare încetă pe bordul *Patriei*.

Provizia de benzină era sfârşită. Aerostatul începu să se scoboare cu mare repeziune.

În câte-va minute nu-i mai despărtea de cât vre-o trei-zeci de metri de mare şi Cristiana, la gândul pericolului în care se afla George Durtal sub nacelă, scoase un strigăt de spaimă.

Mistress Elliot, la rândul său, se aplecă, strigă...

Nu se auzea de cât loviturile de ciocan.

Cu o grijă înfrigurată, George Durtal căuta să fărâme mai repede rezervoriul.

— Aruncaţi ceva! strigă el, aruncaţi repede!... ori-ce ar fi!

S'ar fi zis că Americanul nu aştepta de cât această invitaţiune spre a pune la cale un plan făcut mai dinainte, căci oprise o ultimă frânghie şi o ţinea în mână. O trecu pe sub

TRAGEREA PREMIILOR „Ziarului Călătoriilor“

Duminică, 21 Martie la orele 10 dim., a avut loc în salonul administrației noastre tragerea premiilor ce am oferit gratuit abonaților „Ziarului Călătoriilor“.

În fața unei numeroase asistențe s'a procedat la tragerea câștigurilor, sub supravegherea comisiei compusă din d-nii C. Călinescu, casierul Creditului urban din București, Gh. Stoian, proprietar, Iancu Georgescu, funcționar public, Gh. Ștefănescu, proprietar, A. Săveanu și I. Niculescu, proprietari din București.

S'a încheiat următorul

Proces Verbal

Astăzi, 21 Martie 1910, zi fixată pentru tragerea premiilor acordate abonaților **Ziarului Călătoriilor**, la orele 10 dim. în prezența abonaților veniți în acest scop, s'a procedat la tragerea premiilor și rezultatul a fost următorul:

1) **Un pat de bronz**, a fost câștigat de d. G. B. Petrescu, str. G. Lahovari 10, Loco., cu No. 842;

2) **Una pușcă de vânat**, a fost câștigată de d. Ferdinand Gertner, gara-Grasna, cu No. 372;

3) **Un pistol automat**, a fost câștigat de d. Constantin Roșin, Focșani, cu No. 804;

4) **Una carabină**, a fost câștigată de d. Gh. Nicolaescu, cismar, Strehaia, cu No. 714;

5) **Un gramofon**, a fost câștigat de d. Alex. Karghel, str. Dorobanților 142, Loco., cu No. 497;

6) **Una mandolină**, a fost câștigată de d. D. Stroescu-Căldărușe, Strehaia, cu No. 351;

7) **Una vioară**, a fost câștigată de d. N. Petriceanu, com. Buciuri, jud. Iași, cu No. 192;

8) **Un ceasornic remontoar**, a fost câștigat de d. căpitan Teodorescu, T. Măgurele, cu No. 617;

9) **Un inel de aur**, a fost câștigat de d. Ioan Cucoaneș, bul. Carol 54, Brăila, cu No. 195;

10) **Una bicicletă**, a fost câștigată de d. Tache Antoniu, com. Pustena, prin Moinești, cu No. 555;

11) **Un birou de stejar**, a fost câștigat de d. dr. Abaza, strada Orient 350, Bărlad, cu No. 754;

12) **Un aparat de stins foc „Pluto“**, a fost câștigat de d. N. Petriceanu, com. Buciuri, jud. Iași, cu No. 493;

13) **Două sticle cu liqueur**, au fost câștigate de d. Toma Ivascu, com. Meri-Petchi, p. Ferbinți, cu No. 302;

14) **Două sticle cu liqueur**, au fost câștigate de d. Grigore I. Popescu, com. Caraula, p. Moiașei, cu No. 723;

15) **Două sticle cu liqueur**, au fost câștigate de d. C. S. Negoescu, calea Domnească, Târgoviste, cu No. 33;

16) **Două sticle cu liqueur**, au fost câștigate de d. V. C. Caranfil, Domnească 146, Galați, cu No. 370;

17) **Două sticle cu liqueur**, au fost câștigate de d. Gh. Cristofolo, str. Venerei 15, Loco., cu No. 128;

18) **Două sticle cu liqueur**, au fost câștigate de d. Petre Ionescu, picheș, C. F. R., gara Periș, cu No. 758.

Pentru care s'a încheiat acest Proces-Verbal semnat de parte din abonații prezenți.

C. Călinescu, George Stoian, Iancu Georgescu, A. Săveanu, I. Niculescu, Ștefănescu Gheorghe.

Persoanele câștigătoare sunt rugate să trimită administrației ziarului bonul cu care au câștigat, împreună cu o chitanță de primirea obiectului.

Obiectele vor trebui să fie ridicate cel mai târziu în trei luni de la data tragerii.

Cu începere de azi „Ziarul Călătoriilor“ oferă abonaților săi noi și frumoase premii.

brațele bețivului adormit în fundul nacelei, îl legă solid și fixă extremitatea frânghiei de marginea nacelei. După aceea luă pe negru în brațe și îl asvârli pe deasupra bordajului.

Corpul negrului se văzu eșind din apă, atârnat de frînghie ca un pește gigantic, dispărând și apărând printre valuri, târât în cursa nebună a aerostatului.

Desmeticit de acea baie înghețată, Bob se svârcolea teribil, rotind niște ochi enormi și scoțând strigăte nearticate.

Cum se afla acolo? Nu putea să creadă că „excelentului stăpân“ îi dătoarea acea baie forțată.

Aplecată de partea cea laltă a nacelei, Cristiana nu asistase la preparativele sinistre: ea dădu un strigăt văzând pe negru dispărând în valuri.

Dar explozia indignării îi muri pe buze când înțelese că fără această execuție sumară, George Durtal ar fi fost acum scufundat în oceanul înghețat.

Ofițerul se urcă în grabă lângă tovarășii săi.

El de asemenea nu știa ce să zică Americanului. Era silit să recunoască că sir Elliot găsise singura soluție... logică.

Maî câștigată încă două ore în vreme ce Cristiana cu inima strânsă, încercă să și întoarcă privirile de la corpul uman pe care îl târa în urma sa *Patria*.

Figura convulsionată a negrului exprima acum teroarea cea mai intensă, căci nenorocitul înțelegea că va veni momentul când spre a ușura *Patria* de câte-va kilograme, albiu nu vor esita să taie frînghia care îl ținea legat de aerostat.

După ce strigase în deșert pe „excelentul“ său stăpân, implora acum pe Cristiana, căci ghicise că îi e milă de el.

— E înspăimântător! zise tânăra fată către mistress Elliot. Trebuie să părăsim pe acest nenorocit spre a scăpa noi?

— Lasă grija asta lui sir James,

zise Americană; fii sigură că va face cum e bine.

Și făcu lui Bob un semn prietenesc cu mâna ca și cum ar fi vrut să i zică să nu și piardă curajul. (Va urma).

POȘTA REDACȚIEI

L. Gold.—Dacă nu vor fi furate și vor fi bine scrise, trimiteți-le.

A. Arg.—Deocamdată n'avem trebuință. În ori-ce caz primim, fără „condițiuni“ însă.

N. B.—E un cuvânt pe care îl spunem tuturor: preferim traducerile; bine făcute însă.

Artur.—Nu e în genul ziarului nostru.

„CHANTECLER“ și „FLORA“

Mândrul și aprinsul soare
Nu răsare sus pe cer,
Până ce nu cântă 'n curte,
Folnic „Chantecler“!

Soarele din al meu suflet
Nu se poate 'nflăcără,
Până ce nu mîl aprinde
Făzanița mea!

Ca să mîl aprindă 'ntr'una
Trebuiește s'o ascult.
Să i tot cumpăr pudra „Flora“
Care i place atât de mult.

Carol Scrob

Tusea cea mai rebelă,
bronșitele acute
și cronice, tusea
măgărească vindecă sigur

PECTOSIN IIEANU

Sticla lei 3. Drogueri și farmacii

Anemia clorosa, neurastenia, histeria,
slăbiciunea generală combată.

HEMOFER IIEANU

— Sticla lei 4 —

DURERI Reumatice
Nevralgii, migrenă, dureri de cap și de dinți,
vindecă sigur **Nevralgine Jurist**. Un flacon 2,50 și o doză 50 bani la drogueri și farmacii.

BONBOANE ORIENTALE
Parfumează admirabil gura și distrug ori-ce miros urât al gurii. Cutia 50 bani la drogueri și farmacii. A se observa marca: „Semiluna cu stea“.

CU INCEPERE DE AZI
TOATA LUMEA CARE SE ABONEAZA LA ZIARUL
„UNIVERSUL“

Concurează la următoarele importante premii în valoare de peste

60.000 DE LEI

O CASA în BUCUREȘTI, strada 10 Maiu, No. 36

Fostă proprietate a d-lui T. Teodorescu, liberă de ori-ce sarcină, construcție nouă, 5 încăperi.

UN DORMITOR DE BRONZ

Cumpărat de la cel mai bine asortat magazin în această branșă, «Industria metalică Marcu», Bd. Elisabeta, 8

Un salonaș stil Ludovic al XV-lea

Foarte elegant, aurit, formând o podoabă în casă

O MARE ȘI ELEGANTA OGLINDA VENETIANĂ

O GARNITURĂ DE MOBILA PENTRU GRADINA

Compusă din : o canapea, două fotolii, o masă și patru scaune.

UNA MAȘINĂ DE CUSUT

Toate acestea cumpărate de la primul magazin de mobile „La Centrala” Marco Dattelkremer, strada Carol 62.

O pendulă modernă de birou

care se întoarce la 400 zile, cumpărată dela cunoscutul magazin de ceasornicărie și bijuterie Smith et Stratulat, Calea Victoriei, No. 53

Un bogat serviciu de bucătărie

„Kosmos” în valoare de 500 lei, cumpărat de la cel mai bine asortat magazin de fierărie și articole pentru menaj A. Artonovici et I. Paloșanu, calea Victoriei 144. Sucursala strada Colței No. 4.

Un bogat pedestal de marmoră pentru flori, foarte elegant și de mare preț.

Un gramofon perfectionat

Una vioară sistem Stradivarius cumpărată de la cunoscutul magazin de muzică Jean Feder.

Un flaut ornat cu fildeș, cumpărat dela magazinul „Harpa”, strada Colței No. 5.

Două stoffe de mătase pentru roche, cumpărate din Paris, anume pentru premii în valoare de una mie lei.

Un ceasornic de aur pentru bărbat

Un ceasornic de aur pentru damă cu o mare piatră de briliant.

Un inel de aur pentru bărbat

Un inel de aur pentru damă

O gheabă națională de postav alb, cusută artistic cu găitane negre, pentru d-soare.

Două paltonase pentru fetițe

Patru artistice tablouri aquarele

Un binoclu

Două juguri de frunte pentru bol, cumpărate dela societatea pentru protecția animalelor.

Un vas elegant de salon

Trei tablouri artistice

20 abonamente pentru un an la «Veselia»

10 » p. un an la «Ziarul Călătoriilor».

Cu toate că acordă aceste mari premii, «Universul» menține aceleași prețuri de abonament, adică : Lei 18 p. un an; lei 9.15 p. 6 luni; lei 4.65 p. 3 luni.

Abonații primesc gratuit «Universul literar», iar cei cari se abonează cu începere de azi, mai primesc și

Almanahul ziarului „Universul“

— Pe anul 1910 —

Spre a participa la premii, abonații pe un an primesc 30 de bonuri; pe șase luni 14 bonuri, iar pe trei luni 5 bonuri.

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

ȘI AL ÎNTÂMPLĂRILOR DE PE MARE ȘI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI

Lei 5.—Pe un an în toată țara
• 2.60 • 1/2 • " • " • "

Redacția și Administrația

No. 11, Strada Brezoianu, No. 11.

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

Apare odată pe săptămână

— MARȚEA —

ABONAMENT

LA

„ZIARUL CALĂTORIILOR”

Pentru 1 an 5 lei; jum. an 2.60

JAPONEZII IN CALĂTORIE

Dintre toate țările din extremul-orient singură Japonia se prezintă mai aptă pentru adoptarea civilizației occidentale.

Prin introducerea mecanice și industriei occidentale totul se metamorfozează acolo; drumurile de fier străbat țara, uzinele își desfășură, din înaltele lor șemineuri, volburele de fum negru tot astfel ca în Manchester și Liverpool; firele telegrafice și telefonice se întind ca niște imense pânze de paianjen pe de-asupra tuturor acoperișurilor lucitoare de prin orașele japoneze, și nu e multă vreme de când tunurile și celelalte arme de repetiție, pentru război, au fost întrebuințate cu o măiestrie incomparabilă de către oștenii regelui nipon.

E evident deci că civilizația materială a Europei nu e lucru nu e un lucru prea greu de asimilat. Totul este aici matematic și precis; era destul o inteligență ordinară pentru a transporta la un popor nou toată mașinăria națiunilor înaintate. Altcceva e să se deposedeze de tradițiile sale, de obiceiurile și de felul său de a vedea într'un cuvânt, mentalitatea ancestrală. E cu mult mai greu.

Azi vedem în Japonia costumele antice armonizate cu alte lucruri sau obiceiuri occidentale, și ce surprinzător e când la fiecare pas întâlnești câte două lucruri care se exclud cu desăvârșire unul pe altul,—formând totuși ceva artistic! Astfel funcționarii și ofițerii japonezi îmbracă haine europenești, păstrându-și casa lor națională al cărei interior e într'un flagrant contrast cu vestimentele celor cari îl locuiesc.

Când sunt în vagon, japonezii se sue pe bănci, lăsându-și jos «ghețele lor»—foarte primitive, după cum se poate vedea,—așezându-se, japonezește, adică în genunchi, cum s-au obișnuit din copilărie, și cum—pentru un european, ar fi un martiriu.

Ilustrația noastră reprezintă în față, o tânără japoneză, așezată foarte «corect», pe când în stânga ieși, pe o altă bancă, un japonez, cu aer de importanță, este așezat alt-fel, (turcește), ceea-ce 'i «incorect». Pentru un eu-

ropean, la prima vedere, acest fel de a se așeza în vagon pare neobișnuit, impropriu, dar japonezii au bănci destul de confortabile pentru o asemenea ședere.

Obicinuiți fiind — după cum am spus, să șadă astfel, din copilărie, ei își păstrează obiceiul cu sfîntenie, ca și papucii de lemn, și călătoresc foarte demni în luxoasele vagoane ale trenului, având bagajele în sistematice geamantane englezești printre bănci, în saci și valize aruncate deasupra băncilor.

Contrastul izbitor dintre interiorul vagonului, bagage, și «papucii japonezi», îmbrăcămintea lor patriarhală și felul de stat al călătorilor, are în sine o poezie plină de înțelepciune și merită să fie analizată de oricine — căci mulți vor căpăta cu siguranță, un adaus important de filosofie nouă.

N. F.

GUY DE MAUPASSANT

Trei pagini din caetul unui vânător

D-lui Th. Pogor-Iași.

... Am citit între faptele diverse ale unui ziar o dramă de iubire. El a omorât-o, apoi s'a omorât; deci el o iubea. Ce 'mi pasă de el și de ea? Dragostea lor singură mă privește; nu, fiind-că mă atinge într'u cât-va, sau că mă miră sau mă mișcă fiind-că 'mi dă de gândit, ci pentru că 'mi redesteaptă amintiri din tinerețe; o stranie amintire, când mi-a eșit pentru prima oară în cale Dragostea, cum apăruseră primilor creștini crucile pe cer.

Sunt născut cu toate apucăturile și simțimintele omului primitiv, potolit de judecățile și turburările civilizației. Iubesc vânătoarea cu tot sufletul și animalul sângerând, sângele de pe pene sau blană, sângele de pe mâini, 'mi strânge inima pînă la leșin.

Anul acesta, pe la sfîrșitul toamnei, frigul sosind pe neașteptate, fui chemat de un văr al meu, Karl de Rauville, spre a mă duce cu el să omorăm rațe în bălți la luminatul zilei. Vărul meu, un voinic de vre-o 40 ani, roșcovan, foarte tare și foarte bărbos; răzeș, jumătate necioplit, totuși plăcut; o fire veselă, înzestrat cu acel spirit de Gal care face plăcută neînsemnătatea, locuind un fel de fermă-castel, într'o vale largă prin care curge un riș. Păpurile acoperă colinele la dreapta și la stînga, păduri bătrâne, boerești, unde sunt arbori mareași și unde se găsesc cele mai rare vînat-uri cu pene din acele părți ale Franței.

Se omoară uneori și vulturi și păsări călătoare din cele cari aproape niciodată nu vin în țările populate, se opresc aproape în fiecare an printre crengile acestor copaci seculari, ca și cum ar cu-

noaște sau recunoaște un mic colț de pădure, rămas acolo din timpuri vechi, spre a le servi de adăpost în scurtul popas de noapte.

În vale sunt erbururi mari, udate prin jghiaburi și despărțite prin garduri; apoi, mai departe, râul canalizat pînă acolo, se împrăstie într'o baltă mare. Această baltă, cea mai frumoasă parte de vînat ce am văzut vre-odată, este toată grija vărului meu care o îngrijește ca pe un parc.

Cînd treci prin nesfîrșitul popor de trestii ce-o acoperă, devine vie, foșnitoare, turburată. În ea sunt tăiate cărări strimte, pe cari bărci plane, purtate și îndreptate cu prăjini, trec mute pe apa 'i moartă, atingînd erbururile mlaștinei, făcînd să fugă peștii repede prin erbururi și să se dea la fund gănușele sălbaticе, ale căror capete negre și punctate dispăreau de-odată.

Iubesc apa c'o patimă svăpăiată: marea, deși prea mare, prea neastîmpărată, peste puțină s'o stăpânești; riurile, atât de drăguțe, dar cari se duc, fug, aleargă și bălțile mai mult ca toate, unde se svârcolesc toate animalele de apă într'un trai comun, necunoscut.

Balta e o lume întreagă pe pământ; lume cu totul deosebită, care 'și are viața ei proprie, locuitorii săi obișnuiți, ca și călătorii săi cari numai trec, vocile sale, sgomotele sale și tainele sale, îndeosebi. Nimic nu 'i mai turburător, mai fioros, câte odată, ca un loc băltoș.

Pentru ce această frică care domnește peste această câmpii joase, acoperite cu apă? Acestea sunt: nelămuritele vuet ale trestiiilor, straniu focuri, tăcerea adîncă care le acoperă în nopțile liniștite, sau ceturile ciudate cari se târăsc pe erbururi ca lințolurile morților; mai e și plescăitul apei, atât de ușor, de dulce, și uneori mai înfiorător ca tunul oamenilor sau tunetul cerului, care face să se asemene bălțile cu țările viselor, cu țările cari închid de nepătruns o taină necunoscută și periculoasă. Nu; altceva se ridică, o altă taină mai adîncă, mai gravă, plutește în păcla groasă, poate chiar taina creației!.. Căci, nu 'i așa că în apa liniștită și mocirloasă, în greoaia umeziciune a pământului inmuiat, sub căldura soarelui, se deschide, se mișcă și tremură primul colț de viață?

Am ajuns seara la vărul meu. Era frig de crăpau pietrele. În timpul mesei,—în marea sală ale cărei bufete, ziduri, bagdadie, erau acoperite cu păsări împaiate, cu aripele întinse sau cocoșate pe crengi prinse în cuie: uli, bătlani, bufnițe, cocostăreți, bărbătuși, vulturi, șoimi și chiar vărul meu părea un animal străin, din țările friguroase, îmbrăcat într'o haină de piele de focă,—'mi povesti dispozițiunile ce luase pentru chiar acea noapte.

Trebuia să plecăm la trei ceasuri și jumătate dimineața, ca să ajungem la patru și jumătate la punctul ales pentru

pândă. Se ridicase în acea parte o bojdeucă din bucăți de ghiață, pentru a avea unde să ne adăpostim contra vântului grozav ce urmase ziua, un vânt rece care sfâșia carnea ca un fierăstrău, o tăia ca cuțitele, o înțepa ca cu acele, o sucea ca cu un clește și o ardea ca focul.

Vărul meu își freca mâinile: «N'am avut nici odată un ger la fel; avem 12 grade sub zero, la 6 ceasuri seară».

M'am dus și m'am aruncat îmbrăcat pe un pat, îndată după masă, și adormii la lumina flăcării vesele din sobă.

Când sună 3 ceasuri, m'am deșteptat. Imbrăcați o piele de berbec, iar pe vărul meu l'am găsit acoperit cu o blană de urs. După ce am sorbit câte două cești cu cafea fierbinte, urmate de două pahare cu șampanie, plecarăm însoțiți de un paznic și de câinii noștri Plongeon și Pierot.

Chiar de la primii pași, m'am simțit înghețat până la oase. Era un frig ce predomină unele nopți când și pământul pare că-i mort. Aerul înghețat devenea rezistent văzând cu ochii; nici o suflare nu-l mișca, era sleit, nemișcat, tăia, străbătea, seca, omora arborii, plantele, insectele și chiar micile pasări cădeau din cuiburile dintre crengi, moarte, pe pământul tare ca piatra, înghețat până în adâncimele lui.

Luna, în primul pătrar, plecată de tot într-o parte, palidă, părea că lipsește din mijlocul spațiului și că e atât de slabă, că nu mai putea merge, că rămăsese spânzurată acolo sus, paralizată prin asprimea aerului. Ea răspândea o lumină slabă și tristă pe pământ, aceea lumină stinsă și searbădă ce ne arunca în fie care lună la sfârșitul învierii sale.

Mergeam cot la cot, Karl și eu, cu spetele indoite, cu mâinile în buzunare și pușca sub braț. Încălțămintele noastre învelite în stofă de lână pentru ca să n'alunecăm pe râul înghețat, nu făceau nici un șgomot; priveam aburii albi ce eșeau din gurile câinilor noștri și ei sgrăbuiți de frig.

În curând furăm pe malul bălții și ne băgarăm într-o potecă de stuf uscat, tăiată prin acea pădure joasă.

Coatele noastre stingând frunzele lungi în panglică, lăsa în urmă-ne un foamăt ușor și mă simțeam cuprins, cum nu fusesem nici odată, de o turburare puternică și ciudată, ce bălțile făcuse să se nască în mine.

De odată la cotitura unei cărări, văzu bojdeuca de ghiață; am intrat în ea și cum aveam încă mai mult de un ceas de așteptare până deșteptarea sburătoarelor, mă înveli în pătură pentru a încerca să mă încălzesc. Și culcat pe spete m'am pus să privesc luna slujită, care avea patru cornuri prin pereții neîn-deajuns de limpezi ai casei noastre polare. Dar frigul bălții, frigul pereților bojdeucei și frigul ce cădea din aer, mă

răzbătu atât de grozav, că începu să tușesc.

Vărul meu fu cuprins de neliniște: „Cu atât mai rău dacă nu vom omorâ lucru mare, astăzi; nu vreau să răcești, vom face foc“ și dete ordin paznicului să taie stuf.

Se făcu un morman în mijlocul colibei noastre, desfundată în vârf pentru a lăsa să iasă fumul și fiind că flacăra roșie se ridica în lungul pereților de cristal, topindu-i, șiroaie de apă începură a curge în jurul lor. Karl rămăsese afară imi strigă: „Vino să vezi ceva!“ Eșii și rămăsei pierdut de uimire... Coliba noastră în formă de con, avea înfățișarea unui diamant colosal cu mijlocul de foc, crescut fără veste pe suprafața înghețată a bălții, iar înăuntru se vedeau forme fantastice, acele ale câinilor noștri făcui colac în jurul focului.

Dar un strigăt ciudat, pierdut, un strigăt răcitor, trecu peste capetele noastre. Lumina focului nostru deșteptase pasările sălbatice.

Nimic nu mă mișcă mai mult ca acel prim strigăt de viață ce nu se vedea și care răsuna în aerul întunecat, atât de repede, atât de departe, înainte de a se arăta pe orizont prima licărire a zilei de iarnă... Imi părea la acea oră friguroasă de zori de ziua, că strigătul fugător scos din gura unei pasări, este un suspin din inima lumei.

Karl spuse: „Stingeți focul, iată și zorile!“

Cerul în adevăr începuse a se lumina și stoluri de rațe treceau în lungi pete repezi, ștergându-se curând de pe cer.

O lumină luci în noapte, Karl trăsese și cei 2 câini se repeziră. Atunci din minut în minut, când el, când eu, chiteam repede de îndată ce se arăta deasupra stufurilor, umbra vre unei cete sburătoare.

Și Pierot și Plongeon, gâfâind și vesele, ne aduceau pasările sângerând și ai căror ochi, une ori ne priveau...

Se făcuse ziua, o zi luminoasă și albastră; soarele apărea din fundul văii și noi eram gata de plecare, când două pasări cu gâtul drept, cu aripele întinse, lunecară de odată peste capetele noastre. Am tras. Una din două căzu la picioarele mele.

Era o leșită cu burta argintie. Atunci, în aer deasupra noastră, o voce, o voce începu a striga. Era o plângere scurtă, repetată, sfâșietoare; și pasărea, mica pasăre cruțată de întâmplare, începu a se învârti în albastrul cerului, privind pe tovarăsa moartă ce țineam în mâini.

Karl în genunchi, cu pușca la umăr, cu ochiul aprins, pândea așteptând să vie în bătaia puștei.

— Tu ai omorât femeia, zise el, bărbatul nu va pleca singur, se învârtă mereu și plângea deasupra noastră. Nici odată gemete de durere nu mi sfâșiaseră sufletul ca chemarea jalnică, ca mus-

trarea tânguitoare a acelei sărmane pasări pierdută în aer.

Une ori se depărta de bătaia puștei care îi urmărea sborul, — părea gata să își urmeze drumul pe cer, singur, dar nu se putea hotărâ, și se reintorcea pentru a își căuta soția.

— Las-o pe pământ imi zise Karl și se va apropia îndată. În adevăr se apropie, nepăsător de primejdie, inebunit de dragostea sa de sălbatec, pentru o alta care fusese omorâtă.

Karl trase, fu ca și cum ai fi tăiat sfoara care ținea spânzurată pasărea de tărâta cerului.

Văzu un lucru negru care cădea, auzii căderea lui în stuf și Pierot mi-l aduse.

Le-am pus în aceeași tolă... și chiar în aceeași zi am plecat la Paris jurându-mi să nu mai vânez.

Trad. de Al. Arghiropol-Iași.

URAGANUL ÎN DEȘERT

Soarele se ridica, împrăștiindu-și razele, asemănător unui disc de fier înroșit. Căldura se mărea în fie-care clipă; spre orele 3 după amiază dromadera începu să dea semne de îngrijire; ea își înfipse nările în nisip și începu să sufle cu tărie; din când în când struțul scootea sunete triste; șerpii și cameleonii se grăbeau să intre în pământ. Deodată văzu călăuza uitându-se la cer și îngâlbănindu-se. Il întreba care e cauza schimbării sale.

— Mi-e teamă, zise el că o să ne acopere vântul prânzului.

Și de-o dată întorcându-se spre nord, el începu să fugă cu toată viteza dromaderii sale; eu îl urma. Groaznicul vânt care ne amenința era însă mai ușor ca noi; deodată extremitatea deșertului fu acoperită de un vârtej. Nisipul fiind luat de sub picioarele noastre, nu puteam să mai mergem, în vreme ce alte coloane de nisip ne astupau urmele și se rostogoleau peste capul nostru.

Rătăcit într'un labirint de movile fugătoare și asemănătoare între ele, călăuza declară că nu mai recunoaște drumul; pentru nenorocirea noastră, în iuteala fugei, burdufurile pline cu apă se vărsaseră și acum nu mai aveam cu ce ne potoli setea. Stăturăm locului, ținându-ne cu putere răsuflarea, pe când de pe corpurile noastre sudoarea curgea și-roae.

Uraganul, întezit de turbare, scobeia adânc nisipul și îl răspândea până la cer. Îngropat într-o atmosferă de nisip înflăcărât, nu mi mai văzu călăuza. Deodată auzii un strigăt înăbușit și observând mai cu luare aminte, văzu că nenorocitul, învins de uragan, căzuse mort pe nisip, iar dromaderul dispăruse.

În zadar încercai să readuc la viață pe nenorocitul meu tovarăș. Mă așezai

decî la o mică distanță de el, ținându-mi calul și ne mai sperând că acela care băga raposații în cuptorul de Azirias, mă va ocoli pe mine.

Un pom care creștea în acest loc, — o mică oază, de sigur, — îmi servi de adăpost. O ultimă răbufnire a uraganului a fost sfârșitul furtunei.

Spre seară, vântul de nord își opri cursul; aerul se răcori, nisipurile căzură din cer și lăsară să se vadă stelele, inu-tilelele facile care mă arătară — mie în-su-mi, — singur, în imensul deșert.

Trad. de E. G. Anast.

DINȚARA TIGRULUI

Căți-va indigeni, vânători cu experiență, au ucis două tigri cu lăncile.

Anamul e, și cu drept cuvânt, numit țara Tigrului. Într-adevăr, nu e nici o altă localitate sau țară, nici chiar Indiile, mai bogate în asemenea animale feroce și îngrozitor de primejdioase — chiar pentru cel mai iscusit vânător.

Ilustrația pe care o dăm cu aceste câte-va rânduri, reprezintă una din aproape zilnicele scene a vânătoarei de tigri.

In Ghiarele Monstrului

— Mare Roman de Aventuri —

— Urmare —

CAP. VII

Misterul începe să se lămurească

Majordomul și polițistul încercară să dea de urmele aceluia care aruncase lângă cadavrul calului scrisoarea d-rei

Weldons. Dar toate silințele lor fură zadarnice.

Reveniră spre bungalow. D. Hedley, ca și cum ar fi avut o presimțire, le eși înainte.

Iată ce spunea scrisoarea :

„Tată, „Sunt prizoniera unui om teribil. Ori cât ai cerceta, îți va fi cu neputință să mă descoperi. Mi-e teamă de moarte, tată, mai ales că omul care mă ține în puterea sa, este ajutat de un monstru înspăimântător. Te rog, scapă-mă. Iată care sunt condițiile călăului meu :

„Te vei angaja pe cuvânt de onoare să nu întreprinzi nici o urmărire contra lui ; îi vei acorda mâna mea și o sumă de două-zeci de mii livre sterline. Trebuie să adaug tată, că eu primesc condițiile acestea, pentru că tot le socotesc mai bune de cât moartea. Răspunsul d-tale îl vei pune la rădăcina arborelui *Iamun* de la marginea pădurii, arbore pe care îl cunoști destul de bine.

„Fie-ți milă de mine, tată.

Eliza Weldons.

După ce citi această scrisoare, d. Hedley rămase mut.

Abia într-un târziu se hotărî să vorbească :

— Scrisoarea aceasta a fost smulsă cu forța, murmură dânsul.

Apoi, vorbi repede, cu hotărâre :

„Iată ce am hotărât, zise dânsul.

„Cine-va, Cobbs de exemplu, va duce banii la locul indicat ; apoi se va întoarce îndărăt, așa ca să-l vadă toată lumea. În timpul acesta, noi îl vom întovărăși, ascunzându-ne. Criminalul va trebui să cadă în cursă.

— Gândește-te, domnule, zise polițistul, că în modul acesta ai putea să semnezi singur condamnarea la moarte a fiicei d-tale.

Dar bătrânul nu voi să mai audă de nimica.

Parcă-i șoptea cine-va că de acum înainte, nu trebuia să se mai călăuzească de cât de rațiunea sa.

Se mai prezenta o greutate. Nu știa unde vine arborele despre care vorbea fiica sa în scrisoare. Dar își spunea că după oare-cari cercetări, cu ajutorul servitorilor, avea să-l găsească. Il găsi, dar planul său nu reuși. Banditul era șiret și nu veni la locul de întâlnire.

Atunci d. Hedley se întoarse acasă, lăsându-l pe majordom să continue cercetările în pădure.

CAP. IX

Crimă sau răzbunare ?

Se făcuse seară ; d. Hedley era tot în bibliotecă, înconjurat de cărți, de planuri și atlasuri pe cari le răspândise în jurul său, desnădăjduit că nu putuse găsi nimic.

Dânsul însemnase în mai multe locuri cu roșu documentele consultate, după informațiile date de fiica a sa. Dar încurcătura sa era fără margini : pe care din aceste locuri trebuie să-l aleagă și către care punct trebuia să alerge mai întâi ? Iată pentru ce nu se putuse încă hotărî.

Acum răsfoia cu deamănuntul marele

Atlas al Indiei de Ranerty, și se oprișe ezitând la cele trei puncte așezate în regiunea învecinată, unde niște mlaștini mari se întindeau la poalele munților în ale căror laturi stâncoase se deschideau mai multe caverne. Însă nici una nu se vedea acolo.

Bătrânul își pierdu răbdarea, și luă din nou scrisoarea în mână.

„Cum nu există nici un mijloc de a descoperi acest mister?” murmură el.

Aprinse o lampă, și expuse flacărei scrisoarea ce care o mototolse în mâini. Biletul se răsuci, se formă o aureolă luminoasă, dar nici o literă nouă nu apărură.

Bătrânul își reincepu trist cercetările. „Numai întâmplarea poate să mă călânzească, conchise dânsul. Iată niște stânci mari într-o regiune sălbatică aproape de Djohar-Ghâs, unde voi avea poate norocul să dau peste misterioasa retragere. În ori-ce caz, mi-am priredit destulă vreme! Ori ce s'ar întâmpla trebuie să aflu.

D. Hedley dădu un semnal. După câte-va secunde, apărură Nihal Singh.

— De ce m'ai chemat, stăpâne?

— Să pui șeaua pe iapa cea neagră.

— Și pe urmă?

— Pe urmă imi vei pregăti pușca și cartușele.

— Ce spuți stăpâne? Iar vrei să pleci?

— Ce însemnează întrebările astea? Pentru ce n'ai pleca?

— Stăpâne, gândește-te la eforturile pe cari le faci. Îți primejduești viața oboșindu-te ast-fel.

— „Dacă ți se întâmplă vre-o nenorocire, ce vom spune noi copilei tale?

— Dar pentru asta plec: să-mi regăsesc copila!

— Așa dar, știu unde este?

— Da, știu!

— Stăpâne, stăpâne, de ce atâta lipsă de încredere față de bătrânul tău servitor? Ce ți-am făcut? De patru-zeci de ani de când te servesc n'am fost eu cea mai fidelă și mai devotată dintre slugile tale?

— „Nu-ți mai aduci aminte când fata ta dragă nu era de cât un copilăș, când o luam pe genunchi și o făceam să râdă, când își înfîșea mâinile ei micuțe în barba mea bătrână, și când mă jucam cu ea târându-mă pe genunchi în praful din grădină?

— Pentru ce aceste amintiri, Nihal Singh? vremea trece. Ce însemnează vorbele astea zadarnice?

— Însemnează, stăpâne, că ar fi trebuit să mă cunoști mai bine de mult și să ai mai multă încredere în mine!... Cunosce durerea ta și sufăr tot atât de mult cât suferi tu!.. Mi-ai da tot sângele din vine la un semn al tău, și pentru bucuria de a-ți readuce fata ași intra și în foc. Și totuși în schimbul acestora sunt răsplătit cu ingratitudine, tu te ascunzi de mine ca de un dușman primejdios.

— Te-am lăsat să vorbești, Nihal Singh, de și ori căruia altul nu i-ai fi suferit asemenea cuvinte.

— „Dar eu nu uit, ori-ce ai zice tu, că ești un servitor vechi și credincios! Nu sunt ingrat față de tine, ce-ți lipsește? ce dorești?

— Imi ascunzi adevărul stăpâne! Imi spuneai că știu unde este fica ta, însă nu este adevărat... Cum să știu când o cauți ca un disperat în toate părțile?

— Privește scrisoarea asta!

— Nu știu să citeșc stăpâne! Ce este scris pe biletul acesta.

— Fica mea imi cere ajutor!

— Dânsa a scris?

— Cine a adus scrisoarea?

— A găsit-o în pădure.

— Cine?

— Ah!... Și copila ți-a spus unde se găsește?

— Dar, ce-ți pasă?

— Răspunde-mi!

— Tu mă întârziezi fără nici un folos, Nihal Singh! Am slăbiciunea să te ascult pe când vremea trece! Isprăvește cu întrebările! Trebuie să plec!... Fii de treabă! fii de treabă!

— Ascultă-mă!

— Păzește-te; m'ai făcut să-mi pierz răbdarea.

— Stăpâne!...

— Lasă-mă!

— Stăpâne, pentru că nu vrei să ascuți și părerea mea, atunci trebuie să-ți spun...

— Nu vreau să aud nimic!

— Vrei să-ți cunoști dușmanul.

— Lasă-mă, lasă-mă, pe toți dracii, s'au dacă nu, voi crede că ești complicele criminalului și că ești plătit de el ca să mă împiedici de a-l pedepsi!

— Vrei să te duci să-l cauți, stăpâne? Atunci așteaptă, vei fi satisfăcut!

Hindușul se depărtă repede, alergă la grajd și, ajutat de Ali, înșeuă trei cai.

După câteva minute cei doi servitori veniră din nou la bungalow și dacă bătrânul ar fi putut să asculte ceea ce și șopteau încet, iată ce-ar fi auzit.

Ali zicea:

— Nu îndrăznesc! Dacă ar afla, ne-ar omori.

Și Nihal Singh răspundea:

— De aceea trebuie să ne răzbunăm imediat. Privește pe stăpânul în minutul acesta. El e închis în durerea sa. Dînsul nu se va gândi să discute cuvintele noastre.

— „Să-l facem să spere că va pedepsi pe vinovat și ne va urma ori unde îl vom duce. Vino îti zic!

— Fii prudent, Nihal Singh! Mi-e sete ca și ție de răzbunare. Dar gândește-te...

— Ți-e frică?

— Da, mi-e frică.

— Ei bine, lasă-mă numai pe mine să vorbesc. Și mie mi-e frică, dar cu toate astea mă voi duce.

— Bătrânul hinduș înaintă, hotărât și se prezentă în fața stăpânului său:

— Stăpâne, îi zise el, am pregătit totul. Poți să pleci să găsești criminalul.

— Puțin mă importă de criminal, — răspunse evasiv d. Hedley. Ceea ce caut mai întâi e s'o găsec pe fica mea, pe copila mea dispărută!

— Și cum vrei să o găsești, dacă nu îl prinzi mai întâi pe el, făcându-l prin teroare și tortură să mărturisească?

— Dar cine este? Unde este? Cum îl chiami?

— Cum îl chiami, stăpâne, vrei să știu cum îl chiami?

— Parcă tu știu!

— Ascultă. Ali, care este aici, toți servitorii tăi și eu chiar, știm acest nume blestemat. Din zilele de groază de când te zbați în rețelele nevăzute ale morții, noi, cărora te temi să te încredințezi, noi, pe cari ne batjocoriri, noi cari observăm totul împrejurul tău, fără să spunem nimic, noi am văzut... Află mai întâi că te-a umplut cu minciuni! Nimic nu este adevărat din cele ce ți s'au spus de la început; un singur lucru e drept, acela de a te fi dat, legat de mâini și de picioare, în mâinile unui mizerabil, ale unui călău, care te chinuște acum după gustul lui!

— Numele lui?

— De ce mai întreb? Ar trebui să-l cunoști!

— Numele său?

— Dacă îți vom spune ne vei acuza de minciună, pentru că numai pe el îl crezi!

— Numele!

— Numele său? Întreabă pe majordomul tău; el îl cunoaște mai bine de cât ori cine.

— Cobbs?

— Chiar el, stăpâne! Tu ești acela care l'ai numit!

— E o minciună!

— E adevărat! Și vom da dovezi când va sosi timpul. Am văzut tot ce s'a petrecut aici: căteaua moartă, noaptea de gardă, răpirea...

— Dar de unde cunoști tu toate amănuntele acestea?

— Vedeam pe intendentul tău strecurându-se în umbră și ascunzându-se de noi. Am voit să știu!

— Lucra din ordinul meu!

— Tot din ordinul tău a venit animalul în grădină?

— De unde știu?

— Și eu am descoperit urmele și le-am urmărit. Știu unde duc... Îți voi proba când va veni timpul.

Și-apoi Jadeh, unica servitoare care veghia în casă va vorbi. Ea care a urmărit pe majordomul tău în expediția sa îți va povesti ceea ce a văzut în bungalowul Saliwal; și toți servitorii, tăctorii, vânătorii, toți, auzi? îți vor spune că banditul, asasinul, călăul pe care îl cauți prin intendentul tău, este chiar el.

— Bagă de seamă, Nihal Singh.

«Dacă spui vre o minciună vei fi aspru pedepsit!»

— Primesc ori ce pedeapsă, stăpâne, dacă nu vom fi spus adevărul... Dar vremea trece, trebuie să luptăm!.. la această armă în mână și roagă pe Dumnezeul tău să-ți susțină forțele și să-ți îndrepteze brațul. Și vino, urmează-ne, noi te vom conduce!.. Înainte stăpâne!.. înainte!..

Ce spuneau oamenii aceștia?..

Știa dâșii într'adevăr, unde era vinovatul? Dâșii aduceau lumină în nesiguranța în care băjbăia!.. Haidem să aruncăm sorții!..

Hotărât, bătrânul nu mai știe să comande!.. Poate că era o ultimă înțelepciune de a se lăsa condus de alții.

— Înainte! Nihal Singh!.. Caii sunt gata?

— Sunt gata, stăpâne, urmează-ne!.. Iată calul tău... Ține-te bine pe șea, adună-ți toată puterea pentru a putea rezista până la capăt... Curaj! Ziua care e gata să apună, va lumina adevărul, și cine știe, stăpâne, poate că zeilor li se va face milă de durerea ta și îți vor reda copila!

— Poate că spui adevărul, Nihal Singh!.. Dar la ce bun să sper pentru a te desnădăjdi apoi din nou!.. Cel puțin dacă suferința asta m'ar face să mor!..

«Haide! du-te înainte, condu-mă, căci nu mai știu să mă conduc singur!»

Cei trei călăreți porniră într'un galop repede prin pădurea umedă care tremura sub bătaia razelor crepusculului care se apropia...

Nihal Singh mergea înainte, biciuind cu foc pe micul său poney care sărea ca o antilopă, prin desigur... Bătrânul era în urmă înțepenit, zdrobind botul irlandezei sale, înnebunită de modul acesta nou de purtare pe care nu-l mai suferise până atunci; și Ali alături de dânsul, gata să-l susțină, la cea mai mică slăbiciune...

Ei se duc, se duc mereu, traversează ierbură gigantice, liane agățătoare, pe sub ramurile joase care se îndoiesc și se ridică șuerând, pe deasupra copacilor uriași căzuți la pământ, se duc într'o goană primejdioasă, nebună...

Nimic nu-i oprește: nici spinii ascuțiți, nici izbiturile ramurilor de bambus, nici oboseala acestei alergări furioase... Se duc!

De odată micul poney din cap, se opri brusc, tremurând din tot corpul...

Jos la pământ, este un corp întins, corpul unui om mort.

Cei trei cavaleri descălecară. D. Hedley înaintază, foarte liniștit, regăsindu-și tot sângele rece, mintea i-se limpezește. Cursa asta neînfrănată, emoțiile acelea teribile, suprema și violenta sa efortare, au avut în sfârșit un rezultat... Bătrânul avu conștiința că mintea îi era înșănătoșită.

De la prima aruncătură de ochi, recunoscu cadavrul.

Era al majordomului. Cum se găsea el în locul acesta?

Se va ști mai târziu. Acum este important să știm cum a murit.

D. Hedley se plecă și ridică corpul inert.

Hainele sunt în dezordine, rupte; se poate ghici că omul a susținut o luptă teribilă, înverșanată.

Dușmanul l'a târât poate. Ori și cum a scotocit sau l'a furat, căci dacă buzunarele nu-i sunt goale, i s'a smuls geanta pe care o purta legată în curele și atârnată de mijloc. Asta se cunoaște după o curea ruptă.

El a rezistat mult, s'a apărut căci are mâinile pline de sânge, de sânge uscat, negru, și pumnalul pe care îl ține încă în mână, e plin de sânge.

Cât despre faptul cum a fost omorât e ușor de aflat.

O rană netedă și rotundă drept în mijlocul frunții, arată cu prisosință că a fost lovit de un glonte. Rana a străbătut capul. La intrare glonțul a făcut o gaură mică, de mărimea calibrului său, dar când a eșit a format o deschizătură largă, cât să poată pătrunde pumnul. D. Hedley știe bine cine face astfel de răni... de altfel e și glonțul...

Bătrânul se ridicase. Se uita la servitorii săi. Dâșii stăteau nepăsători, însă buzele lor nu puteau ascunde un zâmbet drăcesc de bucurie satisfăcută...

D. Hedley mai privi încă odată cu atenție glonțul de plumb pe care îl ținea în mână. Numai servitorii săi aveau asemenea puști și asemenea gloanțe.

Stăpânul înaintă furios către cei doi hinduși.

Dânsul îi făcu să pălească când le aruncă o privire fulgerătoare:

— Mizerabili, zise el, voi sau unul dintr'ei voștri l'a omorât!

CAP. X

Nici o speranță!

Cei doi servitori rămaseră nesimțitori în fața insultei. Nimic nu trăda emoția lor. Surâsul sardonice care apăru pe buzele lor în momentul când recunoscuseră pe nenorocitul majordom, se ștersese.

Acum, nemișcați și muți, cu mâna pe căpestrele cailor tot așa de liniștiți ca și cum s'ar fi găsit în fața stăpânului la întoarcerea de la o preumblare, sau de la vânătoare, așteptau ordine ca niște servitori înțelepți și credincioși.

D. Hedley se gândea, fără să mai spună vre un cuvânt.

Așa dar, era trădat, numai încăpea nici o îndoială. De cine? Pentru ce? Îi era peste putință să spună. Nici unul dintre oamenii săi nu aveau motive să-i voiască răul. N'avea să-și reproșeze nimic cu privire la ei: dânsul a fost în tot-d'una bun și drept cu ei... Ce în-

semna acest complot, această ingratitude cu care era răsplătit?

Să întrebe pe oamenii săi? La ce bun. Nu vor răspunde de cât ce vor, și asta nu ajută la nimic. Cel puțin pentru moment e altceva mai grabnic de făcut, o datorie mai sfântă de îndeplinit.

Durerea provocată de pierderea copilei sale nu mai lăsase loc pentru nici un alt sentiment în inima bătrânului. Întreaga omenire putea să dispară, să se nimicească,—nu-i păsa, numai să o fi regăsit pe Eliza!

Am mai spus, această serie de întâmplări tragice sfârșise prin a provoca o reacțiune la d. Hedley... Frigurile dispăruseră. Moleșala, surescităția care rînd pe rînd îl cuprinseseră, făcuseră loc unei răceli și unei limpezimi complete de conștiință.

Se regăsea în stare normală, capabil de a judeca o situație dintr'o singură aruncătură de ochi, de a ordona cu o mișcare, de a hotărâ cu un cuvânt.

Negreșit hindușii îl înțeleseseră, căci Nihal Singh, care de la începutul teribilei aventuri nu încetase de a conduce pe bătrân ca pe un copil și își permisesese cuvinte și acțiuni pe care în ori care altă împrejurare nu le ar fi îndrăznit, din cauză că nu i s'ar fi dat voce. Nihal Singh ședea respectos și atent gata a se supune la cel mai mic semn al stăpânului său,—chiar dacă i-ar fi ordonat să moară.

Însă d. Hedley nu părea că s'ar fi gândit la pedepsirea vinovaților, ori-cine ar fi fost. Cel puțin așa se înțelese când, după un gest brusc care îi era familiar, luă o hotărâre definitivă și ordonă:

— Apropiați-vă amândoi!

Cei doi servitori înaintară cu trei pași și se opriră drept, în fața bătrânului. Acesta îi fixă cu privirea sa imperativă, pătrunzându-i pînă în fundul sufletului.

— Veți ridica cadavrul și-l veți duce acasă. Veți așeza pe patul lui corpul celui care a fost șeful vostru și îl veți înconjura de tot respectul care se cuvine morților.

«Ați înțeles?»

— Da, stăpâne, răspunseră într'un glas servitorii.

— Bine. Pe urmă, tu, Nihal Singh, vei da ordin tuturor oamenilor sănătoși din serviciul meu, tuturor, înțelegi?—servitorii, tăetorii, vânătorii, să se echi-peze și să fie gata pentru momentul când voi avea nevoie de ei.

— Așa voi face.

— În sfârșit, voi amândoi, Ali și tu, ori-ce s'ar întâmpla, nu veți părăsi bun-galowul pînă la reîntoarcerea mea.

— Dar, stăpâne, dacă din întâmplare...

— Fără întrebări! Plecați!

Cei doi hinduși salutară în tăcere. Ali pregăti caii, încercă curelele, chingile, căpestrele; Nihal Singh ridică cadavrul, îl lungi de-a curmezișul șelei și îl legă bine. Apoi, inclinându-se, puse

căpăstrul în mâna stăpânului. Și amândoi servitorii erau gata de plecare.

D. Hedley făcu un semn. Ei săriră pe cai, se depărtară și dispărură.

Când zgomotul galopului nu se mai auzi prin pădure, bătrânul murmură:

— Oamenii aceștia sunt nevinovați de crimă? sau sunt complici? Voiți afla... Care e adevăratul vinovat? Asta voi să știu.

Legă calul său de trunchiul unui arbore. Apoi examinează cu grijă pământul unde iarba păstra încă întipărirea mortului.

— Nu mai era călare, zise el încet de tot. Mergea pe jos, foarte repede. De ce? Glonțul l'a izbit drept în față și

el a căzut pe spate: lovitura venea deci din direcția aceea. Cel care a tras era aproape, ascuns și nu în picioare, ci culcat, pentru că rana merge de jos în sus.

„Dar în colțul acesta nu era chip să se ascundă un om de cât în dosul tufișului pe care îl văd mai încolo la vre-o cincizeci de pași. Hai să examinez tufișul acela“.

D. Hedley scoase de la oblâncul șelei un revolver, îl încărcă, și înaintă în spre locul pe care îl arătase.

„Nu m'am înșelat, zise dânsul. Iată cartușul, e tot așa după cum mi-am închipuit.“

„Ah! o urmă... omul era pe jos. Bun. El a fugit imediat ce a tras, fără

să se arate. De alt-fel lucrurile trebuie să se fi pregătit foarte repede.“

„Cu toate astea Cobbs s'a apărât. Neorânduiala hainelor sale, pumnalul său însângerat dovedesc aceasta. Cu toate acestea nu-mi explic... nu! trebuie să fi avut două lupte, dintre cari ultima a fost mortală! Această crimă n'are nici o legătură cu dispariția copilei mele, e o răzbunare personală: tăetorul concediat de sigur. Pedeapsa omului acesta va veni mai târziu! Pe Eliza trebuie să o regăsesc acum!“

Dar unde?

Bătrânul se înapoia la cal și cu o sforțare ușoară încălică.

(Va urma).

DRAGOSTE INTRE MAIMUȚE

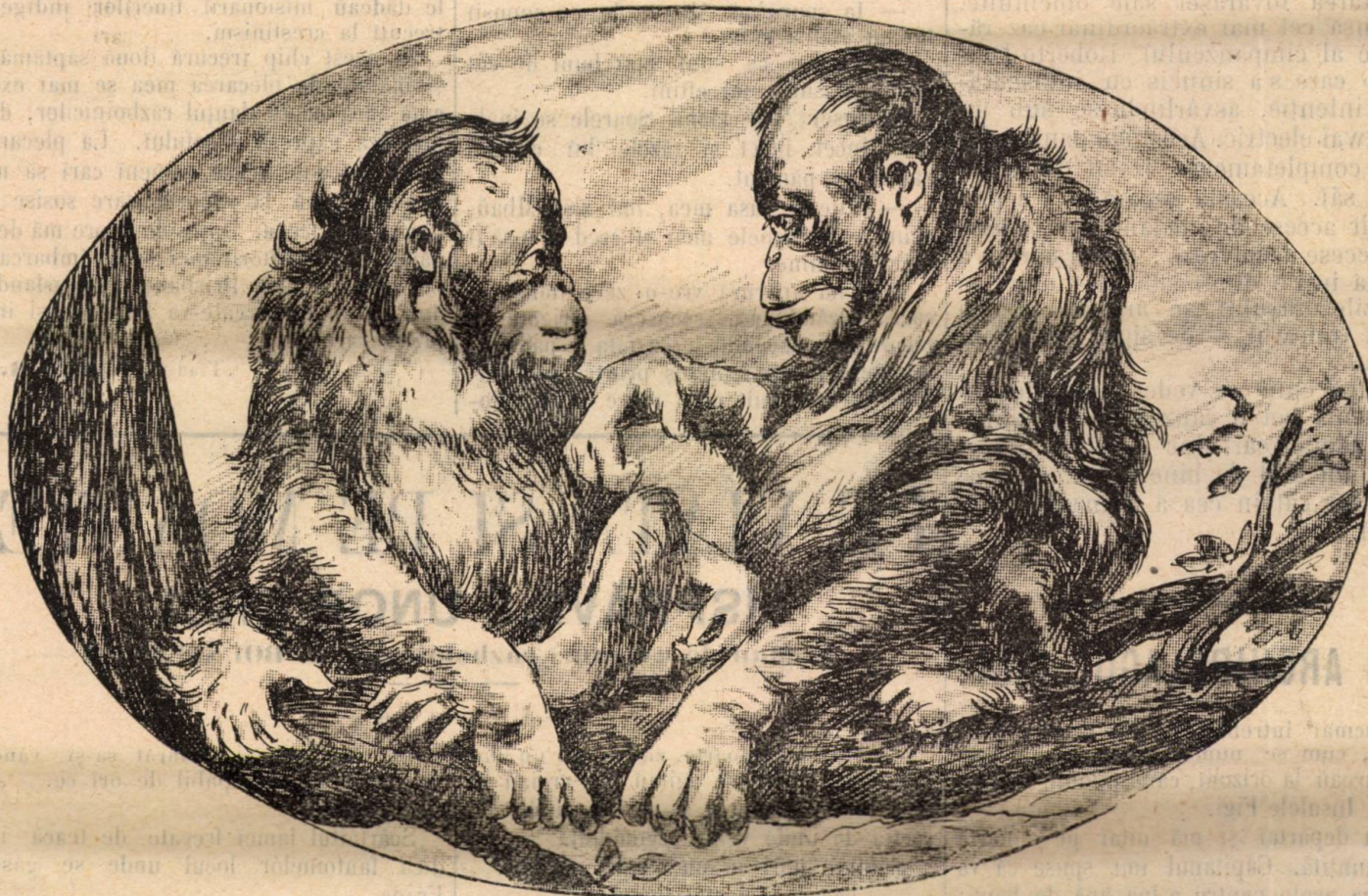
— Documente curioase —

În grădinile zoologice se fac deseori unele observații privitoare la viața maimuțelor care prezintă de regulă un interes extrem de mare.

tarî amănunte pline de interes obșesc, ne servim de un recent ziar american din New-York. Iată ce spune acest ziar într-una din coloanele celei dintâi pagini a sa:

„Una din cele mai inteligente maimuțe din grădina zoologică de aici, urangutanul «Căpitan», a murit din

gălășia acestei cimpanzele, în cât stătea ore întregi, privind-o mut de admirație. Într-una din zile însă, urangutanul, ca măsură disciplinară probabil, a fost transferat în extremitatea palatului, de unde, cu toate eforturile făcute, i-a fost cu neputință să-și mai revadă stăpâna ini-

O pereche de îndrăgostiți.

Viața de toate zilele a unui urangutan sau cimpanzeu în special, are o mulțime de amănunte atât de curioase și interesante în cât de sigur orîcine — bănuindu-le numai, ar da mult să le poată vedea și cunoaște, — cât mai deplin.

Spre a da câte-va exemple de a-

cauza unui amor nenorocit.

„În ceea ce numim noi «palatul maimuțelor» din grădina zoologică sosise de puțină vreme un tânăr cimpanzeu-femelă, care a fost botezat «Mimi». Urangutanul «Căpitan», ca orîce simplu muritor, a fost rănit până în adâncul inimei de dră-

mei sale. Din această clipă nespuse de dureroasă, «Căpitan» — de unde până atunci era cel mai vesel și mai zburdalnic printre ai săi, deveni deodată trist și-și pierdu toată distinsa poftă de mâncare.

„Cele mai delicioase bucate și lichioruri i-au fost zadarnic oferite,

N'a vrut să guste nimic. Veterinarul-șef al grădinei, intrigat de starea «Căpitanului» trecu a treia zi spre seară să vadă ce are — căci auzise numai. Apropiindu-se și vrând să-și vadă pulsul, constată că urangutanul era — mort.

«Cazul acesta însă nu e unic. În aceeași grădină trăiau acum câțiva ani doi urangutani cu neputință de separat unul de celălalt. Într-una din zile «inseparabili», din greșala poate intenționată, a unui gardian, se despărțiră în învălmășala unui joc.

«Timp de câte-va ceasuri nu se mai văzură de fel. Unul din ei, văzut de veterinar, era într-o agitație extremă și părea dezesperat. Când în fine se întâlniră la masă ei se îmbrățișară cu atâta dragoste frenetică, în cât îi puteai asemăna cu doi buni prieteni regăsiți după multă vreme de despărțire.

«Mai cităm încă un al treilea exemplu de dragoste între maimuțe:

«Sunt trei ani de când — tot în grădina zoologică — o tânără maimuță a murit la o săptămână după înmormântarea tovarășei sale obicinuite.

«Însă cel mai extraordinar caz rămâne al cimpanzeului «Roberto Darwin» care s'a sinucis cu indiscutabilă intenție, asvârlindu-se sub un tramvai electric. Acest cimpanzeu fusese completamente izolat de camarazi săi. Această separație i-a pricinuit accese de melancolie urmate de accese de nevroză; el sfârși prin a evada într-o dimineață și — fugind pe străzile orașului, se aruncă în fața unui tramvai, — de sigur prea conștient».

După cum se vede, dragostea și prietenia pot fi cauzele unor supărări adânci care duc la acte desperate, tot atât de bine în lumea maimuțelor cât în cea a sârmanilor muritori.

— n. —

IN ARCHIPELAGUL FIGI

Tocmai întrebam pe căpitanul vaporului, cum se numesc acele insule care se zăreau la orizont, când pilotul strigă: — Insulele Figi.

Mă depărtați și mă uitați pe o hartă amănunțită. Căpitanul imi spuse că va ancora acolo pentru a lua apă de băut; cu această ocazie îl rugai să dea ordin să-mi ducă bagajele la țarm căci eu vream să rămân cât-va timp acolo. După câte-va ore se pregătea șalupa cea mare de plecare, și după ce mă coborâi, ne despărțirăm de vapor. Ajuns la țarm un indigen imi luă bagajele, iar eu mă îndreptai către sat. Era un sat foarte mare; să fi tot fost 300 de colibe, iar în mijloc se vedea o casă de lemn, ca o vilă.

Aci locuiau misionarii: trei la număr, cari mă primiră cu cea mai mare bucurie. Două săptămâni am stat aci și cu toate acestea la plecare ei nu voiră să primească nimic de la mine. În acest răstimp am avut posibilitatea să văd toate obiceiurile de pe această insulă.

Insula pe care debarcasem era înconjurată de altele mai mici. Chiar a doua zi mă împrietenii cu șeful tribului. Șeful Mbau nu voia să mă lase de la dansul și tot timpul mă luă cu sine.

Într-o dimineață veni la mine urmat de cinci indigeni și mă luă cu sine. Credeam că cine știe ce s'a întâmplat, dar el văzându-mă nedumerit, imi spuse, foarte ceremonios:

— Urmează-mă să-ți arăt regatul meu.

Într-adevăr umblaram prin tot satul, din casă în casă și imi arăta toate gospodăriile.

Toate colibele erau la fel, cu puține excepții; în curți o murdărie de nedescris: porcii se tăvăleau în nămol și o mulțime de câini stăteau lângă ei. Mărându-mă de ce fie-care locuitor are atâtea câini îl întrebai:

— Ia spune-mi Mbau, de ce supuși tăi au atâtea câini?

— Pentru că sunt mai buni de cât porcii și sunt mai efțini.

Înțelesei (?) și tăcu. Soarele se înălțase, încet, încet și razele lui cădeau valuri pe pământ.

— Uite și casa mea, imi zise Mbau, acum ești oaspele meu și cred că o să-ți placă la mine.

Deodată apărură vre-o zece indigeni, cari, văzându-ne, scoaseră strigăte de bucurie, aruncându-se cu fața la pământ, iar șeful mergea țănoș printre ei. Coliba lui era mult mai mare decât cele-

alte, iar pe jos erau așternute covoare.

La un semn al șefului se apropiară trei indigeni cu bucate «alese». După ce mă invită, începu să mănânce, uitându-se din când în când la mine. Eu, drept să spun, nu îndrăznii să gust, imi era teamă... și imi pierise toată pofta de mâncare de când văzusem câinii; bănuiam că friptura de dinaintea mea este de... câine.

— Mbau, îi zisei, ce friptură e asta?

— Să nu crezi că e de porc, ci de câine și e atât de gustoasă încât îți lingi și degetele!...

Mă așteptam la acest răspuns și, venindu-mi greață, mă uitai într-altă parte. Șeful pricepu că nu sunt învățat să mănânc bucate de soiul acesta; făcu un semn și servitori îi luară friptura, aducând în locul ei friptură de găină, banane, struguri și alte fructe.

După masă, șeful trimise un om să bată toba în mijlocul satului: era semnalul de adunare al tinerilor războinici, pentru executarea danțului lor național, care ținu pînă seara.

Astfel, zi cu zi aveam câteva distracții. Adeseori luam parte la lecțiunile pe cari le dădeau misionarii tinerilor indigeni trecuți la creștinism.

În acest chip trecură două săptămâni și înainte de plecarea mea se mai execută încă odată danțul războinicilor, din porunca expresă a șefului. La plecare, șeful imi dete șase oameni cari să mă conducă pînă la vaporul care sosise în dimineața aceea. După două ore mă despărții de însoțitorii mei și mă imbarcai pe vapor pentru Brisbane (Queensland), ducând cu mine câte-va amintiri și impresii rare.

Trad. de Valter R.

PE VIATĂ ȘI PE MOARTE! ISPRAVILE UNOR EROI

— Roman de aventuri războinice de L. BOUSSENARD —

— U r m a r e —

— Moarte! moarte, ziseră într'un glas fantomele, cari se agitău și vroiau să facă lumină pentru a se repezi în direcția de unde venise zgomotul.

Șeful îi opri cu un singur cuvânt:

— Tăcere! și stați la rând...

«Așa, acum urmați-mă!»

Dânsul înaintează ținând într-o mână sabia goală și în cea-laltă felinarul.

Franc îi vedea cum vin și înțelese din instinct că fuga îi era imposibilă.

Atunci fără să erte luă hotărârea unei îndrăzneli nebune sau mai bine zis disperate.

Dânsul își zicea:

— Și apoi nu sunt de cât șapte!

și un om care e hotărât să-și vândă scump pielea e capabil de ori ce.

«Înainte!»

Scârțâitul lamei frecate de teacă indica fantomelor locul unde se găsea Franc.

Ei se repeziră în partea aceea, fără să pară armați, și cu mâinile ascunse în pliurile vestimentelor sinistre.

Dar caporalul din câte-va sărituri ca de tigrul ajunsese cu sabia ridicată la șef strigând:

— Asasinilor! Asasinilor!... Găsind timpul pentru a face casuistică, șeful răspunse:

— Nu asasini, ci oamenii dreptății!